Bikes for Life.

WINORA GROUP

Winora Group

Original driftsveiledning

Bruksanvisning

Sykkel generelt

(City/Grus/Terreng/Landevei-/Fitnesssykkel)

Supplerende bruksanvisning

Pedelec/S-Pedelec

Supplerende bruksanvisning

Barnesykkel

Bruksanvisning

Løpesykkel

NO

HAIBIKE WINORA

Bikes for Life.

WINORA GROUP

Veiviser til originalversjonen av driftsveiledningen

HAIBIKE WINORA

Innhold - Del Veiviser

1 Informasjoner på nettet 1
2 Advarsler 1
3 Tegnforklaring 2
4 Figurer 3
5 Begrepsforklaring 3
5.1 Pedelec/EPAC 3
5.2 S-Pedelec/S-EPAC 3
5.3 Barnesykler 4
5.4 Løpesykler 4
5.5 Pedaldrift 4
5.6 SAG 4
5.7 Lock-Out 4
5.8 Ordliste 4
6 Enheter og forkortelser 5
7 Bruksanvisningens struktur 6
8 Ytterligere informasjoner 7
9 Informasjoner angående vedlikeholds-og reparasjonsarbeid . . 7
10 Informasjoner angående de tekniske dataene 7

I denne veiviseren finner du en oversikt over alle symbolene og tegnene som benyttes i denne originalversjonen av driftsveiledningen. For å øke forståelsen kalles originalversjonen av driftsveiledningen heretter for bruksanvisning.

1 Informasjoner på nettet

Du finner ytterligere informasjoner angående de respektive merkene under:

Hjemmeside	Merke(r)
www.winora.de	Winora
www.haibike.com	Haibike

2 Advarsler

I denne bruksanvisningen benyttes følgende signalsymboler og signalord for å advare mot person- og materialskader.

Varselhenvisningene skal rette oppmerksomheten mot mulige farer. Hvis du ignorerer advarslene, kan dette medføre person- eller materialskader. Du må lese og følge alle advarslene.

FARE

Denne advarselen betegner en fare med høy risiko som kan medføre alvorlige personskader og død, hvis man ikke unngår den.

ADVARSEL

Denne advarselen betegner en fare med middels høy risiko som kan medføre alvorlige personskader, hvis man ikke unngår den.

FORSIKTIG

Denne advarselen betegner en fare med lav risiko som kan medføre små eller middels alvorlige personskader, hvis man ikke unngår den.

LES DETTE

Denne advarselen gjør oppmerksom på mulige materialskader.

3 Tegnforklaring

Symbolene under kan benyttes i denne originalversjonen av driftsveiledningen, på sykkelkomponentene eller på emballasjen.

Symbol	Forklaring
	Dette symbolet gir deg nyttige tilleggsinformasjoner angående innstillinger eller bruk.
	Dette symbolet betyr at du må lese bruksanvisningen.
	Produkter som er merket med disse symbolene overholder alle felleforskriftene innen EØS.
	Dette symbolet viser hvilken alder produktet er klassifisert for.
	Dette symbolet viser sykkelens maksimalt tillatte totalvekt. Sykkelens maksimalt tillatte totalvekt finner du på klistremerket på sykkelen.
	Dette symbolet viser hvilke kategori sykkelen er tilordnet. Sykkelkategorien finner du på klistremerket på sykkelen din. En utførlig beskrivelse av sykkelkategoriene finner du i kapittelet “Sykkelkategori” i bruksanvisningen Sykkel.

Bikes for Life WINORA GROUP

4 Figurer

Figurene i denne bruksanvisningen er ment som eksempler og de kan avvike fra den din sykkel. Ta kontakt med din fagforhandler hvis du ikke har gode nok kunnskaper angående din sykkelmodell.

Eksempel på en figur:

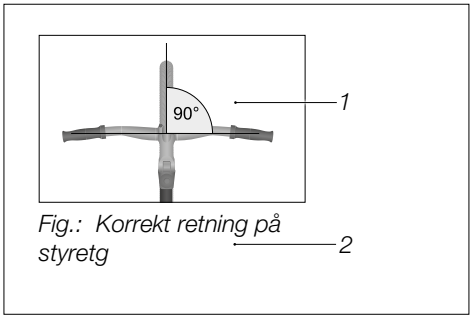

Fig.: Oppbyggingen av figurene

1 Bildeeksempler

2 Bildetekst

5 Begrepsforklaring

Disse begrepene benyttes i denne bruksanvisningen:

5.1 Pedelec/EPAC

Mot normen betegnes EPACs (= Electrically Power Assisted Cycle) i denne bruksanvisningen for Pedelecs (= Pedal electric cycle). Pedelecs er sykler med en elektrisk hjelpemotor som gir en el-støttet fremdrift på maksimalt 25 km/t når du trår i pedalene. En trilleassistanse kan akselerere sykkelen med inntil 6 km/t alt etter hvilket gir den står i.

Pedelecs er sykler som gjelder som sykler i de fleste land. Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene og hvordan sykkelen klassifiseres i ditt land.

5.2 S-Pedelec/S-EPAC

Mot normen betegnes S-EPACs (= Speed Electrically Power Assisted Cycle) i denne bruksanvisningen for S-Pedelecs (= Speed Pedal electric cycle). S-Pedelecs er sykler med elektrisk hjelpemotor, som gir en el-støttet fremdrift på maksimalt 45 km/t når du trår i pedalene. Alt etter modell er det i tillegg mulig med en ren elektrisk drift på inntil 18 km/t.

I enkelte land gjelder S-Pedelecs som et motordrivverket kjøretøy. Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene og hvordan sykkelen klassifiseres i ditt land.

5.3 Barnesykler

Barnesykler er pedaldrevne sykler for barn i sykkelkategori 0 med hjuldimensjon 12" og 16".

5.4 Løpesykler

Løpesykler er sykler i kategori 0 uten pedaler for barn fra 3 år. Barnet “sykler” ved at bena skyver sykkelen.

5.5 Pedaldrift

Pedaldriften er en komponentgruppe som består av en klinge, pedal og krank.

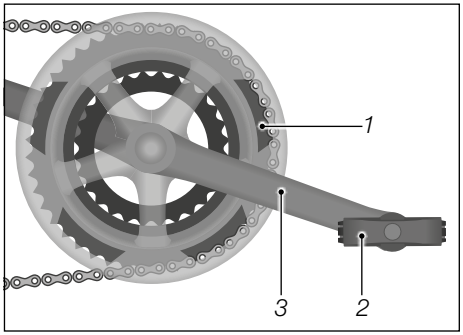

1 *Klinge*
2 *Pedal*
3 *Krank*

Fig.: Pedaldrev vist ved et eksempel på et kassettgir med 3 klinger

5.6 SAG

SAG (engelsk for “senke”) er en innfjæring av dempeelementene ved hjelp av syklistens kroppsvekt. SAG innstilles alt etter hvilken modell dempegaffel eller demping det er snakk om og alt etter hvilket bruksområde det er snakk om, innstilt på en verdi mellom 15 % og 40 %.

5.7 Lock-Out

Lock-Out-funksjonen sperrer dempegaffelen. Dermed kan man forhindre at gaffelen beveger seg på feil måte, f.eks. når dempingen synker inn under kjøring med stor pedalkraft.

Avhengig av sykkelmodell er også fden dempede bakgaffelen utstyrt med en Lock-Out-funksjon (se kapittelet “Demping” i bruksanvisningen Sykkel).

5.8 Ordliste

Etter veiledningen for løpesykkel finner du en ordliste med oversikt over begrepene som benyttes i denne bruksanvisningen.

Bikes for Life WINORA GROUP

6 Enheter og forkortelser

Enhetene og forkortelsene under finner du i bruksanvisningen eller på komponentene til sykkelen din:

Enhet	Betydning	Enhet for
°	grad	vinkelmål
°C	grad Celsius	temperatur
°F	grad Fahrenheit	temperatur (USA)
1/s	per sekund	omdreininger
"	tommer	måleenhet (USA) 1 tomme = 2,54 cm
A	ampere	elektrisk strømstyrke
Ah	amperetime	elektrisk lading
bar	Bar	trykk
g	gram	masse (vekt)
h	time	tid
Hz	Hertz	frekvens
kg	kilogram	masse (vekt)
km/t	kilometer per time	hastighet
kPa	kilopascal	trykk
mph	miles per hour	hastighet (USA)
Nm	Newtonmeter	dreiemoment
psi	pound per square inch	trykk (USA)
V	Volt	elektrisk spenning
W	Watt	elektrisk ytelse
Wh	Wattime	elektrisk kapasitet

7 Bruksanvisningens struktur

Denne originalversjonen av driftsveiledningen inneholder fire bruksanvisninger:

1. **Bruksanvisning Sykkel**

   Fremstiller grunnlaget for alle sykkelkategorier, med unntak av bruksanvisningen for løpesykkel.

   Inneholder informasjoner for sykkelkategorier:

   ➔ Les nøye igjennom bruksanvisningen Sykkel, spesielt sikkerhetsinstruksene.

2. **Supplerende bruksanvisning Pedelec og S-Pedelec**

   Inneholder i tillegg til bruksanvisningen Sykkel spesielle informasjoner angående Pedelecs og S-Pedelecs.

   Inneholder informasjoner for sykkelkategorier:

   ➔ Les i tillegg nøye igjennom den supplerende bruksanvisningen Pedelec og S-Pedelec.

3. **Supplerende bruksanvisning Barnesykkel**

   Inneholder i tillegg til bruksanvisningen Sykkel spesielle informasjoner angående barnesykler.

   Inneholder informasjoner for sykkelkategorien:

   ➔ Les i tillegg nøye igjennom den supplerende bruksanvisningen Barnesykler.

4. **Bruksanvisning Løpesykkel**

   Inneholder alle informasjoner angående løpesykler.

   Inneholder informasjoner for sykkelkategorien:

   ➔ Les i tillegg nøye igjennom bruksanvisningen Løpesykkel.

Bikes for Life WINORA GROUP

8 Ytterligere informasjoner

Du får alle viktige dokumenter og de nødvendige informasjonene fra din fagforhandler sammen med sykkelen din:

- Det utfylte serviceheftet og overtakelsesprotokollen som du finner bak i basisversjonen til originalversjonen av driftsveiledningen.
- En basisversjon av originalversjonen av driftsveiledningen i utskrevet form. Originalversjonen til driftsveiledningen med ytterligere informasjoner finner du på nett under www.winora-group.com/manuals.
- Eller i produsentens bruksanvisning for komponenten.
- Ved kjøp av en Pedelec får du i tillegg en hurtigstartveiledning for Pedelec-driftssystemet. En fullstendig originalversjon til driftsveiledningen til driftssystemet finner du på nett under www.winora-group.com/manuals.
- Ved kjøp av en S-Pedelec får du i tillegg en fullstendig originalversjon til driftsveiledningen for S-Pedelec-driftssystemet.

- På sykkelen din finner du:
  - Sykkelkategorinummeret til sykkelen din
  - Den maksimalt tillatte totalvekten

➔ Sammenlikne informasjonene i serviceheftet ditt og sykkelkategorinummeret på sykkelen med informasjonene i kapittelet “Bruksanvisningens struktur” for å finne alle informasjonene angående din sykkelmodell.

9 Informasjoner angående vedlikeholds- og reparasjonsarbeid

Gjennomfør de punktene som er nevnt i bruksanvisningene hvis du har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet. La en fagforhandler utføre reparasjonene dersom du ikke har disse kunnskapene.

10 Informasjoner angående de tekniske dataene

Informasjon angående teknisk data og utstyr til din sykkelmodell får du av din fagforhandler i skriftlig form eller på www.winora-group.com/manuals.

Bikes for Life. | WINORA GROUP

Winora Group

Bruksanvisning

Sykkel

HAIBIKE WINORA

Sykkel

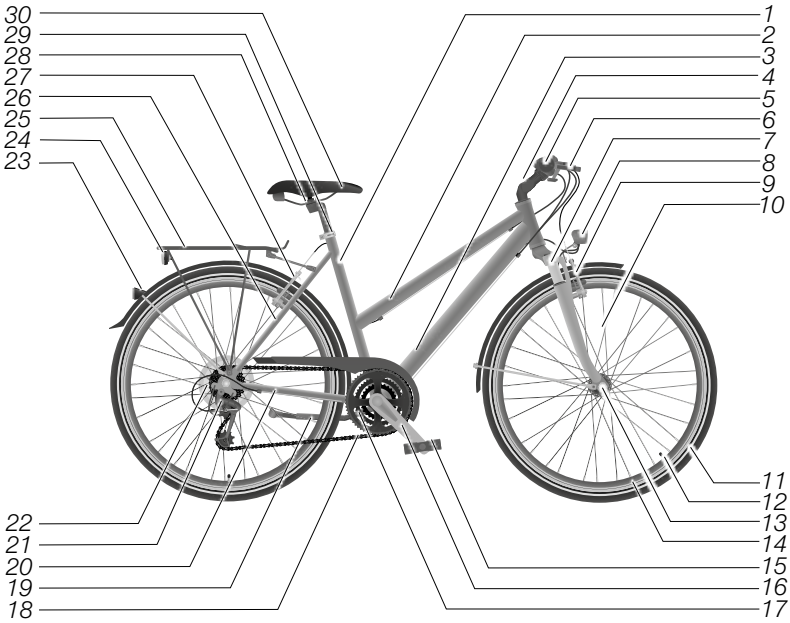

1	Seterør	16	Krank
2	Overrør	17	Klinger
3	Underrør	18	Kjede
4	Styrestem	19	Støtte
5	Styre	20	Kjedefører bakgaffel
6	Bremsehendel	21	Bakgir
7	Gaffel/Dempegaffel	22	Drevkassett med tannhjul
8	Frontlykt	23	Refleks
9	Brems på forhjulet	24	Baklykt
10	Eike	25	Bagasjebrett
11	Dekk	26	Setestag bakgaffel
12	Ventil	27	Bakhjulsbrems
13	Hjulnav	28	Seteklemme
14	Felg	29	Setepinneklemme
15	Pedal	30	Sete

Bildeeksempler

Innhold

1 Generelt 1
1.1 Les og ta vare på bruksanvisningen. 1
1.2 Riktig bruk 1
1.3 Sykkelkategori 2
1.4 Maksimalt tillatt totalvekt 4
1.5 Sitteposisjon 5
1.6 Rammehøyde 6
1.7 Hjelm 6
1.8 Bagasjebrett 7
1.8.1 Bagasjebrett med klembøyle 9
1.8.2 Bagasjebrett uten klembøyle med bagasjestrikk 9
1.8.3 Lowrider bagasjebrett for sykkelvesker. 9
1.8.4 Systembagasjebrett 9
1.9 Støttevarianter 10
1.9.1 Sidestøtter og bakstøtter 10
1.9.2 Dobbel midtstøtte 10
1.10 Sykkelrulle 11
1.11 Aerostyre for racersykler 11
2 Før sykkelturen 12
2.1 Før hver sykkeltur 12
2.2 Før den første sykkelturen. 14
3 Sikkerhet 16
3.1 Generelle sikkerhetsanvisninger. 16
3.2 Informasjoner angående trafikken. 19
3.3 Informasjoner angående transport av barn 21
3.3.1 Barnesete 23
3.3.2 Barnetilhenger 25
3.4 Informasjoner angående transport 26
3.4.1 Informasjoner angående bagasje 26
3.4.2 Informasjon angående montering av tilhengere 27
3.4.3 Informasjoner angående transport- eller hundetilhengere 27
3.4.4 Informasjoner angående transport av sykkel med bil 28
3.5 Informasjoner angående dreiemomentene 30
3.6 Informasjon angående skruenes dreieretning 32

3.7 Informasjoner angående slitasje. 32
3.8 Informasjoner angående komponenter av karbon 33
3.8.1 Velt og ulykker 34
3.8.2 Sykkelholder 35
3.8.3 Dreiemomenter. 35
3.9 Resterende farer 35
4 Grunninnstillinger 36
4.1 Hurtigkobling 36
4.2 Sete 37
4.2.1 Innstille setehøyden 38
4.2.2 Minimal innstikksdybde 39
4.2.3 Innstille minimal uttrekkshøyde 40
4.2.4 Innstille setevinkelen. 40
4.2.5 Innstille sittelengden. 41
4.3 Styre og styrestem 41
4.3.1 Minimal innstikksdybde 42
4.3.2 Innstille styrestemmets vinkel 42
4.3.3 Justere styret. 43
4.4 Betjeningselementer 43
4.5 Bremsehendel 44
4.5.1 Innstille posisjonen 44
4.5.2 Innstille gripelengden 45
4.6 Pedaler 46
4.6.1 Foldepedal 46
4.6.2 Blokkpedal 47
4.6.3 Klikkpedal 47
4.6.4 Beinfrihet 48
4.7 Lykter 49
4.7.1 Navdynamo 49
4.7.2 Batterilykter 50
4.7.3 Frontlykt 50
4.7.4 Baklykt 50
4.7.5 Reflekser 50
4.8 Demping 51
5 Brems. 52
5.1 Generelt 52

5.1.1 Pedalbrems 52
5.1.2 Bremsehendel 52
5.1.2.1 Skivebrems 53
5.1.2.2 Felgbrems 53
5.2 Betjening 54
5.2.1 Aktivere bremsehendelen 55
5.2.2 Aktivere pedalbremsen 55
5.3 Innkjøring av skivebremser 56
5.4 Bevare bremsekraften 56
5.5 Innstillinger 57*
5.5.1 Innstille bremsespenningen ved mekaniske bremser 57
5.5.2 Innstille trykkpunktet. 58

6 Kassettgir. 59
6.1 Generelt 59
6.1.1 Mekanisk kassettgir 59
6.1.2 Elektronisk kassettgir 59
6.1.3 Tannhjulskombinasjoner. 60
6.2 Betjening 61
6.2.1 Girskift på tannhjul. 61
6.2.2 Skifteklinger 62
6.2.3 Elektronisk kassettgir 63
6.2.4 Kassett-/navgir (dualdrive) 63
6.2.5 Betjene en girhendel på en racersykkel. 63
6.3 Innstillinger 64
6.3.1 Innstille bakgiret 65
6.3.2 Innstille frontgiret 66
6.3.3 Etterjustere girwirespenningen 66
6.3.4 Innstille kassettgiret på en racersykkel 67

7 Navgir. 68
7.1 Generelt 68
7.1.1 Automatikkgir (Automatix). 68
7.1.2 Trinnløst gir (NuVinci) 69
7.1.3 Trinnløst automatikkgir (NuVinci Harmony) 69
7.1.4 Elektronisk navgir 69
7.2 Betjening 69
7.2.1 Navgir med girtrinn 70

7.2.2 Trinnløse navgir 71
7.2.3 Kassett-/navgir (dualdrive) 71
7.3 Innstillinger 72
7.3.1 Innstille girwirespenningen 72
7.3.2 Innstille girwirespenningen for NiVinci-gir 74

8 Pinjongdrev 75
8.1 Før hver sykkeltur 75
8.2 Koble pinjongdrevet 76
8.3 Hjelp ved feil 77
8.4 Rengjøre pinjongdrevet 78
8.5 Vedlikeholde pinjongdrev 79
8.6 Innstillinger 79
8.6.1 Vedlikeholde pinjongdrev med kjededrev 80
8.6.2 Vedlikeholde pinjongdrev med remdrev 80
8.7 Oljeskift 80

9 Remdrev 82
9.1 Remdrevets oppbygging 82
9.2 Bruk av remdrevet 82
9.3 Kontrollere remmens stramming 83
9.4 Slitasje på remdrevet 83
9.4.1 Visuell kontroll av remslitasjen 83
9.4.2 Visuell kontroll av slitasjen på remdrevet 84
9.4.3 Visuell kontroll av slitasjen på klingen 85
9.5 Rengjøre remdrevet 85

10 Hjul og dekk 86
10.1 Dekk og ventiler 86
10.1.1 Ventiltyper 88
10.1.2 Dekktrykk 88
10.2 Felger og eiker 90
10.3 Montere og demontere for-/bakhjul 90
10.3.1 For-/bakhjul med hurtigkoblingsaksler 92
10.3.1.1 Montering 92
10.3.1.2 Demontering 93
10.3.2 For-/bakhjul med stikkaksler 93
10.3.2.1 Montering 93
10.3.2.2 Demontering 93

10.3.3 For-/bakhjul med skruer 94
10.3.3.1 Montering 94
10.3.3.2 Demontering 94
10.3.4 Karbonhjul 94

11 Teleskopsetepinne. 97
11.1 Generelt 97
11.2 Betjening 98
11.3 Innstillinger 99
11.3.1 Innstille wirespenningen 99
11.3.2 Innstille utkjøringshastigheten 99
11.3.3 Posisjonen for teleskopsetepinnens fjernkontroll 99
11.3.4 Innstille den pneumatiske teleskopsetepinnen 99
11.3.5 Ventilere den hydrauliske teleskopsetepinnen 99

12 Demping. 100
12.1 Dempet setepinne 100
12.2 Dempegaffel og dempet bakgaffel 100
12.2.1 Generelt 100
12.2.2 Betjening 102
12.2.3 Innstillinger 104
12.2.3.1 Wire- og trykknivå 104
12.2.3.2 SAG 104
12.2.3.3 Lock-Out 104

13 Rengjøring 105
13.1 Bremser 107
13.2 Demping 108
13.3 Gir 108
13.4 Kjede 109

14 Vedlikehold 110
14.1 Serviceintervaller 112
14.2 Skrueforbindelser 113
14.3 Ramme og stiv gaffel 113
14.4 Dempegaffel 113
14.5 Bagasjebrett og skjermer 114
14.6 Sete 114
14.7 Styre og styrestem 114

14.8 Innstille styrehodelageret. 115
14.8.1 Vanlig styrestem med innvendig klemming 116
14.8.2 Styrestem med utvendig klemming 116
14.9 Hjul 117
14.9.1 Felger og eiker 118
14.9.2 Slitasjeindikator på felgen ved felgbremser 118
14.9.3 Dekk. 118
14.10 Punktering 119
14.11 Demontere hjulet 119
14.11.1 Forberede bremsene 119
14.11.1.1 Forberede mekaniske felgbremser 120
14.11.1.2 Forberede hydrauliske felgbremser. 121
14.11.1.3 Forberede pedalbremsen 121
14.11.1.4 Forberede brems for racersykler 122
14.11.2 Demontere forhjulet 122
14.11.3 Demontere bakhjulet 123
14.11.4 Demontere wire- eller foldehjul 124
14.11.5 Kontrollere felgbånd 125
14.11.6 Montere wire- eller foldehjul 126
14.11.7 Montere UST-dekk 127
14.11.8 Montere hjul 128
14.11.8.1 Montere forhjulet 128
14.11.8.2 Montere bakhjulet 128
14.11.8.3 Etter montering av hjul 129
14.12 Bremseanlegg 129
14.12.1 Felgbrems generelt 130
14.12.1.1 Kontrollere bremsebelegget 130
14.12.1.2 Skifte bremsebelegg 131
14.12.1.3 Skifte bremsebelegg med skrue 132
14.12.1.4 Skifte bremsebelegg med sikringssplint 132
14.12.1.5 Skifte bremseklosser på en racersykkel 133
14.12.1.6 Innstille avstand bremsebelegg på en racersykkel. 134
14.12.2 Mekanisk felgbrems. 135
14.12.2.1 Skifte bremseklosser 135
14.12.2.2 Innstille avstand bremsekloss 137
14.12.2.3 Kontrollere bremseanlegget. 138

14.12.3 Hydraulisk felgbrems 138
14.12.3.1 Skifte bremseklosser 139
14.12.3.2 Innstille avstand bremseklosser (Magura HS-modeller) 140
14.12.3.3 Kontrollere bremseanlegget. 140
14.12.4 Skivebrems 141
14.12.4.1 Innkjøre skivebremsen 141
14.12.4.2 Kontrollere bremseskiven 142
14.12.4.3 Innstille trykkpunktet 142
14.12.4.4 Innstille bremseåket 142
14.12.4.5 Skifte bremsebelegg 142
14.12.4.6 Kontrollere bremsebelegget 144
14.12.4.7 Kontrollere bremseanlegget. 144
14.12.5 Pedalbrems 145
14.13 Pedaldrift 146
14.14 Lykteanlegget 146
14.15 Navdynamo 146
14.16 Kjedestramming 147
14.16.1 Kjedestramming ved kassettgir. 147
14.16.2 Girwire 147
14.16.3 Kassettgir 148
14.17 Anbefaling angående dekktrykk 148
14.18 Fett og oljer 149
14.19 Rengjørings- og vedlikeholdsoversikt 150
15 Oppbevaring 153
16 Garanti 154
17 Avfallsbehandling 156
17.1 Sykkel 156
17.2 Elektroniske komponenter og tilbehør 156
17.3 Emballasje 156
17.4 Dekk og slanger. 156
17.5 Smøre- og pleiemidler 156

*Kapitler med ytterligere informasjon, som du finner i den elektroniske bruksanvisningen, gjenkjenner du på den blå skriftfargen med understreking, som for eksempel her: 5.5 Innstillinger

1 Generelt

1.1 Les og ta vare på bruksanvisningen

Denne bruksanvisningen tilhører sykkelen. I denne bruksanvisningen Sykkel går begrepene sykkel, racersykkel, Pedelec, S-Pedelec, barnesykkel og løpesykkel under fellesbetegnelsen sykkel. Bruksanvisningen inneholder viktige informasjoner angående innstillinger og bruk. Les nøye gjennom bruksanvisningen, spesielt sikkerhetsinstruksene, før du benytter sykkelen. Avhengig av sykkelmodell og sykkelkategori må du også lese nøye gjennom de supplerende bruksanvisningene. Hvis du ikke tar hensyn til denne bruksanvisningen, kan dette føre til alvorlige personskader og skader på sykkelen. Oppbevar bruksanvisningen på et lett tilgjengelig sted. Hvis du gir sykkelen videre til en annen person må bruksanvisningen følge med.

1.2 Riktig bruk

Verken produsenten eller forhandleren er ansvarlig for skader som oppstår på grunn av feilaktig bruk. Sykkelen skal kun benyttes som beskrevet i bruksanvisningen. Enhver annen bruk regnes som feilaktig bruk og kan medføre ulykker, alvorlige personskader eller skader på sykkelen.

Det er ikke tillatt å endre sykkelen til en Pedelec eller en S-Pedelec.

Det er ikke tillatt å manipulere drivverket på Pedelec og S-Pedelec. Garantien slettes ved feilaktig bruk av sykkelen (se kapittelet “Garanti”).

Sykkelen skal brukes av en person, og sitteposisjonen skal være innstillt etter størrelsen på denne personen (se kapittelet “Generelt / Sitteposisjon”).

Bruk av barneseter, barnetilhengere og andre tilhengere (transport- eller hundetilhengere) er kun tillatt for sykler i sykkelkategoriene 2 og 3 (se kapittelet “Generelt / Sykkelkategori”). Av disse er unntatt:

- sykler med karbonramme
- Fahrzeuge des Type S-Pedelec
- Barne- og ungdomssykler med i størrelsene 12", 16", 20" og 24".

Sykler med heldempet ramme må ha den nyeste generasjonen av bakgaffelbolt med sikringsring (som regel montert inn seriemessig fra modellår 2017). Ytterligere informasjoner finner du i kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående transport av barn”. Før du benytter barnetilhengere og barneseter ber vi deg kontakte fagforhandleren.

Racersykler og trimsykler er kun ment brukt på veier med glatt overflate belagt med asfalt, steinheller eller betong. Hvis sykkelen benyttes på veier uten veidekke kan det medføre at sykkelen svikter. Montering av bagasjebrett, barnesete eller en sykkeltilhenger er ikke tillatt.

Racersykkelen/sportssykkelen er definert som en sykkel

– med et racerstyre (racersykkel) eller et flatt styre (kan flates for en sportssykkel)
– med landeveisdekk med en dekkbredde på inntil 32 mm
– med en fjærløs ramme
– som krever en sportslig strukket sitteposisjon

For å kunne bruke sykkelen korrekt i trafikken må du kjenne, forstå og følge de nasjonale og lokale forskriftene (se kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående trafikken”).

1.3 Sykkelkategori

Sykkelen er merket med et symbol for sykkelkategorien. Dette symbolet befinner seg som regel nederst på venstre side av seterøret:

➔ Sammenlikne den sykkelkategorien som er oppgitt på sykkelen med sykkelkategorien i tabellen under.

➔ Les alle kapitlene som omhandler sykkelkategorien til sykkelen din.

Symbol	Sykkelkategori	Bruk
	Sykler i kategorien 0 er som regel løpesykler 12" og barnesykler 12" og 16".	Kategori 0: - for barn fra 3 år - kun for bruk under oppsyn av foresatte - ikke tillatt for bruk i trafikken - ikke tillatt for bruk i konkurranse - ikke egnet for hopp eller akrobatiske øvelser
	Sykler i kategori 1 er som regel sykler, Pedelecs og S-Pedelecs av typen racersykler eller Fitness Bike (Urban Bike).	Kategori 1: - kun for bruk på veier belagt med asfalt, steinheller eller betong - løpesykkelen må ha kontinuerlig kontakt med bakken - kan benyttes i konkurranser - ikke egnet for drops, hopp eller akrobatiske øvelser

Bikes for Life WINORA GROUP

Symbol	Sykkelkategori	Bruk
	Sykler i kategori 2 er som regel sykler, Pedelecs og S-Pedelecs av typen by-, trekking-, cross trekking eller transportsykkel eller ungdoms-sykler 24" og barnesykler 20".	Kategori 2: - inneholder kategori 1 og veier med fast eller naturfast underlag med moderate stigninger - man kan kjøre over kanter på inntil 15 cm, f.eks. fortauskanter - kan ikke benyttes i konkurranser - ikke egnet for hopp eller akrobatiske øvelser
	Sykler i kategori 3 er som regel sykler, Pedelecs og S-Pedelecs av typen terrengsykkel for Cross Co-untry, Marathon og Tour og sykler for områdene Cyclo-Cross og All Track.	Kategori 3: - inneholder kategoriene 1 og 2 og rå trails med små hindere og strekninger uten fast underlag som krever en god sykkel-teknikk - kan benyttes i konkurranser - drops og hopp inntil en høyde på maks. 60 cm er tillatt (hvis man mestrer den re-spektive sykkelteknikken) - ikke egnet for akrobatiske øvelser
	Sykler i kategori 4 er som regel sykler, Pedelecs og S-Pedelecs av typen terrengsykkel med bruksom-råde Allmountain.	Kategori 4: - inneholder kategoriene 1, 2 og 3 - større hindere og høyere hastighet forut-setter gode sykkelkunnskaper - kan benyttes i konkurranser - drops og hopp inntil en høyde på maks. 120 cm er tillatt (hvis man mestrer den respektive sykkelteknikken) - ikke egnet for akrobatiske øvelser
	Sykler i kategori 5 er som regel sykler, Pedelecs og S-Pedelecs av typen terrengsykkel med bruksom-råde Enduro/Freeride/Downhill.	Kategori 5: - inneholder kategoriene 1, 2, 3 og 4 og raskt og svært vanskelig terreng med ekstrem helling - store krav til sykkelkunnskaper - kan benyttes i konkurranser - lange hopp og drops er tillatt (forutsatt at man har god sykkelteknikk) - ikke egnet for akrobatiske øvelser

Løpesykler i størrelsen 12" jamfør DIN EN 71
Barnesykler i størrelsene 12" og 16» jamfør DIN EN ISO 8098
Pedelecs/S-Pedelecs jamfør NS-EN 15194
alle de andre syklene tilsvarer DIN EN ISO 4210.

1.4 Maksimalt tillatt totalvekt

FARE

Svikt i komponentene grunnet overbelastning av sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

➔ Ta hensyn til sykkelens maksimalt tillatte totalvekt.

LES DETTE

Materialskader grunnet overbelastning av sykkelen.

Fare for skade!

➔ Ta hensyn til sykkelens maksimalt tillatte totalvekt.

Sykkelen har en maksimal totalvekt som ikke må overskrides.

➔ Ta hensyn til sykkelens maksimalt tillatte totalvekt.

➔ Ta kontakt med fagforhandleren angående spørsmål om den maksimalt tillatte totalvekten.

	Dette symbolet (eksempel) viser sykkelens maksimalt tillatte totalvekt. Sykkelens maksimalt tillatte totalvekt finner du på klistremerket på sykkelen. Dette klistremerket befinner seg som regel på den nedre venstre siden av seterøret.

Den maksimalt tillatte totalvekten beregnes på følgende måte: Sykkel + syklist + bagasje / ryggsekk / barnesete osv. = maksimalt tillatt totalvekt.

Maksimalt tillatt totalvekt og bruk av tilhenger:

Dersom det brukes en tilhenger, må tilhengerens totalvekt (tilhenger + last) legges til sykkelens totalvekt. Dette er vekten som må tas i betraktning i henhold til sykkelens maksimale tillatte vekt.

Bikes for Life WINORA GROUP

1.5 Sitteposisjon

FORSIKTIG

Muskelspenninger og leddsmerter grunnet feil innstilling av sitteposisjonen.

Fare for personskade!

➔ La fagforhandleren stille inn sitteposisjonen.

FORSIKTIG

Innskrenket mulighet til å nå betjeningselementer på styret grunnet feil innstilling av sitteposisjonen.

Fare for ulykke og skade!

➔ La fagforhandleren stille inn sitteposisjonen.

Den best mulige sitteposisjonen avhenger av rammestørrelsen, sykkelens geometri, syklistens kroppsstørrelse og innstillingene til styret og setet. For innstillingen av sitteposisjonen trenger man fagkunnskaper.

Den best mulige sitteposisjonen avhenger også av sykkelbruken f.eks. hvis den brukes mest til sportslig bruk.

De viktigste karakteristikkene til en best mulig sitteposisjon er:

– Når en pedal står oppe, er den respektive knevinkelen til det øvre benet og armvinkelen 90°. Det nedre benet er lett bøyd (se “Fig.: Best mulige sitteposisjon (A)”).
– Når en pedal står foran, befinner kneet seg over akselen til pedalen foran (se “Fig.: Best mulige sitteposisjon (B)”).
– Armene er avslappet og er lett bøyd utover (sees ikke på bildet).
– Ryggen er lett bøyd forover og står ikke loddrett i forhold til setepinnen.

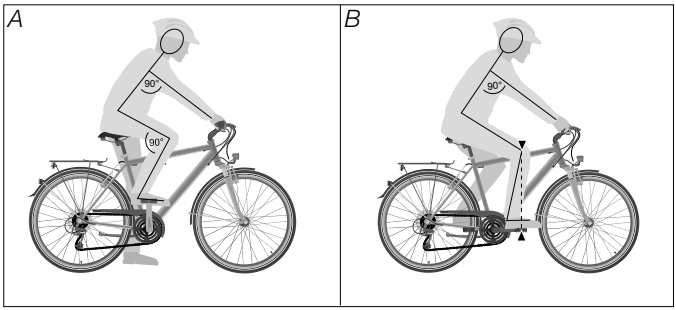

Fig.: Best mulige sitteposisjon (eksempel)

➔ Les kapittelet “Grunninnstillinger / Sete” og “Grunninnstillinger / Styre og styrestem” for korrekt innstilling av sete- eller styrehøyde.

1.6 Rammehøyde

For sikker og behagelig sykling er det viktig å kjøpe en sykkel med en rammehøyde og rammelengde som passer til syklisten. Den passende rammehøyden avhenger av syklistens skrittlengde. Det er viktig å ta hensyn til skrittlengden for at det skal være mulig å kunne stoppe og gå av på en rask og sikker måte i faresituasjoner.

➔ Rådfør deg med fagforhandleren angående riktig rammehøyde.

1.7 Hjelm

➔ Bruk alltid en egnet og passende hjelm når du sykler.
➔ Rådfør deg med fagforhandleren angående kjøp av riktig hjelm.
➔ La fagforhandleren innstille hjelmen slik at den passer.
➔ Følg informasjonene fra hjelmprodusenten.
➔ Påse at hjelmen sitter riktig (se “Fig.: Hvordan hjelmen skal sitte (A)”).
➔ Lukk alltid låsen under haken din.

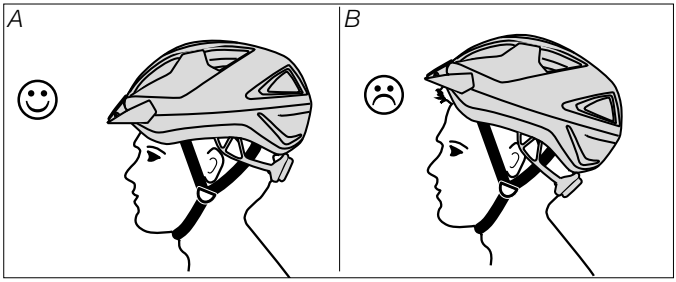

Fig.: Hjelmen ((A) sitter korrekt, (B) sitter for langt bak) (eksempel)

1.8 Bagasjebrett

FORSIKTIG

Blokkering av forhjulet ved å laste frontbagasjebrettet feil.

Fare for ulykke og skade!

- Frontbagasjebrettet skal lastes ovenfra.
- Lasten skal plasseres slik at ingenting henger ned fra sidene.
- Lasten skal plassers slik at den ikke kan komme inn mellom eikene på fremhjulet.

FORSIKTIG

Endret kjøreatferd på grunn av transportinnretninger, som er montert i etterkant.

Fare for personskade!

- Tilpass kjørestilen din til de endrede kjøreegenskapene.

LES DETTE

Overbelastning av bagasjebrettet.

Fare for skade!

- Ta hensyn til bagasjebrettets maksimalt tillatte last.
- Bagasjebrettet er kun tillatt for transport av bagasje.

LES DETTE

Skader på sykkelkomponenter grunnet feilaktig montering av bagasjebrett.

Fare for skade!

- Monter aldri bagasjebrettet på setepinnen.
- Monter aldri et bagasjebrett på en heldempet ramme.

Bagasjebrettet er en innretning på sykkelen som man kan frakte bagasje på.

Alt etter sykkelmodell kan det handle om et bagasjebrett med klembøyle, et bagasjebrett uten klembøyle med bagasjestrikk eller et lowrider bagasjebrett for sykkelvesker.

I tillegg er mange modeller seriemessig utstyrt med et systembagasjebrett. For disse systembagasjebrettene finnes det diverse tilbehør, som f.eks. kurver eller vesker, som kan festes oppå bagasjebrettet.

- ➔ Rådfør deg med fagforhandler angående valg av egnet tilbehør.

Hvis sykkelen er utstyrt med et bagasjebrett:

- ➔ Ikke foreta endringer på bagasjebrettet.
  - ➔ Hvis du ønsker å skifte bagasjebrett, må du innhente råd fra fagforhandleren.
- ➔ Du må ikke overbelaste bagasjebrettet.
  - ➔ Ta hensyn til bagasjebrettets maksimalt tillatte last.
  - ➔ Den maksimalt tillatte lasten er som regel preget inn på bagasjebrettets overflate.
  - ➔ Hvis den maksimalt tillatte lasten ikke er preget inn på bagasjebrettets overflate, må du rådføre deg med fagforhandleren.
- ➔ Bagasjebrettet må belastes jevnt.
  - ➔ Hvis du benytter sykkelvesker, må du påse at bagasjevekten er jevnt fordelt i den høyre og venstre sykkelvesken.
- ➔ Forsikre deg om at bagasjen er tilstrekkelig sikret slik at den ikke faller av.
  - ➔ Ved behov må du bruke spennebelter for å sikre bagasjen.

Hvis sykkelen din ikke er utstyrt med et bagasjebrett:

- ➔ Det er kun tillatt å montere et bagasjebrett bak på sykkelen i etterkant dersom de nødvendige skruehullene allerede finnes på rammen. Dersom dette ikke er tilfelle, er montering i etterkant ikke tillatt. Vær også oppmerksom eventuelle anvisninger på sykkelen.
- ➔ Montering av et bagasjebrett eller annen transportanretning på gaffelen i etterkant er forbudt, med mindre det forligger en særskilt tillatelse om dette.
- ➔ Montering av et bagasjebrett eller annen transportinnretning på gaffelen og/eller på bakenden av S-Pedelecs i etterkant er forbudt.

Pass på at ikke lysanlegget eller refleksene tildekkes når en transportinnretning monteres i etterkant. I så fall må transportanretningen monteres i en annen posisjon.

1.8.1 Bagasjebrett med klembøyle

1. Grip i klembøylen, trekk den forsiktig oppover, og hold den i denne posisjonen.
2. Legg bagasjen på bagasjebrettet.
3. Fest bagasjen på bagasjebrettet ved at du fører klembøylen tilbake.
4. Forsikre deg om at bagasjen er sikret slik at den ikke faller av.

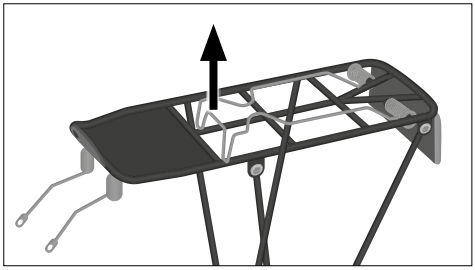

Fig.: Bagasjebrett med klembøyle (eksempel)

1.8.2 Bagasjebrett uten klembøyle med bagasjestrikk

1. Løsne bagasjestrikket.
2. Legg bagasjen på bagasjebrettet.
3. Strekk bagasjestrikket over bagasjen med kraft.
4. Fest bagasjestrikket på holderne som er ment til dette på rammen til bagasjebrettet.
   - ➔ Forsikre deg om at bagasjen er sikret slik at den ikke faller av.

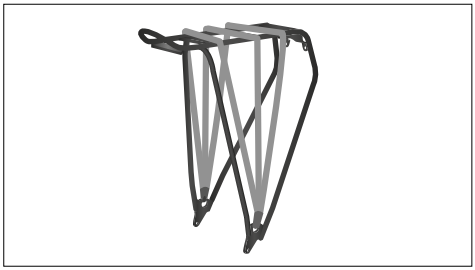

Fig.: Bagasjebrett med bagasjestrikk (eksempel)

1.8.3 Lowrider bagasjebrett for sykkelvesker

1. Fyll sykkelveskene.
2. Pass på at sykkelveskene er pakket med samme vekt.
3. Lukk sykkelveskene slik at ingen løse bånd og låser henger ned.
4. Heng sykkelveskene med opphengene på bagasjebrettet.
   - ➔ Forsikre deg om sykkelveskene henger fast på lowrider bagasjebrettet og at de er sikret slik at de ikke faller ned.

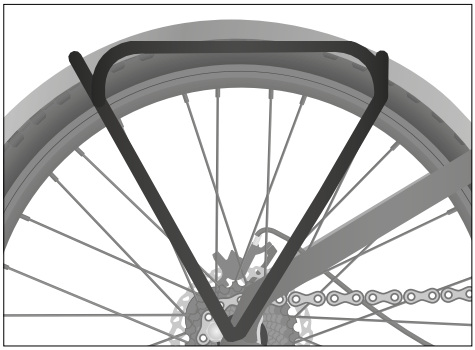

Fig.: Lowrider-bagasjebrett (eksempel)

1.8.4 Systembagasjebrett

- ➔ Ta hensyn til og følg de vedlagte informasjonene angående systembagasjebrettet.
- ➔ Rådfør deg med en fagforhandler angående funksjoner og valg av egne tilbehør.

1.9 Støttevarianter

Støtten er en innretning som man kan stille sykkelen i oppreist posisjon med etter bruk.

Modeller som er utstyrt med en støtte har enten en midtstøtte, en dobbel midtstøtte eller en bakstøtte (se “Fig.: Støttevarianter”).

Hvis sykkelen din ikke er utstyrt med støtte og du ønsker å utstyre den med en støtte:

- ➔ Rådfør deg med en fagforhandler angående montering av en støtte.
- ➔ La fagforhandleren montere støtten.
- ➔ Legg merke til at det ikke er lov til å montere støtter på karbonrammer i ettertid.

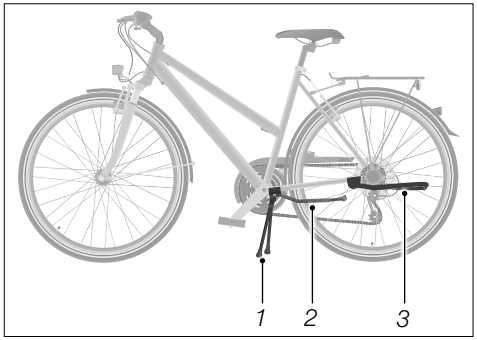

Fig.: Støttevarianter (eksempel)

1 Dobbel midtstøtte

2 Midtstøtte

3 Bakstøtte

1.9.1 Sidestøtter og bakstøtter

1. For å vippe ned en midtstilt sidestøtte eller bakstøtte holder du fast sykkelen.
2. Vipp ned sidestøtten eller bakstøtten med foten.
3. Parker sykkelen på sidestøtten eller bakstøtten.
4. Før du slipper sykkelen må du forsikre deg om at den står støtt på sidestøtten eller bakstøtten og at den ikke kan velte.

- ➔ For å vippe sidestøtten eller bakstøtten opp igjen avlaster du sidestøtten eller bakstøtten og vipper den opp med foten.

1.9.2 Dobbel midtstøtte

1. For å vippe ned den doble midtstøtten holder du fast i sykkelen.
2. Vipp ned dobbeltstøtten med foten.
3. Hold dobbeltstøtten fast med foten.
4. Skyv sykkelen bakover slik at sykkelen stiller seg på dobbeltstøtten.
5. Før du slipper sykkelen må du forsikre deg om at den står støtt på dobbeltstøtten og at den ikke kan velte.

- ➔ For å vippe opp dobbeltstøtten skyver du sykkelen forover. Dobbeltstøtten vippes opp gjennom bevegelsen.
- ➔ Før sykkelturen må du forsikre deg om at støtten er vippet helt opp og ikke sleper langs bakken.

Bikes for Life WINORA GROUP

1.10 Sykkelrulle

ADVARSEL

Feilbetjening av sykkelrullen grunnet utilstrekkelige kunnskaper.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelrullen, må du gjøre deg kjent med hvordan den brukes og betjenes.

Sykkelrullen skal kun brukes sammen såkallte balanseruller. Her er ikke sykkelen fastmontert.

Sykkelens dekk må tilpasses sykkelrullen.

Alle typer motoriserte sykler er utelukket for bruk på sykkelruller. Det samme gjelder for sykler i kategori 0 og type barnesykkel 20" og ungdomssykkel 24».

1.11 Aerostyre for racersykler

ADVARSEL

Forlenget bremselengde grunnet større avstand til bremsehendlene.

Fare for ulykker!

- Gjør deg kjent med aerostyret og hvordan du griper rundt bremsehendlene.
- Tenk alltid fremover når du sykler på en sykkel med aerostyre.

Aerostyret benyttes for å kunne innta en aerodynamisk posisjon på racersykkelen for eksempel under triathlon eller enkeltstarter.

Et aerostyre må kun brukes til oppgradering på sykler i kategori 1 og for racersykler uten motorhjelp.

Girhendelen til aerostyret ligger ofte på styreenden (se kapittelet “Kassettgir / Betjening / Betjene en girhendel på en racersykkel”). Bremsehendlene ligger på enden av basisstyret. Hvis racersykkelen kjøres i aerodynamisk posisjon, ligger bremsehendlene utenfor syklistens direkte gripeområde.

- Gjør deg utenfor trafikken fortrolig med aerostyret og hvordan du skifter grep til bremsehendelen.
- Utelukk andre farekilder, som f.eks. uøvet omgang med klikkpedaler, når du øver deg i å bruke styret. Konsentrer deg først på å øve med styret.

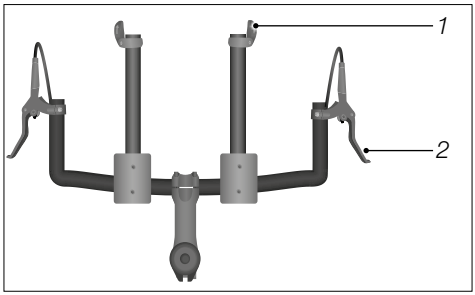

Fig.: Avstanden mellom girhendelen og bremsehendelen på Aero-styret (eksempel)

1 Girhendel

2 Bremsehendel

- Tilpass kjørestilen din til de endrede kjøreegenskapene.

2 Før sykkelturen

Dette kapittelet inneholder informasjoner man trenger for å ta i bruk sykkelen.

2.1 Før hver sykkeltur

ADVARSEL

Materialsvikt grunnet bruksbetinget slitasje og løse skrueforbindelser.

Fare for ulykke og skade!

- Før hver sykkeltur må du kontrollere sykkelen iht. kontrollanvisningen.
- Sykkelen må kun benyttes når den er uskadet.
- Sykkelen må kun benyttes dersom du ikke konstaterer kraftig slitasje eller løse skrue- eller pluggforbindelser.

- Før hver sykkeltur må du kontrollere sykkelen iht. kontrollanvisningen.

Kontrollanvisning	
Skrue- og pluggforbindelser	Visuell kontroll av skrue- og pluggforbindelsene
Bremser	Funksjonskontroll av bremsene
Gir	Funksjonskontroll av giret
Hjul	Visuell kontroll av korrekt feste og korrekt justering
	Visuell kontroll av stikkaksler, hurtigkoblinger og/eller skrueforbindelser
Dekk	Visuell kontroll av dekk for å finne eventuelle sprekker eller fremmedlegemer
	Kontrollere og innstille dekktrykket
Rammen	Visuell kontroll av rammen for å finne eventuelle sprekker, deformeringer eller fargeendringer
Demping	Funksjonskontroll ved inn -eller utfjæring
Felger og eiker	Visuell kontroll av felger og eiker
Hurtigkobling	Kontrollere strammingen
	Visuell kontroll av om hurtigkoblingen sitter godt
Sete/setepinne	Visuell kontroll av setet/setepinnen
Styre/styrestem	Kontrollere at styret og styrestemmet sitter godt fast
	Visuell kontroll av styret og styrestemmet for å finne eventuelle sprekker, deformeringer eller fargeendringer
Lykter	Funksjonskontroll av lyktene
Bjelle	Funksjonskontroll av bjellen

1. For bremser med hurtigkoblingshendel kontrollerer du om hurtigkoblingshendelen er åpnet for begge bremsene (se "Fig.: Posisjonen til hurtigkoblingshendelen").
2. Kontroller at bremsen fungerer.
   - ➔ Aktivér bremsehendelen og ved behov pedalbremsen og vær oppmerksom på uvanlige lyder.
   - ➔ Kontroller om sykkelen kan skyves i det hele tatt eller om det er svært vanskelig å skyve den når man bremser.

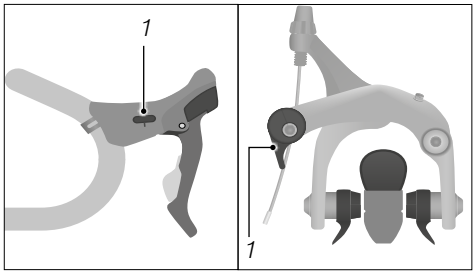

Fig.: Posisjonen til hurtigkoblingshendelen (eksempel)

1 Hurtigkoblingshendel

- ➔ Kontroller om bremsebelegget gnisser når du slipper bremsehendelen.

- ➔ Kontroller om bremsehendelen berører styret når du aktiverer den. Ved behov må du la fagforhandleren innstille bremsene på nytt eller skifte ut slitte deler.

3. Kontroller at giret fungerer.
   - ➔ Kontroller at alle girene skifter riktig og om det oppstår uvanlige lyder.
4. Kjør dempegaffelen inn og ut.
   - ➔ Hvis du hører uvanlige lyder og dempegaffelen gir etter uten motstand, må fagforhandleren kontrollere dempegaffelen.
5. Kontroller (hvis til stede) om hurtigkoblingsakselen og stikkakselen er lukket og innstilt på riktig måte (se kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”).
6. Kontroller om styret står i rett vinkel i forhold til forhjulet.
   - ➔ Hvis styret ikke står i rett vinkel i forhold til forhjulet, må du innstille det (se kapittelet “Grunninnstillinger / Styre og styrestem / Justere styret”).
7. Kontroller at lyktene og bjellen fungerer.
   - ➔ Kontroller om du hører et tydelig signal når du betjener bjellen.
   - ➔ Slå på lyktene og kontroller om frontlykten og baklykten lyser (se kapittelet “Grunninnstillinger / Lykter”). For sykler med dynamo må du dreie på forhjulet.

2.2 Før den første sykkelturen

ADVARSEL

Sykkelen opptrer uventet på grunn av feil betjening.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med den.

Sykkelen ble fullstendig montert og innstilt av en fagforhandler. Den er kjøreklar. I tillegg må du ta hensyn til følgende punkter før den første sykkelturen:

- ➔ Gjør deg fortrolig med hvordan bremsehendelen er tilordnet.
- ➔ Hvis du ikke er fortrolig med hvordan bremsehendelen er tilordnet for- eller bakhjulsbremsene, kan fagforhandleren endre dette.
- ➔ Bli fortrolig med bremseegenskapene til sykkelen din ved lav hastighet (se kapittelet “Brems”).
- ➔ Ved hydrauliske bremser må du aktivere begge bremsehendlene slik at bremsebeleggene i bremseåket sentreres.

- Gjør deg kjent med kjøreegenskapene til sykkelen din under øving utenfor trafikken.
- Øv utenfor trafikken på å håndtere giret, til du kan betjene giret på en slik måte at det ikke påvirker oppmerksomheten din (se kapittelet “Kassettgir” og “Navgir”).
- For lengre turer må du kontrollere om du kan innta en behagelig sitteposisjon og om du kan betjene alle komponentene på styret på en sikker måte under turen (se kapittelet “Generelt / Sitteposisjon”).

3 Sikkerhet

3.1 Generelle sikkerhetsanvisninger

FARE

Ingen hjelm.

Fare for personskade!

- Når du sykler må du bruke en egnet hjelm.

ADVARSEL

Feilbetjening av sykkelen grunnet utilstrekkelige kunnskaper.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelen må du gjøre deg kjent med hvordan den brukes og betjenes.

ADVARSEL

Feilbetjening av sykkelen utført av barn eller personer med utilstrekkelige kunnskaper eller evner.

Fare for ulykke og skade!

- Personer med reduserte fysiske, sensoriske eller mentale evner eller manglende erfaring og fagkunnskap må ikke få bruke sykkelen.
- Ikke la barn leke med sykkelen. Ikke la barn eller personer med reduserte fysiske, sensoriske eller mentale evner utføre rengjøring og vedlikehold.
- Ikke la barn leke med emballasjen og smådeler.

Bikes for Life WINORA GROUP

Denne sikkerhetsanvisningen er kun gyldig for sykkelkategoriene:

ADVARSEL

Svikt i komponentene grunnet feil bruk av sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke hopp over ramper eller jordvoller med sykkelen.
- Ikke kjør i terrenget med sykkelen.
- Ikke sykle over trapper, steiner eller andre hindere, f.eks. fortauskanter med en høyde på over 15 cm.

Denne sikkerhetsanvisningen er kun gyldig for sykkelkategoriene:

ADVARSEL

Feilaktige oppgraderinger, endringer på sykkelen og feil tilbehør kan forårsake feilfunksjon på sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren foreta eventuelle endringer på sykkelen.
- Informer deg hos din fagforhandler angående egnet utstyr.
- Det er kun fagforhandleren som skal montere barneseter eller barnetilhengere.
- Barneseter og alle typer tilhengere skal kun monteres etter samråd med fagforhandleren, hvis sykkelkategorien og informasjonene angående modellen din tillater det.

ADVARSEL

Svikt i komponentene grunnet feil bruk av sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Du må kun sykle over hindere som tilsvarer dine kunnskaper og erfaringer.

ADVARSEL

Økt bremsestrekning og redusert bakkekontakt grunnet glatt og tilsmusset kjørebane.

Fare for ulykke og skade!

- Tilpass kjøringen og farten din etter værforholdene og forholdene i veibanen.

FORSIKTIG

Manglende kontroll over sykkelen grunnet kjøring uten at man holder hendene på styret.

Fare for ulykke og skade!

- Sykle aldri uten at du holder hendene på styret.

FORSIKTIG

Steder på sykkelen hvor man kan henge seg fast.

Fare for ulykke og skade!

- Vær oppmerksom på at klesplagg kan henge seg fast. Bruk egnete klær.

FORSIKTIG

Sklifare grunnet bruk av feil sko.

Fare for ulykke og skade!

- Bruk sklisikre sko med hard såle.

FORSIKTIG

Utilstrekkelige verneklær.

Fare for personskade!

- Avhengig av sykkelkategori og bruksområde må du benytte verneklær (f.eks. beskyttelse og hansker) som er egnet for den sykkelen du bruker.

LES DETTE

Økt slitasje grunnet feil betjening av sykkelen.

Fare for skade!

- Bruk sykkelen din riktig i henhold til den bruken som er beskrevet.
- Følg informasjonene angående bruken iht. sykkelkategorien.
- Du må ikke overbelaste sykkelen. Kjør kun på veier som er egnet for sykkelkategorien din.

3.2 Informasjoner angående trafikken

FARE

Dårlig synlighet for andre trafikanter.

Fare for ulykke og skade!

- Bruk lyse klær med reflekterende elementer.

ADVARSEL

Feilaktig eller uriktig bruk.

Fare for ulykke og skade!

- Følg de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
- Sykkelen skal kun benyttes i trafikken når utstyret tilsvarer kravene som stilles i de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
- Sykkelen skal kun benyttes slik det beskrives for denne sykkelkategorien.

ADVARSEL

Manglende oppmerksomhet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke la deg distrahere av andre aktiviteter som f.eks. det å slå på en lykt mens du sykler.
- Ikke bruk mobile apparater mens du sykler, f.eks. smarttelefoner eller MP3-spillere.
- Ikke drikk av drikkeflasker mens du sykler.
- Du må ikke sykle hvis du har drukket alkohol, har inntatt narkotiske stoffer eller er påvirket av medikamenter.

- Før den første sykkelturen må du informere deg om nasjonale og lokale forskrifter angående hvordan sykler må utstyres. For eksempel angående:
  - Hjelmplikt
  - Vestplikt
  - Bremser
  - Lykter og reflekser
  - Bjelle
  - Barnetilhenger og barneseter
- Bruk av barnetilhengere er kun tillatt hvis sykkelen din er egnet til dette (se kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående transport av barn / Barnetilhenger”).

- Bruk av barnetilhengere er kun tillatt hvis sykkelen din er egnet til dette (se kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående transport av barn / Barnesete”).
- Følg de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
  - Ta hensyn til og følg trafikkreglene.
- Ta kontakt med fagforhandleren hvis du har spørsmål.

Lover og forskrifter kan endre seg til enhver tid. Du må regelmessig informere deg om de nasjonale og lokale forskriftene.

3.3 Informasjoner angående transport av barn

FARE

Svikt i komponentene grunnet overbelastning av sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Ta hensyn til sykkelens maksimalt tillatte totalvekt.
- Det er kun fagforhandleren som skal montere et barnesete eller en barnetilhengere.

ADVARSEL

Ingen hjelm.

Fare for personskade!

- Barnet ditt må kun få bruke løpesykkelen når det har en egnet og tilpasset hjelm på hodet.
- La fagforhandleren forklare hvilken hjelm som er egnet for barnet ditt.
- La fagforhandleren vise deg hvordan hjelmen brukes.

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver.

Fare for personskade!

- Ikke la barnet ditt leke i nærheten av sykkelen.

FORSIKTIG

Barnet kan skade seg hvis sykkelen velter.

Fare for personskade!

- Når du parkerer sykkelen må du alltid holde den mens barnet ditt sitter i barnesetet eller når det oppholder seg i nærheten av sykkelen.
- Ikke la barnet ditt leke i nærheten av sykkelen uten tilsyn.
- La aldri barnet ditt sitte i barnesetet eller i barnetilhengeren når du setter fra deg sykkelen og setter på støtten.

LES DETTE

Materialskader grunnet overbelastning av sykkelen.

Fare for skade!

- Ta hensyn til sykkelens maksimalt tillatte totalvekt.

Bruk av barneseter, barnetilhengere og andre tilhengere (transport- eller hundetilhengere) er kun tillatt for sykler i sykkelkategoriene 2 og 3 (se kapittelet “Generelt / Sykkelkategori”), med unntak av barne- og ungdomssykler med hjulstørrelse 20" og 24". Av disse er unntatt:

– sykler med karbonramme
– av sykkeltypen S-Pedelec

Sykler med heldempet ramme må ha den nyeste generasjonen av bakgaffelbolt med sikringsring (som regel montert inn seriemessig fra modellår 2017).

Før man tar med barn må man ta hensyn til følgende punkter:

- Barn må kun transporteres i barnesete eller barnetilhenger hvis de nasjonale og lokale forskriftene tillater det.
- Ta hensyn til og følg de nasjonale og lokale forskriftene ved bruk av barneseter og barnetilhengere.
- Informer deg hos fagforhandleren angående egnete barneseter og barnetilhengere.
- Det er kun fagforhandleren som skal montere barneseter og barnetilhengere.
- Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten av barnesetene og barnetilhengerne.
- Ta hensyn til barnesetets eller barnetilhengerens tillatte maksimalvekt som er nevnt i den tilhørende bruksanvisningen.
- Øv deg utenfor trafikken på den endrete kjøre- og bremseatferden med barnesete eller barnetilhenger.
- Tilpass kjørestilen din til de endrete kjøreegenskapene.
- Øv deg på riktig atferd sammen med barnet ditt.
- Du må kun sykle med barnet ditt i et barnesete eller i en barnetilhenger hvis det har egnet hjelm på. La en fagforhandler gi deg råd angående valg av egnet hjelm.

3.3.1 Barnesete

FORSIKTIG

Barnet ditt kan bli skadet grunnet utilstrekkelige verneinnretninger.

Fare for personskade!

- Når det monteres et barnesete må setefjærene dekkes helt til, slik at man unngår skader.
- Ved montering av et barnesete må alle roterende og bevegelige deler dekkes til, f.eks. med eikebeskytter.

LES DETTE

Skader på sykkelkomponenter grunnet feilaktig montering av et barnesete.

Fare for skade!

- Monter aldri barnesetet på styret.
- Monter aldri barnesetet på setepinnen.
- Monter aldri barnesetet på frontbagasjebrettet.
- Monter aldri barnesetet på en karbonramme.

Barnesetet er et system for frakt av barn på en sykkel (se “Fig.: Barnesete”).

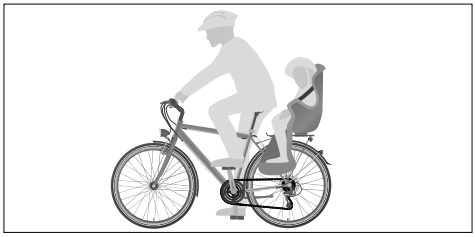

Fig.: Barnesete (eksempel)

Før man benytter barnesetet må man ta hensyn til følgende punkter:

- Barnesetet må kun monteres når sykkelen din er egnet til det (se kapittelet “Generelt / Riktig bruk”). Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnet barnesete.
- Bruk kun barneseter som sitter slik at barnet sitter bak syklisten.

Det er ikke alle sykler man kan montere et barnesete på. Man må følge bruks- og monteringsanvisningen til barneseteprodusenten. For heldempet ramme må tilpasningen til dempersystemet kontrolleres. Rådfør deg med en fagforhandler.

Barnesetet kan kun monteres på bagasjebrettet, dersom det brukes et egnet system/ adapter for dette bagasjebrettetfra faghandelen.

Det er ikke tillatt å montere et barnesete på frontbagasjebrettet.

3.3.2 Barnetilhenger

En barnetilhenger er et system for frakt av småbarn. Barnetilhengeren festes bak på sykkelen (se “Fig.: Barnetilhenger”).

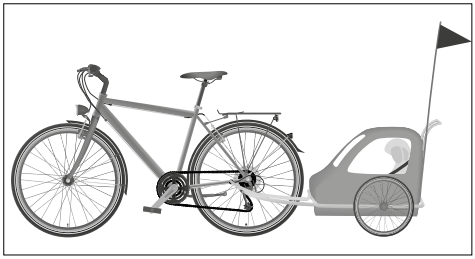

Fig.: Barnetilhenger (eksempel)

Før man benytter barnetilhengeren må man ta hensyn til følgende punkter:

- Barnetilhengeren skal kun monteres når sykkelen din er egnet til det (se kapittelet “Generelt / Riktig bruk”). Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnet barnetilhenger.
- Ta hensyn til den maksimale tilhengerlasten.
- Dersom sykkelen ikke er merket med annen informasjon, gjelder:
  - Den maksimale tilhengerlasten for ubremset barnetilhenger er på 40 kg.
  - Den maksimale tilhengerlasten for bremset barnetilhenger er på 80 kg.
  - Avvikende informasjon på sykkelen har prioritet.
- Vær oppmerksom på at sykkelen din er mye lenger med barnetilhenger.
- Du må kun ta med det tillatte antall barn i barnetilhengeren.
- Bruk kun barnetilhenger med en lykt som fungerer og som overholder de nasjonale og lokale forskriftene.
- Velg en barnetilhenger med verneinnretning.
- La barnetilhengeren din utstyres med en minst 1,5 m lang og bøyelig vimpelstang med en vimpel i lysende farger og med tildekning av eikene og hjulkassene.

Det er ikke alle sykler man kan montere et tilhengerfeste på. Rådfør deg med en fagforhandler.

3.4 Informasjoner angående transport

3.4.1 Informasjoner angående bagasje

ADVARSEL

Velt som skyldes at bagasjen er transportert feil.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke transporter bæreposer eller andre gjendstander på styret, med mindre det finnes et tillatt system fra produsenten.
- Sikre gjenstandene på bagasjebrettet slik at de ikke glir eller faller ned. For å sikre bagasjen din må du kun benytte uskadete bagasjestrikk.
- Bruk stabile sykkelvesker eller passende tilbehør for system-bagasjebrettet.

ADVARSEL

Endret kjøreatferd grunnet økt vekt.

Fare for ulykke og skade!

- Øv deg utenfor trafikken for å gjøre deg fortrolig med den endrete kjøreatferden grunnet økt vekt.
- Kontroller bagasjens vektfordeling.
- Fordel ekstra vekt jevnt på begge sider av eller midt på bagasjebrettet.
- Hvis du merker at kjøresikkerheten ikke lenger er gitt, må du redusere bagasjevolumet.
- Tilpass kjørestilen din til de endrede kjøreegenskapene.

Før transport av bagasje må du ta hensyn til følgende punkter:

- Plasser bagasjen slik at refleksene og lyktene ikke dekkes til.
- Brems tidligere og beregn en lengre bremsestrekning og en tregere styringsatferd.

Bikes for Life WINORA GROUP

- Sikre bagasjen på bagasjebrettet f.eks. med bagasjestrikk slik at de ikke glir eller faller ned.
- Legg tunge gjenstander slik at hovedvekten ligger nær hjulnavet, f.eks. nederst i sykkelvesken.
- Påse at festematerial som belter eller tau ikke kan henge seg fast i bevegelige deler.

3.4.2 Informasjon angående montering av tilhengere

ADVARSEL

Svikt i komponentene grunnet feilaktig montering av tilhengerfestet.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren montere tilhengerfestet.

- Det må kun monteres tilhengere som festes ved hjelp av et tilhengerfeste på sykkelens bakaksel.

Det eneste unntaket er Winora Group-sykler med tilhengerfestet integrert i kjedeføreren på bakgaffelen og med tilsvarende merking.

- Ikke la tilhengerfestet ditt festes på andre deler av rammen eller komponenter som f.eks. setepinnen.

3.4.3 Informasjoner angående transport- eller hundetilhengere

LES DETTE

Feilaktig bruk av transport- eller hundetilhengere.

Fare for skade!

- Overskrid aldri den maksimale tilhengerlasten.
- Sikre lasten og gjenstandene i tilhengeren slik at de ikke sklir eller faller ned.
- Hunder skal kun transporteres i egnete hundetilhengere. Ikke bruk transport- eller barnetilhengere.

Transport- og hundetilhengere er systemer for transport av bagasje eller andre gjenstander og for transport av hunder. Transport- og hundetilhengere festes bak på sykkelen.

Ved bruk av transport- og hundetilhengere må man ta hensyn til følgende punkter:

- Tilhengeren skal kun monteres når sykkelen din er egnet til det (se kapittelet "Generelt / Riktig bruk"). Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnet tilhenger.
- Ta hensyn til den maksimale tilhengerlasten:
- Dersom sykkelen ikke er merket med annen informasjon, gjelder:
  - Den maksimale tilhengerlasten for ubremset tilhenger er på 40 kg.
  - Den maksimale tilhengerlasten for bremset tilhenger er på 80 kg.
  - Avvikende informasjon på sykkelen har prioritet.
- Vær oppmerksom på at sykkelen din er mye lenger med tilhenger.
- Bruk kun tilhenger med en lykt som fungerer og som overholder de nasjonale og lokale forskriftene.

Det er ikke alle sykler man kan montere et tilhengerfeste på. Rådfør deg med en fagforhandler.

3.4.4 Informasjoner angående transport av sykkel med bil

FARE

Utsette andre trafikanter for fare grunnet feilaktig festing av syklene.

Fare for ulykke og skade!

- Hvis du ønsker å frakte sykkelen din med et festesystem på biltaket eller bak på bilen, må du regelmessig i pausene kontrollere at sykkelen er godt festet, slik at du unngår at sykkelen løsner.

Bikes for Life WINORA GROUP

FORSIKTIG

Usikret transport av sykler og smådeler.

Fare for ulykke og skade!

- Transportér aldri sykkelen eller deler av sykkelen usikret i kupéen eller bagasjerommet i bilen din.
- Fiksér sykkelen din med egnet kupéfestesystem, hvis du vil transportere sykkelen i bagasjerommet eller i kupéen i bilen din.

LES DETTE

Feil bruk av sykkelholderen.

Fare for skade!

- Bruk kun godkjente sykkelholdere som sykkelen kan transporteres stående i.
- Rådfør deg med fagforhandleren angående passende holdersystemer.
- Sykler med hydrauliske skive- eller felgbremser må aldri transporteres opp ned stående på setet. Dette kan medføre svikt i de hydrauliske skive- eller felgbremsene.
- Sikre sykkelen slik at den ikke faller ned eller sklir.

For transport av sykkelen med bil tilbys det ulike holdersystemer i faghandelen.

- Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnete holder- og festesystemer.
- Følg de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
- Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten angående montering og bruk.
- For sykler med komponenter av karbon, kan klemkreftene skade komponentene av karbon. Bruk spesielle festesystemer.
- Vær oppmerksom på at for sykler med karbonrammer, må klemmen på seterøråpningen ikke være lukket idet setepinnen tas vekk.

- Når setepinnen er fjernet, må klemmen sikre til seterøråpningen for at den ikke skal komme bort.
- Ta hensyn til at bilen din er mye høyere hvis du benytter et takstativsystem. Mål høyden før du kjører.
- Ved skivebremser må du montere transportsikringer hvis du vil transportere sykkelen uten hjul.
- For transport av Pedelecs eller S-Pedelecs må du følge forskriftene i originalversjonen av driftsveiledningen for drivsystemet.

3.5 Informasjoner angående dreiemomentene

ADVARSEL

Materialtrøtthet grunnet feil tiltrekking av skrueforbindelsene.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke bruk sykkelen hvis du oppdager løse skrueforbindelser.
- Skrueforbindelsene må trekkes til faglig korrekt med en dreiemomentnøkkel.
- Skrueforbindelsene må trekkes til med riktige dreiemomenter.
- Dersom to deler, som forbindes med det samme forbindelsesstedet, er merket med ulike dreiemoment, er det laveste dreiemomentet som gjelder.

Ta hensyn til dreiemomentene for riktig tiltrekking av skrueforbindelsene. Til dette trenger du en dreiemomentnøkkel med et tilsvarende innstillingsområde.

- Hvis du ikke har erfaring med håndtering av dreiemomentnøkler eller ikke har en passende dreiemomentnøkkel, må du la fagforhandleren kontrollere skrueforbindelsene.

Det riktige dreiemomentet til en skrueforbindelse er avhengig av materialet og diameteren til skruen og av materialet og komponentenes konstruksjon.

- Hvis du skrur fast skrueforbindelsene selv, må du kontrollere om sykkelen er utstyrt med komponenter av aluminium eller karbon (se databladet med de tekniske dataene, som du fikk av fagforhandleren).
  - Ta hensyn til de spesielle dreiemomentene for komponenter av aluminium eller karbon.

- Enkelte av sykkelens komponenter er merket med informasjoner angående dreiemomenter eller markeringer angående innstikksdybden. Du må følge informasjonene og markeringene. Dersom to deler, som skal forbindes med hverandre, er merket med ulike dreiemoment, er det laveste dreiemomentet som gjelder. Les bruksanvisningen til begge komponentene dersom de er vedlagt.

I tabellen nedenfor er ikke alle komponentenen listet opp. Informasjon om dreiemomenter er basisverdier og gjelder ikke for komponenter av karbon.

Informasjon om dreiemoment for bestemt tilleggsutstyrr finner du på komponentene. Her finner du også eventuell vedlagt anvisning for komponenten. Ved manglende informasjon om dreiemoment, ta kontakt med faghandelen din.

Følgende informasjon om dreiemoment befinner seg som rege på komponenten eller i komponentens bruksanvisning.

Skrueforbindelse	Type	dreiemoment
Styre / Front	—	5–6 Nm
Girhendel / Styre	(Klemme)	4–5 Nm
Bremsehendel / Styre	(Klemme)	4–6 Nm
Stem vinkelinnstilling	—	15–18 Nm
Stem Gaffelrør	Quill (innvendig klemme)	8–15 Nm
	A-Head (utvendig klemme)	6–10 Nm
Stem Styreplugg	A-Head	4 Nm
Sete / setepinne	(Spenningskobling med sylindertoppskrue)	13–15 Nm
Setepinne / skrueklemme	—	8–10 Nm
Pedal/Krank	(Gaffelnøkkel)	35–55 Nm
Framhjulsaksel / Gaffel & Bakhjulsaksel / Ramme	Navdynamo (Nav-) mutter	20–25 Nm
	Achse Forhjul- / Bakhjulsnav med kapselmutter	20–30 Nm

Dersom du løsner skrueforbindelsene og skrur de fast igjen, eller skrur fast skrueforbindelser som har løsnet, må du alltid la skrueforbindelsene være slik, som de ble levert. Noen er tørre, andre er smurt. Du må for all del ikke smøre skrueforbindelser, som ble levert tørre.

- La en fagforhandler foreta vedlikeholdsarbeidet hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

3.6 Informasjon angående skruenes dreieretning

LES DETTE

Materialskader grunnet feilaktig behandling av skrueforbindelser.

Fare for skade!

- Ta hensyn til dreieretningen for skruer, stikkaksler og mutre.

- Drei skruene, stikkakslene og mutrene fast med klokken.
- Drei skruene, stikkakslene og mutrene løs mot klokken.

Hvis det forekommer avvik fra denne regelen, henvises det til en endret dreieretning i det tilhørende kapittelet. Ta hensyn til tilsvarende informasjoner.

3.7 Informasjoner angående slitasje

ADVARSEL

Feilfunksjon grunnet stor slitasje, materialtrøtthet eller løse skrueforbindelser.

Fare for ulykke og skade!

- Kontroller sykkelen din regelmessig.
- Ikke bruk sykkelen hvis du oppdager stor slitasje og løse skrueforbindelser.
- Ikke bruk sykkelen hvis du oppdager sprekker, deformeringer eller fargeendringer.
- Få sykkelen kontrollert hvis du oppdager stor slitasje og løse skrueforbindelser.

Noen sykkelkomponenter er slitasjedeler. Høy belastning og feil bruk øker og/eller akselererer slitasjen. Ulike materialer har ulike slitasjeegenskaper.

- Søk råd hos fagforhandleren angående hvilke sykkelkomponenter som er utsatt for slitasje.
- Kontroller tilstanden til alle slitasjedelene regelmessig (se kapitlene “Før sykkelturen

/ Før hver sykkeltur" og "Vedlikehold" i elektroniske bruksanvisningen).

- ➔ Rengjør og vedlikehold slitasjedelene regelmessig (se kapitlene "Rengjøring" og "Vedlikehold" i elektroniske bruksanvisningen).
- ➔ Følgende slitasjedeler slites ved riktig bruk og er utelukket fra garantien ved driftbetinget slitasje (se kapittelet "Garanti"):

– Hjul (felger, eiker, nav)
– Felger i forbindelse med en felgbrems
– Dekk
– Klinger, tannhjul, indre lager og girkassetter
– Gir- og bremsewire
– Gir- og bremsewirestrømper
– Bremsebelegg og bremseskiver
– Diverse andre komponenter til bremsene
– Styrebånd og styrehåndtak
– Kjeder og tannrem
– Hydraulikkolje og smøremidler
– Tetninger av demperelementene
– Lysmidler
– Lakkeringer
– Sete
– Styre av aluminium

3.8 Informasjoner angående komponenter av karbon

ADVARSEL

Materialsvikt grunnet usynlige sprekker etter et velt.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ Etter overbelastning eller et velt må du få fagforhandleren til å kontrollere komponentene av karbon for å finne eventuelle synlige skader.
- ➔ Få komponenter av karbon regelmessig kontrollert av fagforhandleren, også selv om de ikke har vært utsatt for overbelastning.
- ➔ Ikke bruk sykkelen hvis du antar at det er skader på den.

LES DETTE

Usynlige sprekker eller brudd på karbonrammen.

Fare for skade!

- Du må aldri montere en støtte på karbonrammen.

LES DETTE

Usynlige sprekker eller brudd på komponenter av karbon.

Fare for skade!

- Ikke overbelast komponenter av karbon ved velt eller sterke støt.
- Forsøk aldri å reparere komponenter av karbon selv.
- La en fagforhandler kontrollere komponenter av karbon etter at de har vært utsatt for en overbelastning.

Komponenter av karbon trenger spesiell behandling og pleie. Ta hensyn til følgende punkter angående vedlikehold, transport og oppbevaring:

- Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten.
- Bruk en dreiemomentnøkkel for å innstille de riktige dreiemomentene.
- Smør aldri vanlig fett på komponenter av karbon. Bruk spesielle monteringspastaer for komponenter av karbon.
- Utsett aldri komponenter av karbon for temperaturer over 45 °C.
- Sett sykkelen opp på en trygg måte for å unngå skader på grunn av velt.
- Ikke klem karbonrammen rett inn i et sykkelstativ. Monter en metall-setepinne og klem denne inn i sykkelstativet.
- Du må aldri utstyre en karbonramme med en støtte da det kan medføre at rammen skades.

3.8.1 Velt og ulykker

Ved en velt eller en ulykke kan komponenter av karbon skades. Skader på komponenter av karbon er ikke alltid synlige. Fibre eller lakk kan løsne eller ødelegges og komponentenes stabilitet reduseres.

- Få fagforhandleren til å skifte ut komponenter av karbon etter at de har vært utsatt for en velt eller en ulykke.

3.8.2 Sykkelholder

Sykkelholderen er en innretning for transport av sykler på bil. Klemmene på sykkelholderen kan medføre fare for at karbonrammen kommer i klem. Dette kan medføre materialsvikt når du fortsetter å bruke sykkelen. Det finnes spesielle sykkelholdere for karbonsykler.

- Informer deg hos din fagforhandler angående egnete sykkelholdere.

3.8.3 Dreiemomenter

Ta hensyn til de spesielle dreiemomentene for skrueforbindelsene på karbonkomponentene. De tillatte dreiemomentene finner du på de respektive komponentene. For høye dreiemomenter kan medføre skader som ikke er så lett å få øye på. Komponentene kan brekke eller endre seg og de kan forårsake velt.

Dersom du løsner skrueforbindelsene og skrur de fast igjen, eller skrur fast skrueforbindelser som har løsnet, må du alltid la skrueforbindelsene være slik, som de ble levert. Noen er tørre, andre er smurt. Du må for all del ikke smøre skrueforbindelser, som ble levert tørre.

- Følg informasjonene fra produsenten angående montering.
- La en fagforhandler foreta vedlikeholdsarbeidet hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

3.9 Resterende farer

Bruk av sykler er forbundet med uforutsigbar fare selv om man overholder sikkerhets- og varselinstruksene:

- Feilaktig oppførsel fra andre trafikanter
- Uforutsette egenskaper i kjørebanen, f.eks. grunnet plutselig isdannelse
- Uforutsette materialfeil eller materialtrøtthet kan medføre brudd eller funksjonssvikt i komponentene

- Du må alltid sykle forutseende og defensivt.
- Før hver sykkeltur må du kontrollere om det har oppstått sprekker, fargeendringer eller skader på sykkelen.
- Før hver sykkeltur må du kontrollere alle de sikkerhetsrelevante komponentene som f.eks. bremser, lykter og bjelle.
- Hvis sykkelen har vært innblandet i et velt eller en ulykke må du la en fagforhandler kontrollere sykkelen for å finne eventuelle skader.

4 Grunninnstillinger

Dette kapittelet inneholder informasjoner angående sykkelens grunnleggende innstillinger slik at man kan ta den i bruk.

4.1 Hurtigkobling

LES DETTE

Materialsvikt grunnet feilaktig håndtering av komponentene.

Fare for skade!

➔ Åpne og lukke hendelen til hurtigkoblingen manuelt. Bruk aldri verktøy eller andre hjelpemidler for å åpne eller lukke hendelen.

Hurtigkoblingen er en koblingsinnretning som du kan foreta innstillinger, monteringer og demonteringer med på en rask måte, uten bruk av verktøy. Når du lukker hurtigkoblingshendelen, bygges det opp spenning ved hjelp av eksentermekanismen. Hurtigkoblingen består av to elementer: hurtigkoblingshendelen og akselmutteren.

Hurtigkoblingen har ofte i tillegg to fjærer og iblant også en separat skive under hendelen.

Hvis det ikke bygges opp spenning når du aktiverer hurtigkoblingshendelen, må hurtigkoblingen innstilles på nytt.

➔ Drei akselmutteren med klokken på akselen, til du merker at det dannes spenning når du lukker hurtigkoblingshendelen.

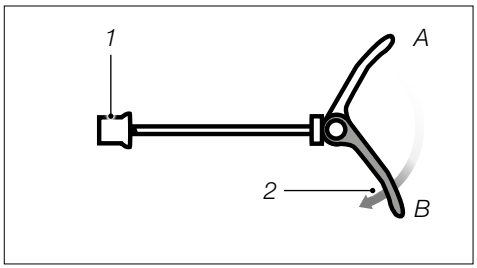

Fig.: Oppbygging hurtigkoblinger (eksempel)

1 Akselmutter

2 Hurtigkoblingshendel

A Åpnet hurtigkoblingshendel

B Lukket hurtigkoblingshendel

Bikes for Life WINORA GROUP

4.2 Sete

ADVARSEL

Feil innstilling av setepinnen.

Fare for ulykke og skade!

- Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til setepinnen.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for innstilling av setepinnen, må du kontakte fagforhandleren din.

LES DETTE

Materialsvikt grunnet feilaktig håndtering av komponentene.

Fare for skade!

- Åpne og lukke hendelen til hurtigkoblingen manuelt. Bruk aldri verktøy eller andre hjelpemidler for å åpne eller lukke hendelen.
- Vær oppmerksom på at for sykler med karbonrammer, må klemmen på seterøråpningen ikke være lukket idet setepinnen tas vekk.
- Det er ikke tillatt å forkorte setepinnen. Dette kan medføre brudd eller sprekker i seterøret.

- Når setepinnen er fjernet, må klemmen sikre til seterøråpningen for at den ikke skal komme bort.
- La fagforhandleren innstille setet slik at du får en behagelig sitteposisjon, at du lett kan betjene alle komponentene på styret og du kan berøre bakken med tåspissene.

4.2.1 Innstille setehøyden

Avhengig av om sykkelmodellen er utstyrt med en stiv setepinne eller en teleskopsetepinne. Begge typer setepinne kan enten festes med en setepinneklemme med klemskrue eller med en setepinneklemme med hurtigkobling. Setehøyden kan innstilles ved hjelp av setepinneklemmen.

På noen sykkelmodeller er det ikke mulig å senke setepinnen helt ned i seterøret. Dersom setepinnen møter på motstand inni seterøret, trekk setepinnen ut ca 5 mm og fest setepinnen her.

Dersom du fremdeles ikke har funnet den perfekte sitteposisjonen, bør du faghandelen din til å bytte setepinnen ut med en kortere variant.

➔ For ytterligere informasjoner angående teleskopsetepinnen ber vi deg lese kapittelet “Teleskopsetepinne”).

Hvis sykkelen din er utstyrt med en setepinneklemme med klemskrue:

1. Hold setet fast og vri klemmem mot klokka helt til setepinnen lar seg bevege i seterøret.
2. Trekk ut setepinnen til den ønskede høyden.
   ➔ Ta hensyn til informasjonene om den minimale innstikksdybden og den minimale uttrekkshøyden.
3. Vri klemskruen fast med klokken slik at setepinneklemmen lukkes.
   ➔ Ta hensyn til det tillatte dreiemomentet (se kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående dreiemomentene”).
4. Kontroller om setet sitter riktig. Det skal ikke være mulig å vri på setet.
   ➔ Hvis du kan vri på setet må du kontrollere setepinneklemmen.

Hvis sykkelen din er utstyrt med en setepinneklemme med hurtigkobling:

1. Hold fast setet, og åpne hurtigkoblingshendelen utover.
2. Trekk ut setepinnen til den ønskede høyden.
   ➔ Ta hensyn til informasjonene om den minimale innstikksdybden og den minimale uttrekkshøyden.

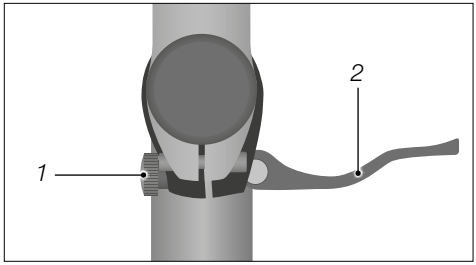

Fig.: Hurtigkoblinger (eksempel)

1 Innstillingsskrue

2 Hurtigkoblingshendel

3. Vipp hurtigkoblingshendelen innover til den ligger inntil seterøret for å lukke setepinneklemmen.
   - ➔ Hvis det ikke er mulig å vippe koblingshendelen inn for hånd, er strammingen innstilt for høyt. Korriger strammingen ved å løsne innstillingsskruen litt, og lukk hendelen på nytt.
4. Kontroller om setet sitter riktig. Det skal ikke være mulig å vri på setet.
   - ➔ Hvis du kan vri på setet, er strammingen innstilt for lavt. Korriger strammingen ved å trekke til innstillingsskruen litt.

4.2.2 Minimal innstikksdybde

Setepinner har minimal innstikksdybde som er markert på røret. Setepinnen må minst skyves inn til denne dybden i seterøret.

ADVARSEL

Sprekker eller brudd i seterøret grunnet forkortelse av setepinnen.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til setepinnen.
- ➔ Du må aldri forkorte setepinnen.

- ➔ Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til setepinnen. Markeringen på setepinnen skal ikke være synlig (se "Fig.: Minimal innstikksdybde for setepinnen").
- ➔ La fagforhandleren innstille setehøyden.

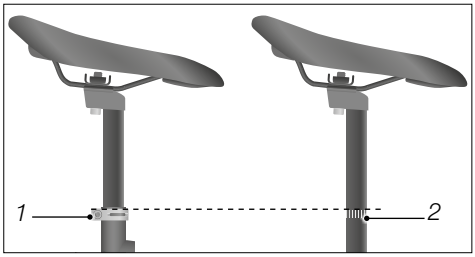

Fig.: Minimal innstikksdybde for setepinnen (eksempel)

1 Setepinneklemme

2 Markering for minimal innstikksdybde

4.2.3 Innstille minimal uttrekkshøyde

Den minimale uttrekkshøyden er den høyden som setepinnen minst må trekkes ut av seterøret med. Dette kapittelet gjelder for S-Pedelecs og sykler med teleskopsetepinne.

LES DETTE

Ignorering av den minimale uttrekkshøyden.

Fare for skade!

- ➔ Innstill setehøyden slik at ingen kabel eller wirer inne i seterøret skades.
- ➔ Trekk setepinnen til S-Pedelecs så langt ut at beslysning og/ eller nummerskiltet, dersom det er tilgjengelig, er synlig.

Hvis sykkelen er utstyrt med en teleskopsetepinne:

- ➔ Følg informasjonene fra produsenten.
- ➔ La fagforhandleren innstille setehøyden og forklare deg hvordan setet skal betjenes.

4.2.4 Innstille setevinkelen

Setevinkelen må innstilles slik at man ikke faller ned på styret. Det beste er en vannrett seteposisjon.

1. Løsne skruen(e) til seteklemmen under setet.
2. Innstill setevinkelen. Pass på at hellingsvinkeljusteringen, dersom det er tilgjengelig, går i lås i korrekt hakk.
3. Vri fast skruen(e) til seteklemmen med klokken og det anbefalte dreiemomentet.

- ➔ La en fagforhandler foreta innstillingen av setevinkelen hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

4.2.5 Innstille sittelengden

Sitteposisjonen må tilpasses syklistens høyde. Her kan avstanden mellom setet og styret økes eller reduseres ved å skyve setet vannrett frem eller tilbake.

1. Løsne skruen(e) til seteklemmen under setet.
2. Innstill setets sittelengde. Ta hensyn til det markerte klemområdet på setestativet.
   - ➔ For å forkorte sittelengden skyver du setet i retning styret.
   - ➔ For å øke sittelengden skyver du setet i retning bakhjulet.
3. Vri fast skruen(e) til seteklemmen med klokken og det anbefalte dreiemomentet.

➔ La en fagforhandler foreta innstillingen av setelengden hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

4.3 Styre og styrestem

ADVARSEL

Materialsvikt grunnet feilaktig innstilling av høyden på styret.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ La fagforhandleren innstille styret.
- ➔ Ikke gjennomfør innstillinger på styret hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.
- ➔ Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til styrestemmet.

Styrestemmet knytter sykkelstyret til gaffelen.

Avhengig av hvilken sykkelmodell det er snakk om er det montert et stivt eller justerbart styrestem. Man skiller mellom styrestem med innvendig klemming og styrestem som omfatter og klemmes utenfra ved hjelp av skruer.

Karakteristiske størrelser for styrestem er f.eks.: Diameteren til gafferøret, diameteren til styreklemmen, lengde, vinkel og høyde.

For å tilpasse sykkelen til syklistens størrelse, må blant annet styrets høyde innstilles.

➔ La fagforhandleren innstille styret slik at du får en behagelig sitteposisjon og lett kan betjene alle komponentene på styret.

4.3.1 Minimal innstikksdybde

Styrestem med styrerør har minimal innstikksdybde som er markert på røret. Det må minst skyves inn til denne dybden i gaffelrøret.

- Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til styrestemmet. Markeringen på styrestemmet hhv. styrerøret må ikke være synlig (se “Fig.: Markering av den minimale innstikksdybden på en rørforlengelse med indre klemminger”).
- Ta hensyn til at høydejusteringer ved Ahead-styrestem, som omfatter gaffelrør og klemmes utenfra ved hjelp av skruer, krever gode kunnskaper. Styrehøyden ved denne type styrestem innstilles ved hjelp av distanseskiver og er begrenset av gaffelrørets lengde.
  - La fagforhandleren foreta innstillingen.

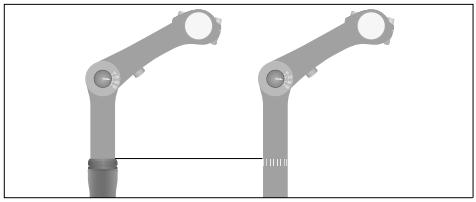

Fig.: Markering av minimal innstikksdybde på en rørforlengelse med indre klemminger (eksempel)

4.3.2 Innstille styrestemmets vinkel

Avhengig av sykkelmodell er sykkelen utstyrt med et styrestem med hellingsvinkelinnstilling. Styrehellingen må innstilles slik at håndleddene og underarmene danner en linje når man sykler.

- Løsne skruen på siden forsiktig, til fortanningen løsner.
- Trykk på skruehodet med tommelen for å løsne styrestemmet.

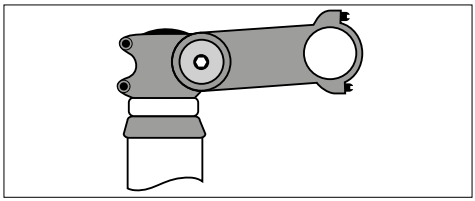

Fig.: Skruer på siden av styrestemmet (eksempel)

Bikes for Life WINORA GROUP

- Still inn vinkelen til det bevegelige styrestemmet etter eget ønske.
- Trykk den løsnede justeringsdelen inn i styrestemmet, til sperreklinken griper korrekt i fortanningen.
- Vri fast skruen med klokken og det anbefalte dreiemomentet.

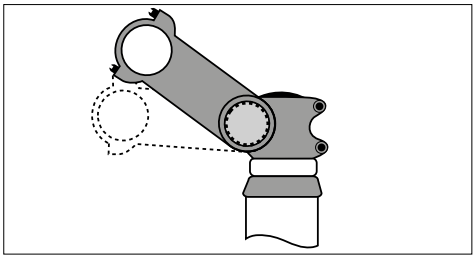

Fig.: Hellingsjustering (eksempel)

4.3.3 Justere styret

Styret må stå i en 90°-vinkel i forhold til forhjulet.

- La fagforhandleren innstille styret hvis ikke styret står rettvinklet i forhold til forhjulet (se “Fig.: Korrekt styrejustering”).

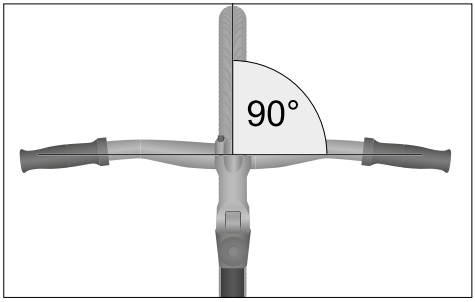

Fig.: Korrekt styrejustering (eksempel)

4.4 Betjeningselementer

Betjeningselementer (som f.eks. bjelle, bremsehendel, gir osv.) må innrettes slik at de lett kan betjenes under syklingen uten at man distraheres under syklingen og, hvis mulig, uten at man må ta hendene bort fra styrehåndtakene.

- La fagforhandleren innstille betjeningselementene, hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

4.5 Bremsehendel

ADVARSEL

Tap av bremseeffekt grunnet feilaktig innstilling av bremsene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren foreta innstillingen av bremsene.
- Ikke gjennomfør innstillinger på bremsene hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

- Innstillingen av bremsesystemet er svært kompleks og krever fagkunnskap. La fagforhandleren foreta innstillingen.

4.5.1 Innstille posisjonen

Posisjonen til bremsehendelen må innstilles individuelt slik at bremsehendelen kan betjenes på en behagelig og sikker måte.

- Løsne festet for bremsehendelen ved at du skrur ut skruen til bremsehendelen mot klokken (se “Fig.: Posisjonen til bremsehendelen”).
- Posisjoner bremsehendelen slik at fingre, håndledd og arm danner en rett linje og fingrene ligger behagelig på bremsehendelen og kan trekke i hendelen på en sikker måte.

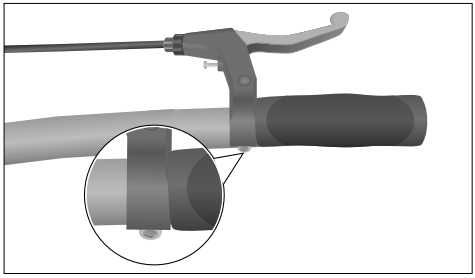

Fig.: Posisjonen til bremsehendelen (eksempel)

- Vri inn skruen til bremsehendelen med klokken. Pass på at dreiemomentet er korrekt.

Bikes for Life WINORA GROUP

4.5.2 Innstille gripelengden

Gripelengden må innstilles individuelt, slik at bremsehendelen kan betjenes på en behagelig og sikker måte. Mekaniske og hydrauliske bremser er som regel utstyrt med en innstillingsskrue på bremsehendelen (se "Fig.: Posisjonen til innstillingsskruen"). Ved å vri på innstillingsskruen endres avstanden mellom bremsehendelen og styrehåndtaket. Avhengig av bremsetypen varierer posisjonen til innstillingsskruen.

1. Hvis foreligger, tar du vernehetten av fra innstillingsskruen.
2. Still bremsehendelen på gripelengden til hånden din ved at du vrir innstillingsskruen inn eller ut.
3. Kontroller minimumsavstanden ved at du aktiverer bremsehendelen.
   - ➔ Hvis avstanden mellom den aktiverte bremsehendelen og styrehåndtaket er mindre enn 1 cm, stiller du inn bremsespenningen eller trykkpunktet (se kapittelet "Brems / Innstillinger / Innstille bremsespenningen ved mekaniske bremser" eller kapittelet "Brems / Innstillinger / Innstille trykkpunktet" i elektroniske bruksanvisningen).
4. Hvis foreligger, setter du vernehetten på innstillingsskruen.

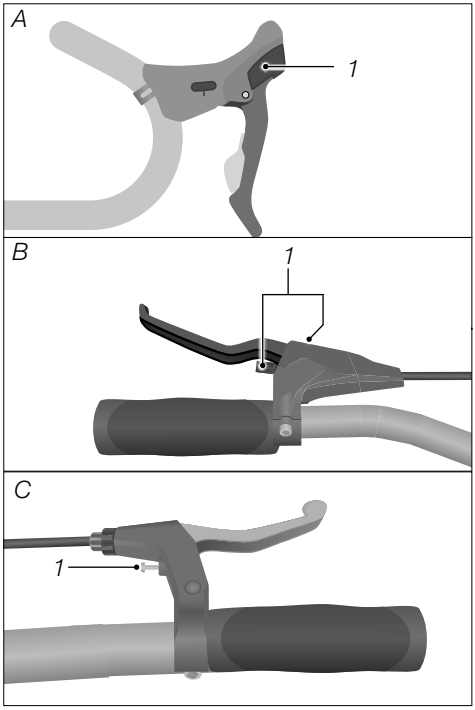

Fig.: Posisjonen innstillingsskrue (eksempel)

1 Innstillingsskrue gripelengde

4.6 Pedaler

Pedalene er festet på kranken. Sykkelen drives ved at du trår på pedalene med føttene dine.

Avhengig av sykkelmodell er sykkelen utstyrt med foldedaler, blokkpedaler eller klikkpedaler.

- Ved montering av pedalene må du være oppmerksom på at den høyre pedalen er utstyrt med en høyregjenge og den venstre pedalen har en venstregjenge. Begge pedalene festes i pedalarmen ved at du skrur pedalgjengene inn i armen med kjøreretningen, og begge pedalene løsnes fra pedalarmen ved at du skrur pedalgjengene ut av armen mot kjøreretningen.

4.6.1 Foldepedal

FORSIKTIG

Feilaktig inn- og utfolding av pedalene.

Fare for personskade!

- Påse at du ikke klemmer fingrene dine i foldemekanismen.
- Bruk vernehansker ved behov.

En foldepedal er en pedal med en foldemekanisme. Når sykkelen skal oppbevares eller transporteres, kan man folde opp pedalene slik at de ligger tett inn mot sykkelen.

- Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med foldesystemet.
- Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten angående bruk av foldepedalene.
- La fagforhandleren forklare deg hvordan foldemekanismen fungerer.

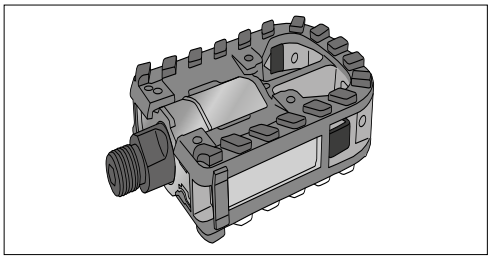

Fig.: Foldepedal vippet ut (eksempel)

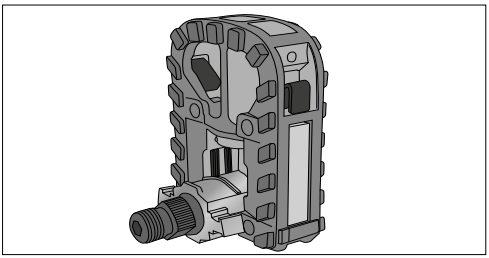

Fig.: Foldepedal vippet inn (eksempel)

4.6.2 Blokkpedal

En blokkpedal er en klassisk pedalvariant (se “Fig.: Blokkpedal”).

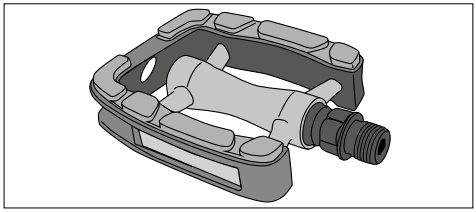

Fig.: Blokkpedal (eksempel)

4.6.3 Klikkpedal

ADVARSEL

Velt grunnet at skoen ikke kommer raskt nok ut av klikksystemet.

Fare for ulykke og skade!

- Løsne skoen ut av pedalens klikksystem tidsnok før du stopper.
- Øv utenfor trafikken på å feste og løsne skoen fra klikksystemet.

Klikkpedalen har en innretning hvor de skoene som er ment til dette, skal festes (se “Fig.: Klikkpedal”). Når skoen klikker på plass i klikksystemet er det en fast forbindelse mellom foten og pedalen, slik at du får mer støtte og stabilitet.

- Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med klikksystemet.
- Før første gangs bruk må du innstille utløsningsmomentet og pedalklossen.
- Ta kontakt med din fagforhandler hvis du ikke har gode nok kunnskaper angående innstilling av pedalene.

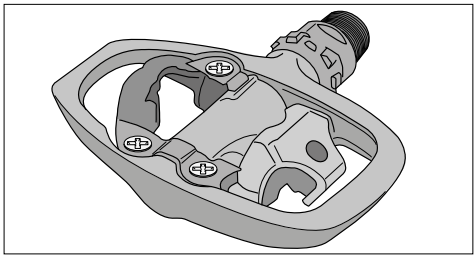

Fig.: Klikkpedal (eksempel)

4.6.4 Beinfrihet

ADVARSEL

Fare for velt grunnet for liten beinfrihet.

Fare for ulykke og skade!

- Sørg for at det er tilstrekkelig beinfrihet alt etter fotsikringssystem.
- La fagforhandleren montere fotsikringssystemet.

For racersykler skal avstanden mellom pedalen og forhjulet ikke overskride en bestemt verdi for beinfrihet. Avstanden måles fra midten av pedalen parallelt til sykkelens langsgående akse og til det dreide forhjulets sirkelbue (se “Fig.: Avstand mellom pedal og forhjul”).

Beinfrihet for racersykler	
uten fotsikringssystem*	100 mm
med fotsikringssystem*	89 mm
*fotsikringssystemer: f.eks. klikkpedal eller tåklype	

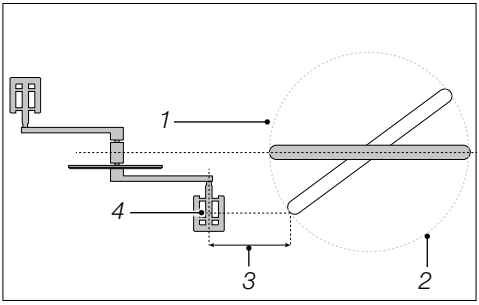

Fig.: Avstand mellom pedal og forhjul (eksempel)

1 Forhjul

2 Sirkelbue for det dreide forhjulet

3 Beinfrihet = avstand mellom pedal og forhjul

4 Pedalens midtpunkt

4.7 Lykter

FARE

Dårlig synlighet for andre trafikanter.

Fare for ulykke og skade!

➔ Slå alltid på lyktene ved dårlige siktforhold og i mørket.

ADVARSEL

Uoppmerksomhet i trafikken grunnet at man slår på lyktene.

Fare for ulykke og skade!

➔ Ikke slå på lyktene mens du sykler. Stans alltid når du vil slå på lyktene.

Som trafikant i trafikken må lyktene og refleksene overholde de nasjonale og regionale forskriftene.

➔ Følg de nasjonale og lokale forskriftene angående lyktutstyr på sykler.

➔ Informer deg angående dette før den første sykkelturen. Du må utstyre sykkelen din iht. forskriftene. Ta kontakt med fagforhandleren hvis du har spørsmål.

Lyktene består av frontlykt, baklykt og reflekser og sørger for bedre synlighet ved dårlig sikt og om natten.

Avhengig av sykkelmodellen er sykkelen utstyrt med en fastmontert navdynamo-lykt eller en løs batteridrevet lykt.

4.7.1 Navdynamo

Navdynamoen befinner seg i navet i forhjulet og er forbundet med frontlykten. Baklykten er koblet til frontlykten. Navdynamoen forsyner lykten med energi straks forhjulet beveger seg.

Ved en navdynamo slås lykten som regel på direkte på frontlykten eller på styret. Når du trykker på bryteren slås baklykten på sammen med frontlykten.

➔ Trykk på bryteren for å slå lykten av og på.

Avhengig av lyktmodellen er en lyssensor integrert i belysningen. I automatikkdrift slås frontlykten og baklykten av og på automatisk avhengig av lysforholdene.

➔ Slå på automatikkdriften for å slå på lyssensoren.

Avhengig av hvilken lyktmodell det er snakk om er baklykten på sykkelen din utstyrt med en parkeringslysfunksjon, som gjør at baklykten fortsetter å lyse i noen minutter etter at du har stoppet. Denne funksjonen må ikke slås på separat.

Det finnes ulike typer frontlykter med ulike tilkoblingsmuligheter. La fagforhandleren forklare deg hvordan de betjenes og fungerer.

4.7.2 Batterilykter

Avhengig av lyktmodell er frontlykt og baklykt utstyrt med ulike av/på-brytere og må betjenes uavhengig av hverandre.

- For å slå lyktene av eller på trykker du på den respektive bryteren.
- Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten angående betjening og montering av batterilykter.

4.7.3 Frontlykt

1. Slå på frontlykten.
2. Innstill frontlykten slik at lyskjeglen 5 m foran frontlykten kun er halvparten så høy som inne ved lykten (se “Fig.: Innstille frontlyktene”).
   - En frontlykt som er innstilt feil kan blende andre trafikanter.

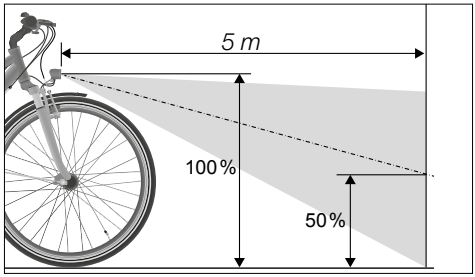

Fig.: Innstill frontlyktene (eksempel)

4.7.4 Baklykt

En baklykt må være godt synlig og festet bak på sykkelen.

- Før sykkelturen må du kontrollere at baklykten fungerer og er tildekt.

4.7.5 Reflekser

Refleksene må være godt synlige og festet på sykkelen. De skal ikke tildekkes. Som regel befinner refleksene seg på pedalene, dekkene, baklykten og frontlykten.

- Før sykkelturen må du kontrollere at refleksene er uskadet og synlige.

Bikes for Life WINORA GROUP

4.8 Demping

Dette kapittelet inneholder informasjoner for sykkelkategoriene:

ADVARSEL

Tap av veigrep grunnet feilaktig innstilling av demping.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren innstille dempingen.
- La fagforhandleren forklare deg hvordan dempingen betjenes og innstilles.

LES DETTE

Slaglyder grunnet feilaktig innstilling av dempingen.

Fare for skade!

- Hvis du kjenner harde støt eller uvanlige lyder under demping, må du la fagforhandleren kontrollere dempingen.

Dempingen reduserer kreftene som virker på syklisten når han/hun kjører over ujevnheter i kjørebanen.

På ujevnt underlag er sykler med avstemt demping mer effektive og mer behagelige å kjøre.

- Ta hensyn til og følg de vedlagte informasjonene fra produsenten angående funksjonene og innstillingene av dempingen.

5 Brems

5.1 Generelt

Sykkelen er utstyrt med minst to separate bremser. Avhengig av sykkelmodell er følgende bremser montert:

– Pedalbrems
– Felgbrems
– Skivebrems

5.1.1 Pedalbrems

Sykler med navgir og sykler uten gir er ofte utstyrt med pedalbrems. Den er integrert i bakhjulsnavet og aktiveres via pedalene (se "Fig.: Pedalbrems").

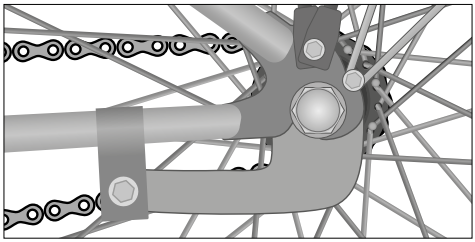

Fig.: Pedalbrems (eksempel)

5.1.2 Bremsehendel

Bremsene aktiveres ved hjelp av bremsehendelen. Kraftoverføringen skjer mekanisk eller hydraulisk. På den mekaniske utførelsen overføres kraften til bremsehendelen til bremsen via en bremsewire. På den hydrauliske utførelsen overføres kraften til bremsehendelen til bremsen via bremseslangene hvor bremsevæsken befinner seg.

Hvis sykkelen er utstyrt med en bremsehendel, aktiveres forhjulsbremsen med denne. Bakhjulsbremsen er pedalbremsen.

Hvis sykkelen er utstyrt med to bremsehendler, er som regel bremsehendelen for forhjulsbremsen på venstre side og bremsehendelen til bakhjulsbremsen på høyre side (se "Fig.: Tilordning av bremsehendelen").

➔ Ta hensyn til at tilordningen av bremsehendelen kan variere. Gjør deg kjent med tilordningen bremsehendelen før du drar ut på sykkeltur. Ta kontakt med fagforhandleren, hvis du vil endre tilordningen av bremsehendelen.

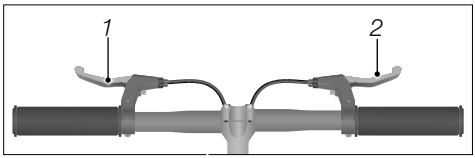

Fig.: Tilordning av bremsehendlene (eksempel)

1 Bremsehendel forhjul
2 Bremsehendel bakhjul

Bikes for Life WINORA GROUP

5.1.2.1 Skivebrems

Bremseskivene er festet til hjulnavet og det tilhørende bremseåket på rammen hhv.gaffelen (se “Fig.: Skivebrems”). Bremsebeleggene befinner seg inne i bremseåket. Ved aktivering av bremsehendelen presses bremsebeleggene mot bremseskiven og bremser hjulet.

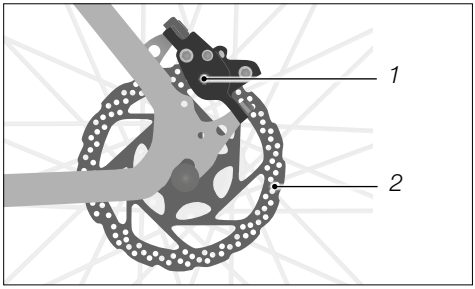

Fig.: Skivebrems (eksempel)

1 Bremseåk

2 Bremseskive

5.1.2.2 Felgbrems

Felgbremsen er festet på gaffelen hhv. på bakgaffelen. Ved aktivering blir bremseklossene presset mot bremseflanken til felgen og bremser hjulet (se “Fig.: Mekaniske felgbremser” og “Fig.: Hydraulisk felgbrems”).

Avhengig av bremseutførelse er den mekaniske felgbremsen utstyrt med en bremsekraftmodulator. Bremskraftmodulatoren doserer delvis bremsekraften foran til bremsehendelen og forhindrer at forhjulet blokkeres. Bremsekraftmodulatoren er montert mellom bremsehendelen og felgbremsen.

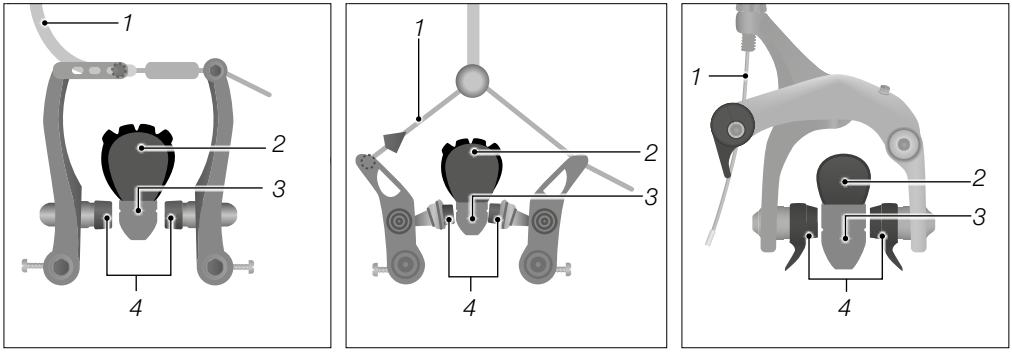

Fig.: Mekaniske felgbremser (eksempel)

1 Wire

2 Dekk

3 Felg

4 Bremseklosser

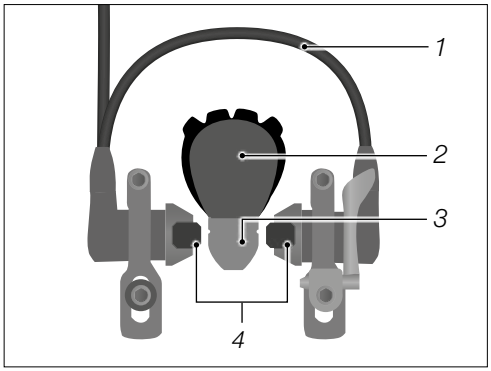

Fig.: Hydraulisk felgbrems (eksempel)

1 Bremseledning
2 Dekk
3 Felg
4 Bremseklosser

5.2 Betjening

ADVARSEL

Fare for foroverstup når man benytter forhjulsbremsen.

Fare for ulykke og skade!

- For å unngå foroverstup må du bruke bremsehendelen for forhjulet forsiktig ved høy fart.
- For å oppnå en best mulig bremseeffekt må du alltid bremse med begge bremsene samtidig.
- For å unngå blokkering av hjulene må du tilpasse bremsekraften etter kjøresituasjonen, forholdene på kjørebanen og værforholdene.
- Bruk bakhjulsbremsen forsiktig i svinger for å unngå blokkering av bakhjulet.

Bikes for Life WINORA GROUP

ADVARSEL

Forlenget bremselengde grunnet redusert bremseeffekt ved våte kjøreforhold.

Fare for ulykke og skade!

- Tilpass kjøringen og farten din etter værforholdene og forholdene i veibanen.

5.2.1 Aktivere bremsehendelen

- For å aktivere bremsehendelen trekker du bremsehendelen mot styrehåndtaket med fingrene.

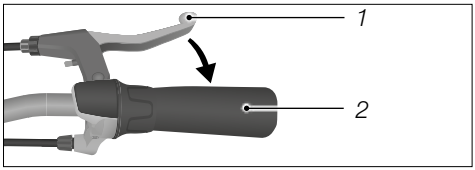

Fig.: Aktivere bremsehendelen (eksempel)

1 Bremsehendel

2 Styrehåndtak

5.2.2 Aktivere pedalbremsen

ADVARSEL

Pedalbremsen virker ikke hvis et kjede har falt av klingen.

Fare for ulykke og skade!

- Hvis pedalbremsen ikke fungerer, bremser du forsiktig med bremsehendelen for forhjulet, og, hvis den finnes, med bremsehendelen for bakhjulet.

Pedalbremsen fungerer kun når du kjører forover. Pedalbremsen virker best når pedalene befinner seg i en vannrett stilling og kraften virker ovenfra og ned på den bakre pedalen. Aktiver bremsehendelen når du ruller bakover.

Pedalbremsen aktiveres og bremser bakhjulet når du trår bakover på pedalen (se “Fig.: Aktivering av pedalbremsen”).

- Forsikre deg om at drevet fungerer, da bremsekraften overføres via kjedet.
- For å aktivere pedalbremsen må du trå på pedalene mot kjøreretningen.

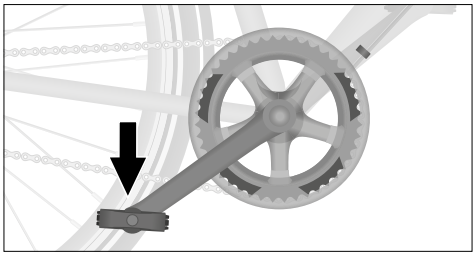

Fig.: Aktivere pedalbremsen (eksempel)

5.3 Innkjøring av skivebremser

Nye bremser må innkjøres, slik at de oppnår sin maksimale bremseeffekt.

- Innkjøringen må skje utenfor trafikken.
- Du må bremse dosert for å hindre at hjulene blokkeres.
- Aktiver begge bremsehendlene samtidig.
- Innkjøringen av bremsene består av ca. 30 korte oppbremsinger. Brems ned fra ca. 25 km/t til du stanser helt. Innkjøringsprosessen er avsluttet når du oppnår den samme bremsevirkningen ved jevn aktivering av bremsehendelen.

5.4 Bevare bremsekraften

Redusert bremsevirkning grunnet overoppheting av bremsesystemet ved skivebremser betegnes som “Fading”. Ved stigende temperatur på kontaktpunktet mellom bremsebeleggene og bremseskiven, f.eks. grunnet kontinuerlig bremsing, synker bremseeffekten.

- Unngå kontinuerlig bremsing over lengre tid.
- La bremsebeleggene avkjøles regelmessig.
- Ikke bruk sykkelen hvis varmen gjør at bremseeffekten er redusert.
- Du må ikke bruke sykkelen før bremseeffekten er tilbake igjen.

5.5 Innstillinger

Gripelengden må innstilles individuelt slik at bremsehendelen kan betjenes på en sikker og behagelig måte (se kapittelet “Grunninnstillinger / bremsehendel / Innstille gripelengden”).

5.5.1 Innstille bremsespenningen ved mekaniske bremser

ADVARSEL

Tap av bremsevirkningen grunnet slitte bremsebelegg og bremsewire.

Fare for ulykke og skade!

- Bytt ut slitte bremsebelegg og bremsewire.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å kunne utføre byttingen, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

På mekaniske bremser utliknes en liten slitasje på bremsebeleggene ved hjelp av bremsespenningen. Ved å endre bremsespenningen endres avstanden mellom felgen og bremseklossene. Avhengig av sykkelmodell varierer posisjonen til kontramutter og rilleskrue.

1. Skru ut kontramutteren en omdreining mot klokken.
2. For å øke strammingen i bremsewiren skrur du ut rilleskruen trinnvis mot klokken, til avstanden mellom bremseklossene og felgen er 1–2 mm på hver side.
   - Pass på at bremseklossene treffer felgen på begge sider samtidig.
   - Påse at hjulet går jevnt (se kapittelet “Hjul og dekk / Felger og eiker”).
3. Skru fast kontramutteren med klokken.
   - Hvis ikke bremsen kan innstilles ved hjelp av wirestrammingen, må du la fagforhandleren innstille bremsen.

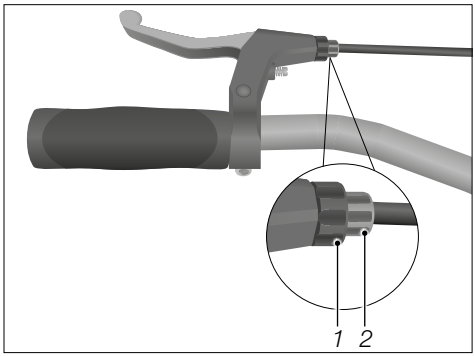

Fig.: Posisjonen kontramutter og rilleskrue (eksempel)

1 Kontramutter

2 Rilleskrue

5.5.2 Innstille trykkpunktet

På hydrauliske bremser utliknes en liten slitasje av bremsebeleggene med innstillingsskruen for trykkpunktet (se “Fig.: Posisjonen til innstillingsskruen”). Innstillingsskruen befinner seg som regel på bremsehendelen. På bremser uten innstillingsskrue innstilles avstanden automatisk.

Avhengig av dreieretningen økes eller reduseres avstanden mellom felgen og bremsebelegget.

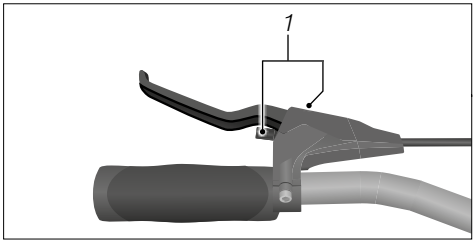

Fig.: Posisjonen innstillingsskrue (eksempel)

1 Innstillingsskrue trykkpunkt

- På felgbremser dreier du innstillingsskruen trinnvis til avstanden mellom felgen og begge bremsebeleggene er på 1–2 mm.
  - Pass på at bremseklossene treffer felgen på begge sider samtidig.
  - Påse at hjulet går jevnt (se kapittelet “Hjul og dekk / Felger og eiker”).
- På skivebremser vrir du innstillingsskruen trinnvis til det ønskede trykkpunktet på bremsen er innstilt.

Bikes for Life WINORA GROUP

6 Kassettgir

6.1 Generelt

Avhengig av sykkelmodell har alle moderne sykler for det meste et gir. Unntakene er f.eks. barnesykler, som alt etter modell kun er utstyrt med ett gir.

Giret på sykkelen består av et girbart drevsett og de tilhørende betjeningselementene. Dermed tilpasses den kraften som syklisten yter til kjørehastigheten og det som skjer langs strekningen.

Kassettgiret består av 1 til 3 klinger på drevet og 6 til 12 tannhjul på bakhjulet (se "Fig.: Komponentene på et kassettgir"). Giringen av tannhjulene eller klingene skjer som regel via separate betjeningselementer på styrets høyre eller venstre side (se kapittelet "Kassettgir / Betjening").

Innstillingen av giret krever fagkunnskaper.

➔ Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

6.1.1 Mekanisk kassettgir

➔ Ved giring må du kun trå med bruk av liten kraft.

Det teoretiske antallet gir er lik produkt av "klinger x tannhjul" (se kapittelet "Kassettgir / Generelt / Tannhjulskombinasjoner").

Jo mindre tannhjulet er, jo høyere er det valgte giret og desto lavere er tråfrekvensen.

Jo større tannhjulet er, jo lavere er det valgte giret og desto høyere er tråfrekvensen.

Jo mindre klingen er, desto høyere er tråfrekvensen.

➔ Kjør på et lavt gir i stigninger.

➔ Kjør på et høyt gir ved høy hastighet på rette strekninger.

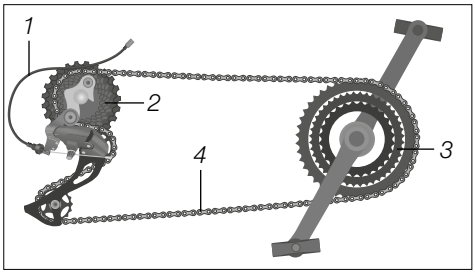

Fig.: Komponentene i et kassettgir (eksempel)

1 Girwire

2 Drevkassett som består av flere tannhjul på bakhjulet

3 Klinger på pedaldrevet

4 Kjede

6.1.2 Elektronisk kassettgir

Det elektroniske kassettgiret drives av en akkumulator som leverer strøm til bakgiret og frontgiret. Funksjonen er den samme som ved mekanisk kassettgir. Tastene til giringen kan trykkes raskt etter hverandre. Giret registrerer hvor ofte det ble trykket og lar kjedet gå raskt og presist. Giret forhindrer automatisk at kjedet føres for skrått.

Avhengig av hvilken modell det er snakk om er sykkelen, som regel en racersykkel eller en MTB, utstyrt med et elektrisk gir.

Ved å trykke på den respektive girhendelen kan du gire opp eller ned. Elektronikken sørger her for at girene skiftes raskt.

- For mer informasjon og spørsmål ber vi deg kontakte fagforhandleren eller lese anvisningen som er vedlagt det elektroniske kassettgiret.

6.1.3 Tannhjulskombinasjoner

LES DETTE

Feil bruk av tannhjulskombinasjonene.

Fare for skade!

- Ikke kombiner den lille klingen med de minste tannhjulene hhv. den største klingen med de største tannhjulene.

Ved feil tannhjulskombinasjon fører en skrå føring av kjedet til økt slitasje på klingene, tannhjulene og kjedet.

Det er kun visse tannhjulskombinasjoner som gjelder som riktig bruk (se “Fig.: Tannhjulskombinasjoner”).

- Bruk tannhjulskombinasjonene på en slik måte at kjedet går parallelt i kjøreretningen.
- Bruk den minste klingen ved stigninger og den største klingen for høyere hastigheter på rette strekninger.
- Hvis du er usikker på betjeningen av giret, ber vi deg kontakte fagforhandleren som gjerne gir deg opplæring.

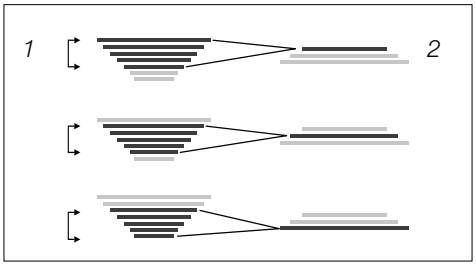

Fig.: Tannhjulskombinasjoner (eksempel)

1 7 tannhjul på bakhjulet

2 3 klinger på pedaldrevet

Bikes for Life WINORA GROUP

6.2 Betjening

ADVARSEL

Manglende oppmerksomhet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med hvordan giret fungerer.
- Du må kun benytte giret når din oppmerksomhet i trafikken ikke påvirkes.
- Stans hvis du ikke er helt sikker på hvordan du kan betjene giret, f.eks. ved feilfunksjoner.

LES DETTE

Økt slitasje og skader grunnet feil betjening av giret.

Fare for skade!

- Ikke trå med stor kraft på pedalene under giring.
- Ikke trå bakover under giring.
- Gir ned tidsnok før stigninger.
- Start alltid i et lavt gir (den laveste tredjedelen av de tilgjengelige girene) f.eks. maksimalt første- til tredjegir på en sykkel med ni gir.

- Hvis du ikke vet hvordan giret fungerer, må du la fagforhandleren forklare deg bruken av giret.

6.2.1 Girskift på tannhjul

Avhengig av hvilken modell det er snakk om kan tilordningen av girhendelen (øvre eller nedre side av styret) og betjeningen variere. Skifteenheten for drevkassetten befinner seg til høyre på styret (se “Fig.: Betjeningsenhet på styret for giring av tannhjul og klinger”).

- For å gire til det neste større tannhjulet trykker du den nedre girhendelen.
  - Noen modeller tilbyr muligheten for å gire ned flere gir samtidig. Her trykker du den nedre girhendelen nedover.

- For å gire til det neste mindre tannhjulet, trykker du den øvre girhendelen.
  - På noen modeller kan du trekke den øvre girhendelen i motsatt retning med pekefingeren for å gire opp.
- For at den aktiverte girhendelen skal kunne komme tilbake til utgangsposisjonen, slipper du girhendelen etter at du har giret.

Hvis sykkelen er utstyrt med et vrigir:

- Vrigiret er som regel markert med tall for de respektive girene. Vri vrigiret i den respektive retningen for å gire opp eller ned.

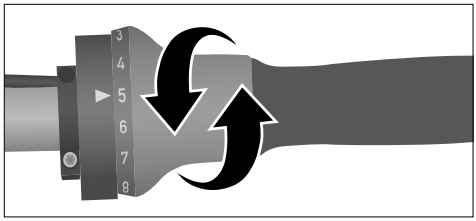

Fig.: Vrigir (eksempel)

6.2.2 Skifteklinger

Avhengig av hvilken modell det er snakk om kan tilordningen av girhendelen (øvre eller nedre side av styret) og betjeningen variere. Skifteenheten for klingene befinner seg til venstre på styret (se Fig.: “Betjeningsenhet på styret for giring av tannhjul og klinger”).

- For å gire til den neste større klingen trykker du den nedre girhendelen.
- For å gire til den neste mindre klingen, trekker du i den øvre girhendelen på styrets venstre side.
- For at den aktiverte girhendelen skal kunne komme tilbake til utgangsposisjonen, slipper du girhendelen etter at du har giret.

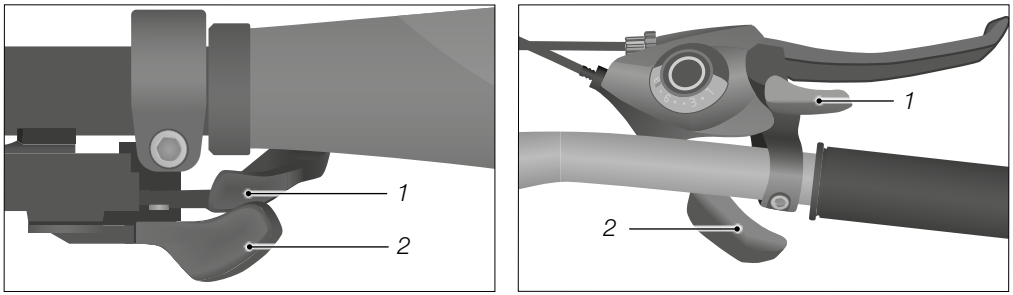

Fig.: Betjeningsenhet på styret for giring av tannhjulene og klingene (her vist som eksempel på styrets høyre side)

1 Øvre girhendel

2 Nedre girhendel

Hvis sykkelen er utstyrt med et vrigir:

- Vrigiret er som regel markert med tall for de respektive girene. Vri vrigiret i den respektive retningen,for å gire opp eller ned (se Fig. “Vrigir”).

6.2.3 Elektronisk kassettgir

Det elektroniske kassettgiret krever egne betjeningselementer med taster på styret. Tastene til giret kan trykkes raskt etter hverandre. Giret registrerer hvor ofte det ble trykket og lar kjedet gå raskt og presist. Giret forhindrer automatisk at kjedet føres for skrått.

6.2.4 Kassett-/navgir (dualdrive)

➔ Les i tillegg kapittelet “Navgir / Betjening / Kassett-/navgir (dualdrive)”, hvis sykkelen din er utstyrt med et kombinert kassett-/navgir.

6.2.5 Betjene en girhendel på en racersykkel

For racersykler med buet styre er det som regel montert en gir-brems-hendel for racersykler. Girhendelen til racersykkelen er integrert i bremsehendelen. Avhengig av hvilken girmodell det er snakk om kan du skifte gir ved å bevege bremsehendelen eller ved å aktiveregirhendelen. På et rett styre ligger girhendelen under styret som for andre sykler, se kapittelet “Kassettgir”.

La fagforhandleren forklare deg hvordan girhendelen betjenes. Gjør deg kjent med hvordan girhendelen fungerer ved å øve deg utenfor trafikken.

6.3 Innstillinger

ADVARSEL

Kjedet hopper av eller klemmes fast grunnet feil innstilling av giret.

Fare for ulykke og skade!

- Still inn giret.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

FORSIKTIG

Klemming av kroppsdeler grunnet bevegelige deler.

Fare for personskade!

- Vær forsiktig ved omgang med bevegelige deler, slik at du ikke klemmer fingrene dine.
- Bruk vernehansker ved behov.

LES DETTE

Feil innstilling av giret kan medføre at det skades.

Fare for skade!

- Still inn giret.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

For å oppnå problemfri giring er det viktig at bakgiret og frontgiret er riktig innstilt (se “Fig.: Komponentene på et kassettgir”).

➔ Hvis kassettgiret ikke fungerer eller det oppstår lyder under betjeningen, må du la fagforhandleren innstille kassettgiret.

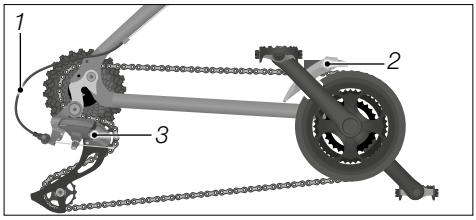

Fig.: `Komponentene i et kassettgir (eksempel)

1 Girwire
2 Frontgir
3 Bakgir

6.3.1 Innstille bakgiret

Endestoppskruene (L og H) begrenser bakgirets dreieområde slik at kjedet og bakgiret ikke kommer inn i eikene eller kjedet faller ned fra det minste tannhjulet (se “Fig.: Fremstilling av et bakgir”).

L står for “low gear” og betegner et lavt gir.

H står for “high gear” og betegner et høyt gir.

For innstilling av bakgiret går du frem som følger:

1. Skift kjedet til den største klingen og det minste tannhjulet til bakgiret.
2. Skru endestoppskruen H helt til føringsrullen står rett under det minste tannhjulet.

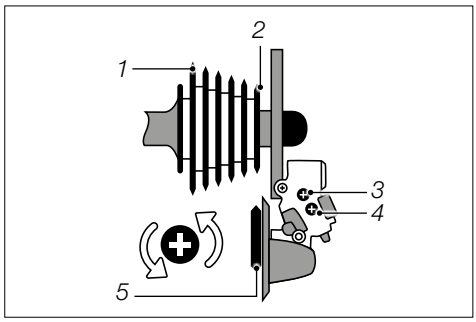

Fig.: Fremstilling av et bakgir (eksempel)

1 Største tannhjul
2 Minste tannhjul
3 Endestoppskrue H
4 Endestoppskrue L
5 Føringsrull

3. Stram girwiren og fest den ved hjelp av wirejusteringsskruen på kjedeføreren (se “Fig.: Innstilling av bakgiret”).
4. Skift kjedet til den minste klingen og det største tannhjulet.
5. Påse at kjedet ikke berører eikene. Hvis det er tilfelle må du korrigere ved hjelp av endestoppskruen L (se “Fig.: Frontgir”).

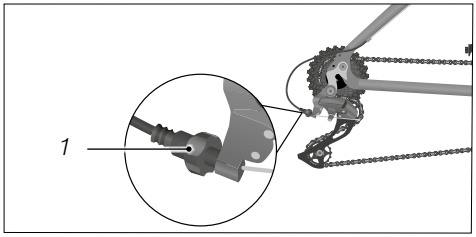

Fig.: Innstilling av bakgiret (eksempel)

1 Wirejusteringsskrue på kjedeføreren

6.3.2 Innstille frontgiret

- Skift kjedet til den minste klingen.
- Innstill avstanden til den indre kjedeføringen ved hjelp av endestoppskruen L. Avstanden må være på 0,5–1 mm (se “Fig.: Frontgir”).
- Koble kjedet til den største klingen.
- Innstill avstanden til den utenpåliggende kjedeføringen ved hjelp av endestoppskruen H. Avstanden må være på 0,5–1 mm.

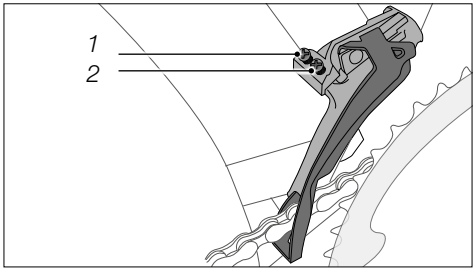

Fig.: Frontgir (eksempel)

1 Endestoppskrue H

2 Endestoppskrue L

6.3.3 Etterjustere girwirespenningen

- Hvis det etter giringen oppstår lyder under sykkelturen, må du korrigere girwirespenningen ved hjelp av wirejusteringsskruen på girhendelen (se “Fig.: Wirejusteringsskrue på girhendelen“).
  - Drei wirejusteringsskruen en halv omdreining.
  - Når lydene blir svakere, dreier du wirejusteringsskruen sakte tilbake i samme retning, til du ikke lenger hører lyder når du sykler.
  - Hvis lydene blir sterkere, dreier du wirejusteringsskruen sakte i motsatt retning, til du ikke lenger hører lyder når du sykler.

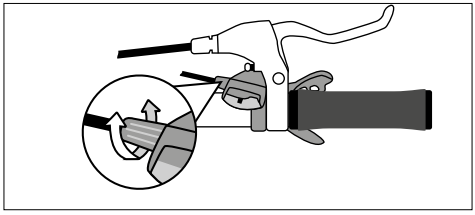

Fig.: Wirejusteringsskrue på girhendelen (eksempel)

- Hvis det fremdeles oppstår lyder etter giringen, må du la fagforhandleren innstille giret ditt.

Bikes for Life WINORA GROUP

6.3.4 Innstille kassettgiret på en racersykkel

Hvis racersykkelen har en innstillingsskrue med justeringshjul på girwirene, kan du etterjustere wirespenningen til kassettgiret der.

- For å øke wirespenningen skrur du justeringshjulet til innstillingsskruen mot klokken.
- For å redusere wirespenningen skrur du justeringshjulet til innstillingsskruen med klokken.

For innstilling av bakgiret, se kapittelet “Kassettgir / Innstillinger / Innstille bakgiret”.

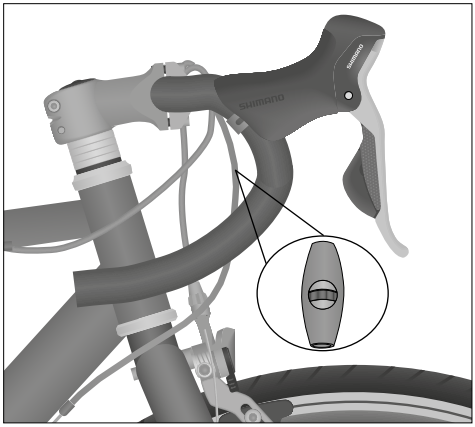

Fig.: Innstille kassettgiret (eksempel)
Innstillingsskrue med justeringshjul for wirestramming

7 Navgir

7.1 Generelt

Avhengig av sykkelmodell har alle moderne sykler for det meste et gir. Unntakene er f.eks. barnesykler, som alt etter modell kun er utstyrt med ett gir.

Giret på sykkelen består av et girbart drevsett og de tilhørende betjeningselementene. Dermed tilpasses den kraften som syklisten yter til kjørehastigheten og det som skjer langs strekningen.

Innstillingen av giret krever fagkunnskaper.

➔ Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for innstillingen av navgiret, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

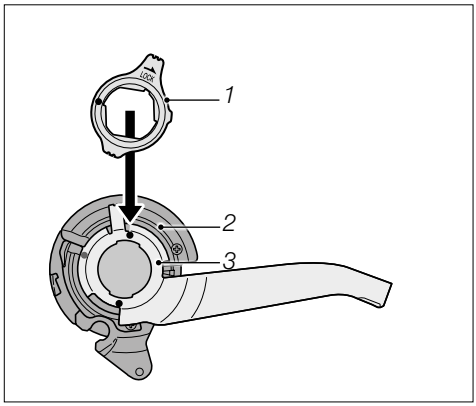

Fig.: Komponentene i et kassettgir (eksempel)

1 Festering

2 Girhjul

3 Holder

7.1.1 Automatikkgir (Automatix)

Dette kapittelet gjelder for modeller med valgfri gir “Automatix” (se databladet med tekniske data, som du fikk av fagforhandleren).

Bakhjulsnavet med et automatikkgir. Avhengig av hastigheten girer giret automatisk opp i 2. gir eller ned i 1. gir.

Automatix gir kan fås både med nøytralgir og med pedalbrems. I databladet fra fagforhandleren kan du se hvilken variant som er montert.

➔ Hvis giret ikke girer automatisk eller det oppstår lyder, må du la fagforhandleren kontrollere giret.

Bikes for Life WINORA GROUP

7.1.2 Trinnløst gir (NuVinci)

Dette kapittelet gjelder for modeller med valgfritt trinnløst gir “NuVinci”(se databladet med tekniske data, som du fikk av fagforhandleren).

Bakhjulsnavet med et trinnløst gir. Ved å vri på vrigiret innstilles giret trinnløst.

NuVinci gir kan fås både med nøytralgir og med pedalbrems. I databladet fra fagforhandleren kan du se hvilken variant som er montert.

7.1.3 Trinnløst automatikkgir (NuVinci Harmony)

Dette kapittelet gjelder for modeller med valgfri trinnløs automatikkgir “NuVinci Harmony” (se databladet med tekniske data, som du fikk av fagforhandleren).

Bakhjulsnavet er utstyrt med et trinnløst automatikkgir, som ikke betjenes manuelt, men som automatisk tilpasser seg en hastighet og en tråfrekvens.

7.1.4 Elektronisk navgir

Det elektroniske navgiret krever egne betjeningselementer med taster på styret. Tastene til giret kan trykkes raskt etter hverandre. Giret registrerer hvor ofte man har trykket og skifter deretter gir.

7.2 Betjening

ADVARSEL

Manglende oppmerksomhet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med hvordan giret fungerer.
- Du må kun benytte giret når din oppmerksomhet i trafikken ikke påvirkes.
- Stans hvis du ikke er helt sikker på hvordan du kan betjene giret, f.eks. ved feilfunksjoner.

LES DETTE

Økt slitasje og skader grunnet feil betjening av giret.

Fare for skade!

- Ikke trå med stor kraft på pedalene under giring.
- Ikke trå bakover under giring.
- Gir ned tidsnok før stigninger.
- Start alltid i et lavt gir (den laveste tredjedelen av de tilgjengelige girene) f.eks. maksimalt første- til tredjegir på en sykkel med ni gir.

Avhengig av hvilken sykkelmodell det er snakk om, er det montert inn et vrigir eller en girhendel med girvisning. Som regel er det montert navgir med vrigir med girvisning, og de beskrives her.

Navgir har enten et antall girtrinn eller de er trinnløse.

- Hvis du ikke har erfaring med bruk av gir, må du la fagforhandleren forklare deg bruken av girene.

7.2.1 Navgir med girtrinn

- For å gire opp eller ned vrir du vrigiret til ønsket posisjon (se “Fig.: Vrigir”).

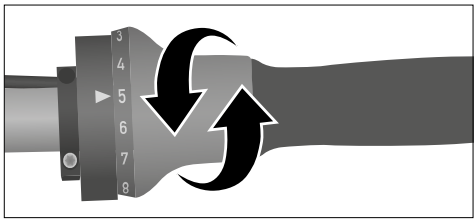

Fig.: Vrigir (eksempel)

7.2.2 Trinnløse navgir

- For å gire opp eller ned vrir du på vrigiret (se “Fig.: Trinnløst vrigir”).

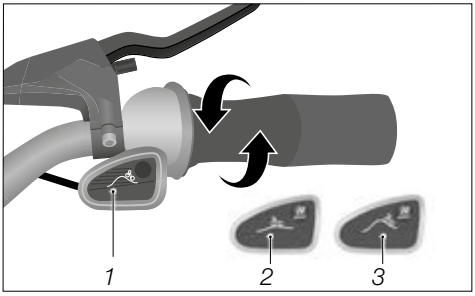

Fig.: Vrigir trinnløst (eksempel)

1 Indikator

2 Nivå

3 Stigning

7.2.3 Kassett-/navgir (dualdrive)

- Ved stigninger stiller du girhendelen mot venstre (se “Fig.: Kombinert vri- og girhendelbryter dualdrive”).
- Still girhendelen i midten på rette strekninger.
- Still girhendelen mot høyre i nedoverbakke.
- Vri på vrigiret for å gire opp eller ned.

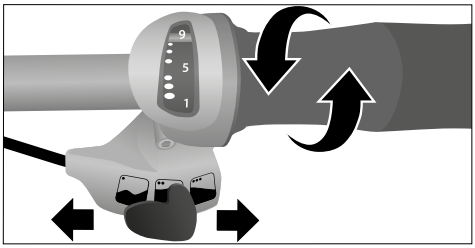

Fig.: Kombinert vri- og girhendelbryter dualdrive (eksempel)

7.3 Innstillinger

ADVARSEL

Girene griper ikke og du trår i luften grunnet feil innstilling av giret.

Fare for ulykke og skade!

- Still inn giret.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

LES DETTE

Feil innstilling av giret kan medføre at det skades.

Fare for skade!

- Still inn giret.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

Det er kun fagforhandleren din som skal stille innnavgiret.

7.3.1 Innstille girwirespenningen

Hvordan girwirespenningen skal stilles inn, avhenger av hvilken type navgir det er snakk om.

- Kontroller hvilket navgir som er montert på sykkelen din (se databladet med de tekniske dataene, som du fikk av fagforhandleren).
- Hvis navgiret ditt ikke lenger fungerer som det skal, må du innstille girwirespenningen.

6. Innstill vrigiret hhv. girhendelen på midterste gir. For et 7- eller 8-girs system tilsvarer dette det 4. giret (se Fig. “Innstillingsskruen på vrigiret”).

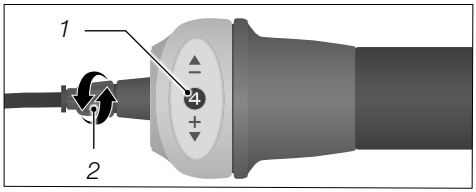

Fig.: Innstillingsskrue på vrigiret (eksempel)

1 Girtrinn

2 Innstillingsskrue

7. Juster innstillingsskruen (se Fig.: “Innstillingsskruen på vrigiret”) på vrigiret slik at begge de fargede markeringene på bakhjulsnavet stemmer overens (se “Fig.: “Innstillingsmarkering”).
8. Ta en prøvetur for å sjekke innstillingene.
   - ➔ Hvis du ikke kunne utbedre funksjonsfeilene, må du la fagforhandleren innstille girwirespenningen.

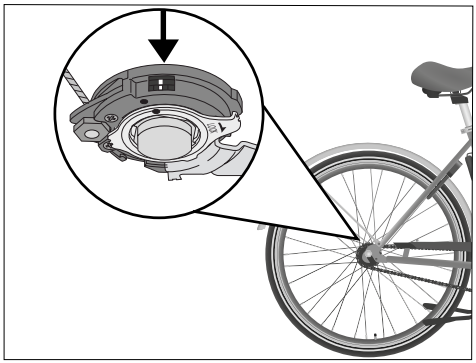

Fig.: Innstillingsmarkering (eksempel)

Avhengig av hvilken type sykkel du har kan et navgir være montert i en girboks.

- ➔ Kontroller om det er montert en girboks på sykkelens bakaksel.

1. Innstill vrigiret hhv. girhendelen på midterste gir. For et 7- eller 8-girs system tilsvarer dette det 4. gir (se Fig. “Girboks”).
2. Juster innstillingsmutteren slik at markeringene på girboksen stemmer overens (se Fig. “Girboks”).
3. Ta en prøvetur for å sjekke innstillingene.
- ➔ Hvis du ikke kunne utbedre funksjonsfeilene, må du la fagforhandleren innstille girwirespenningen.

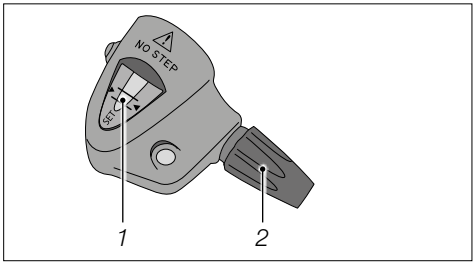

Fig.: Girboks (eksempel)

1 Markering

2 Innstillingsmutter

7.3.2 Innstille girwirespenningen for NiVinci-gir

- Hvis klaringen er mindre enn 0,5 mm på girwirestrømpen mot skaftet, vrir du innstillingsmutteren med klokken (se Fig. “Klaring mellom girwirestrømpen (venstre) og innstillingsskruen (høyre)”)
- Hvis det er en klaring på mer enn 1,5 mm, vrir du innstillingsmutteren mot klokken.
- Ta hensyn til girprodusentens informasjoner som fulgte med sykkelen.
- Hvis du ikke kunne utbedre funksjonsfeilene, må du la fagforhandleren innstille giret.

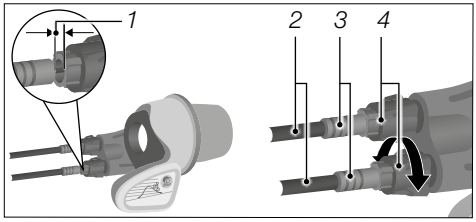

Fig.: Klaring mellom girwirestrømpen (venstre) og innstillingsskruen (høyre) (eksempel)

1 0,5-1,5 mm
2 Girwirestrømpe
3 Gaffelrør
4 Innstillingsskrue

Bikes for Life WINORA GROUP

8 Pinjongdrev

Pinjongdrevet er et krankgir. Pinjongdrevet kan benyttes med et kasett- eller et remdrev (uten bilde). Pinjongdrevet gires ved hjelp av et vrigir som befinner seg på styret. Ved et pinjongdrev strammes kjedet ved hjelp av en kjedestrammer (se “Fig.: Pinjongdrev med kjededrev”) eller ved hjelp av justerbare gaffelender (uten bilde). For stramming av en rem, se kapittelet “Remdrev / Kontrollere remmens stramming”. Pinjongdrevet er et oljebaddrev (se kapittelet “Pinjongdrev / Oljeskift” i elektroniske bruksanvisningen). Bruken av en pedalbrems er ikke mulig ved et pinjongdrev.

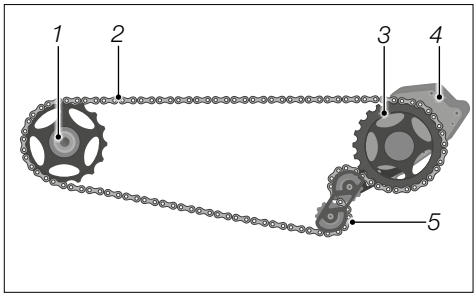

Fig.: Pinjongdrev med kjededrev (eksempel)

1 Tannhjul
2 Kjede
3 Klinge
4 Pinjongdrev
5 Kjedestrammer

8.1 Før hver sykkeltur

ADVARSEL

Funksjonssvikt for komponentene.

Fare for ulykke og skade!

- Den maksimalt tillatte vekten for syklisten er 110 kg (inklusive bagasje og/eller ryggsekk).
- En sykkel med pinjongdrev må kun benyttes i en omgivelsestemperatur på mellom –15 °C og 40 °C.

Bikes for Life WINORA GROUP

ADVARSEL

Kjedet eller remmen løper med mens kranken er i ro.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ Før hver sykkeltur må du forsikre deg om at nøytralgiret til tannhjulet og bakhjulsnavet går lett.
- ➔ Vri kranken bakover. Nøytralgiret til tannhjulet og bakhjulsnavet må ikke ta med kjedet.
- ➔ Stans hvis du oppdager skader eller hører uvanlige lyder på pinjongdrevet.

8.2 Koble pinjongdrevet

Ta hensyn til at gireatferden til et pinjongdrev både med kjede- og remdrev skiller seg fra et kassettgir. Øv deg utenfor trafikken for å venne deg til pinjongdrevet og den endrete gireatferden.

Markeringen (“>>”) på den faststående delen av vrigiret viser det giret som er valgt, for eksempel fra 01 til 18.

- ➔ For å skifte til et høyere eller lavere gir beveger du vrigiret først litt i den ønskede gireretningen og girer så raskt i den ønskede gireretningen.
- – Det er mulig å skifte over flere gir samtidig, for eksempel fra 02 til 06.
- – Det er mulig å gire når du står stille og når kranken går bakover.
- – Det å gire ned under belastning for eksempel fra 18 til 17 er kun begrenset mulig.
  - – For å skåne pinjongdrevet utføres ikke gireprosessen så lenge trykket på kranken eller på pedalen er for stort, som for eksempel når man står på begge pedalene (vuggende).
- ➔ Du må kun gire ned når kranken eller pedalen ikke er sterkt belastet.
- – Det å gire opp under belastning for eksempel fra 02 til 03 er mulig.
  - – Unntak gjelder for girskift fra 06 til 07 og fra 12 til 13 fordi drevet her må foreta to giringer.
- ➔ Du må derfor kun skifte fra 06 til 07 eller fra 12 til 13 når kranken eller pedalen ikke er sterkt belastet.
- – Det er ikke mulig å gire direkte fra det laveste til det høyeste giret og fra det høyeste til det laveste giret.

➔ Ta kontakt med fagforhandleren hvis ikke girene kan skiftes presist etter innkjøringen eller etter lengre tids bruk.

8.3 Hjelp ved feil

Generelt går pinjongdrevet stille og uten forstyrrende lyder. Hvis det oppstår lyder og drevet girer problemløst, har lydene andre årsaker.

Hjelp ved feil ved bruk av pinjongdrevet		
Feil	**Mulig årsak**	**Hjelp**
Ved et remdrev		
Kvernende lyder	Rem	Endre remmes stramming
Remmen er spent med ulik kraft under en omdreining	Skiven foran er ikke montert på midten, klingeskruene holder ikke den fremre skiven i midten	Bruk klingeskruer med en utvendig diameter på 10 mm
Både for et rem- og for et kjededrev		
Knirkelyder	Pedaler, sete, styre	Kontroller alle komponentene eller la fagforhandleren kontrollere dem
Knekklyder	Løse skrueforbindelser på drevets deler	Kontroller skrueforbindelsene på drevets deler og la eventuelt fagforhandleren skru dem fast med dreiemomentnøkkelen
Klikk i 7 og 13 gir	På begge girtrinnene er det en girklinke i snøytraltilstand (inntil modellåret 2014)	Lyden er ingen defekt. Etter ønske: Oppgradering til ny girversjon (kostnadene dekkes av kunden)
Summing	Kjedet eller remmen går skjevt	Juster kjedet eller remmen rett
Giret skifter tungt	Slitte eller uriktige girwirer, strømper eller endehetter	Bruk kun girwire med en maksimal diameter på 1,2 mm. Bruk kun utvendige strømper til girwiren. Bruk kun endehetter i plast. Bytt straks ut slitte girwirer.
Griper ikke når man tråd	sNøytralsperren fester seg ikke riktig	Når man tråd videre går giret i hakk i neste tann

Bikes for Life WINORA GROUP

Hjelp ved feil ved bruk av pinjongdrevet		
Feil	**Mulig årsak**	**Hjelp**
Ved et kjededrev		
Kjedet slår mot kjedeføreren på bakgaffelen	Kjedespenningen er for lav	La fagforhandleren innstille kjedespenningen
På tross av fungerende bak-hjulsnøytral går kjedet eller kranken med når du skyver sykkelen	Kjedespenningen er for høy	

8.4 Rengjøre pinjongdrevet

LES DETTE

Skade på pinjongdrevet grunnet rengjøring med sterke eller aggressive rengjøringsmidler.

Fare for skade!

- Rengjør pinjongdrevet kun med vann, spylemiddel og en ren, myk børste.
- Ikke rengjør pinjongdrevet med en hard vannstråle eller med en høytrykksspyler.

8.5 Vedlikeholde pinjongdrev

LES DETTE

Tap av tetthet for pinjongdrevet.

Fare for skade!

➔ Du må ikke skru husdekselskruene til pinjongdrevet ut eller fast.

Bikes for Life WINORA GROUP

8.6.1 Vedlikeholde pinjongdrev med kjededrev

- Rengjør kjede, klinge, tannhjul og ev. kjedestrammer på pinjongdrevet regelmessig (se kapittelet “Pinjongdrev / Rengjøre pinjongdrevet”).
- Plei kjedet regelmessig med egnet smøremiddel.

8.6.2 Vedlikeholde pinjongdrev med remdrev

- Rengjør remmen, fremre og bakre skive regelmessig (se kapittelet “Remdrev / Rengjøre remdrevet”).
- Kontroller regelmessig om remdrevet er slitt (se kapittelet “Remdrev / Slitasje på remdrevet”).

For ytterligere vedlikeholdsarbeid gjelder:

- La en fagforhandler foreta vedlikeholdsarbeidet hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

8.7 Oljeskift

LES DETTE

Det renner ut olje.

Miljøforurensning!

- Påse at det ikke kommer olje inn i avløpsvannet eller i grunnvannet.
- Spillolje må avfallsbehandles på en miljøvennlig måte iht. de nasjonale og lokale forskriftene.

Hver 10000 km eller en gang i året må du skifte olje på pinjongdrevet, alt etter hva som inntrer først.

- La en fagforhandler foreta oljeskiftet hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

1. Still klart en oppsamlingsbeholder.
2. Skru ut de fire skruene til det venstre drevdekselet (i kjøreretningen) med et egnet verktøy.
3. Skru ut oljetappeskruen på den nedre kanten av drevet med et egnet verktøy.
4. Legg sykkelen på venstre side i kjøreretningen over oppsamlingsbeholderen, og la oljen renne ned i beholderen.

Bikes for Life WINORA GROUP

5. Still sykkelen opp, eller legg den på høyre side i kjøreretningen.
6. Fyll på ny original pinjongdrevolje.
7. Skru fast oljetappeskruen med en egnet dreiemomentnøkkel. Ta hensyn til dreiemomentet til oljetappeskruen.
8. Skru fast de fire skruene til drevdekselet med en dreiemomentnøkkel. Ta hensyn til dreiemomentet til skruene til drevdekselet.

9 Remdrev

I tillegg til det veldig vanlige kjededrevet finnes det også et remdrev for sykler.

➔ La en fagforhandler kontrollere og innstille remdrevet, hvis du ikke har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

9.1 Remdrevets oppbygging

Et remdrev består av en fremre og bakre skive samt en rem. Avhengig av hvilken modell det er snakk om, består remmen av ulikt kunststoff. For å hindre at remmen sklir av skiven er hver skive utstyrt med en føringsring. På den fremre skiven er føringsringen på yttersiden. På den bakre skiven er føringsringen på innsiden. Et remdrev er kompatibelt med navgir og pedalbremser, men ikke med kassettgir.

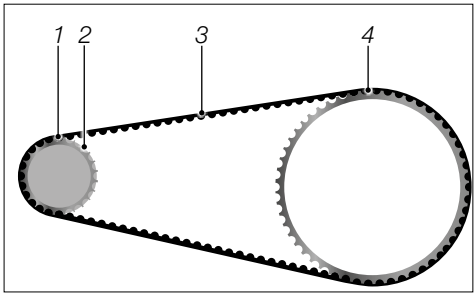

Fig.: Remdrev (eksempel)

1 Bakre skive

2 Bakre føringsring

3 Rem

4 Skive foran (føringsring vises ikke)

9.2 Bruk av remdrevet

LES DETTE

Skader på remmen grunnet feil håndtering.

Fare for skade!

➔ Påse at remmen ikke knekkes, vris, bøyes innover eller utover, snøres opp eller brukes som nøkkel.

➔ Ved montering av remmene må ikke klingen til skiven foran rulles opp eller settes på med en jekk, som f.eks. en skrutrekker.

Ved remdrev overføres syklistens kraft via en rem. En slik sykkel med remdrev kan brukes under alle typer værforhold som er egnet for sykling.

9.3 Kontrollere remmens stramming

For feilfri funksjon av remdrevet må remmen være riktig strammet. Få fagforhandleren til å kontrollere remstrammingen regelmessig.

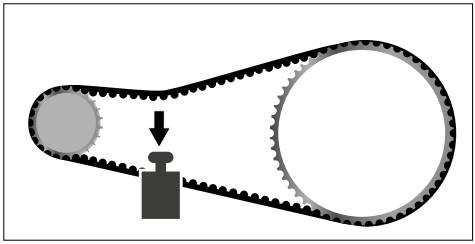

Fig.: Remstramming (eksempel)

9.4 Slitasje på remdrevet

For å holde slitasjen på remdrevet så lav som mulig er det, avhengig av hvilken remdrev-modell det er snakk om, viktig at remmene går parallelt mellom føringsringene

- med et maksimalt avvik på 3 mm målt midt på remløpeflaten
- og/eller en maksimal vinkelfeil på 0,5°mellom skivene oppstår.

➔ Hvis du oppdager slitasje på remdrevet og ikke selv har den nødvendige fagkunnskapen og det nødvendige verktøyet for å utføre utskiftningen, må du la fagforhandleren skifte remdrevet eller de slitte delene.

9.4.1 Visuell kontroll av remslitasjen

Avhengig av kjøreytelsen og kjøreforholdene utsettes remmen for en viss slitasje.

➔ Kontroller remmen regelmessig visuelt for å finne eventuell slitasje.

Hvis du f.eks. oppdager spisse tenner, bruddsprekker eller manglende tenner (se “Fig.: Remslitasje”), foreligger det slitasje på remmen.

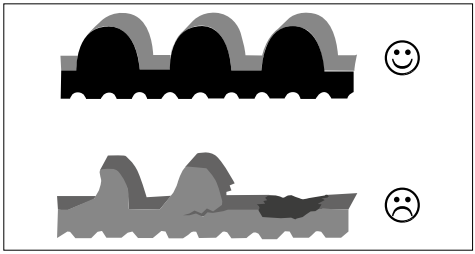

Fig.: Remslitasje (eksempel)

Bikes for Life WINORA GROUP

9.4.2 Visuell kontroll av slitasjen på remdrevet

Slitasjespor	Problemløsning ved remdrev		
	Skifte fremre skive	Skifte bakre skive	Skifte rem
Fremre skive			
Føringsring som er bøyd innover	x	x	x
Føringsring som er bøyd utover	x		
Tannprofil skadet	x		
Bakre skive			
Vakler på navet		x	
Pasning defekt		x	
Spinner		x	
Kuttet skive		x	x
Skarpkantet føringsring	x	x	
Rem			
Knekt rem			x
Tannprofilen til remmen er skadet			x
Remmen er oppsprukket, porøs			x
Remmen er frynsete			x
Remmen er revnet			x

9.4.3 Visuell kontroll av slitasjen på klingen

Hvis du f.eks. oppdager haitenner på klingen (se “Fig.: klingeslitasje”), foreligger det slitasje på klingen.

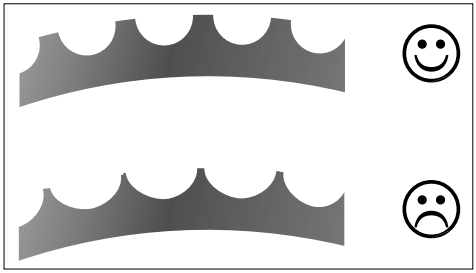

Fig.: Klingeslitasje (eksempel)

9.5 Rengjøre remdrevet

LES DETTE

Skade på remdrevet grunnet rengjøring med sterke eller aggressive rengjøringsmidler.

Fare for skade!

➔ Rengjør remdrevet kun med vann og en myk børste.

Bikes for Life WINORA GROUP

10 Hjul og dekk

Hjulet består av en nav, drevkassett, tannhjul eller reimskive, og eventuelt bremseskrive, eiker og felg. Dekkene er montert på felgen til hjulet. Avhengig av sykkelmodell er det lagt inn en slange i dekket. Hjulet foran og dekket danner forhjulet. Hjulet bak og dekket danner bakhjulet.

– Hvis det benyttes en slange, ligger det et felgbånd på felgen, slik at slangen beskyttes mot felgbunnen og eikeniplene.
– Hvis det ikke benyttes slange, benyttes det såkalte slangedekk for racersykler eller UST-dekk (UST = Universal System Tubeless) for MTB-er.

Hjulene utsettes for høy belastning grunnet syklistens og bagasjens vekt og det ujevne underlaget man sykler på.

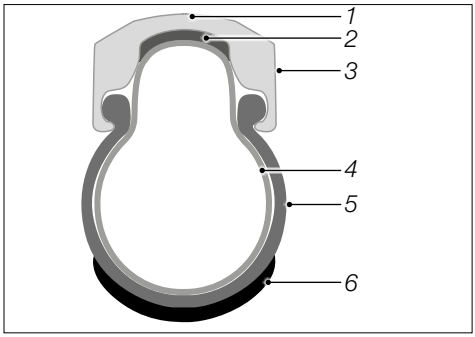

Fig.: Hjulstverrsnitt med dekk (eksempel)

1 Felg
2 Felgebånd
3 Bremseflate
4 Slange
5 Dekk
6 Løpeflate

- La fagforhandleren kontrollere og ettersentrere hjulene etter at sykkelen er innkjørt (senest etter 300 km sykling eller 15 driftstimer eller etter 3 måneder, alt etter hva som inntreffer først).
- Etter innkjøringen må du kontrollere hjulene regelmessig.
- La en fagforhandler foreta kontrollen og sentreringen av hjulene hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

10.1 Dekk og ventiler

FARE

Dårlig synlighet for andre trafikanter.

Fare for ulykke og skade!

- Påse at refleksene er rene og godt synlige.

FORSIKTIG

Hull på slangen grunnet inntrenging av fremmedlegemer.

Fare for ulykke og skade!

- Kontroller dekkene regelmessig for å finne eventuelle skader eller slitasje.
- Bytt straks skadde eller slitte dekk.
- La fagforhandleren skifte skadde eller slitte dekk, hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

LES DETTE

Skade grunnet montering av et dekk med en annendimensjon enn original dimensjon.

Fare for skade!

- Ta kontakt med fagforhandleren hvis du har spørsmål angående dekkets dimensjon.

Dekkene er der for at sykkelen skal holde seg på veibanen, for å overføre driv- og bremsekreftene til veibanen og dempe ujevnhetene i kjørebanen. Avhengig av sykkelbruken benyttes det ulike dekktyper.

Dekkets dimensjon er angitt på den respektive dekksiden. Her finner man ulike informasjoner, som for eksempel:

– ETRTO-informasjonen, som angis i millimeter. Hvis dekket oppgis med 52-559, er dekket 52 mm bredt og har en indre diameter på 559 mm når det er pumpet opp. (ETRTO – European Tyre and Rim Technical Organisation – står for organisasjonen av sakkyndige innen dekk og felger).

– Informasjon i tommer. Hvis dekket angis med 26 × 2,35, er dekket 2,35" bredt og har en indre diameter på 26" når det er pumpet opp.

Med unntak av slangedekk og UST-dekk er dekk og felger ikke lufttette i seg selv. For å holde luften inne i dekket, benytter man en slange som fylles via en ventil.

10.1.1 Ventiltyper

Syklene er utstyrt med en av disse ventiltypene (se “Fig.: Ventiltyper”):

- Presta (SV): sikret med ventilløfter, felghull 6,5 mm.
- Standard sykkelventil (Dunlop, DV): sikret med overfalsmutter, felghull 8,5 mm.
- Bilventil: sikret med ventilløfter, felghull 8,5 mm.

Alle de tre ventiltypene har en ventilhette, slik at ventilen ikke tilsmusses.

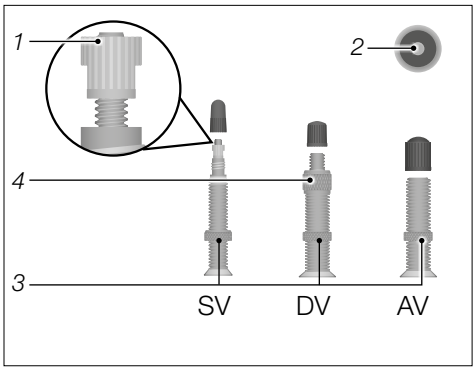

Fig.: Ventiltyper (eksempel)

1 Rilleskrue
2 Ventilløfter
3 Nedre rillemutter
4 Øvre rillemutter

10.1.2 Dekktrykk

ADVARSEL

Slangen sprekker eller det går hull på dekket grunnet for høyt dekktrykk.

Fare for ulykke og skade!

➔ Ta hensyn til dekktrykket.

➔ Bruk en luftpumpe med trykkvisning når du skal pumpe opp dekkene.

LES DETTE

Skader på slangen grunnet for lavt dekktrykk.

Fare for skade!

- Ikke sykle over skarpe kanter når dekktrykket er for lavt.
- Ta hensyn til dekktrykket.
- Bruk en luftpumpe med trykkvisning når du skal pumpe opp dekkene.

Dekktrykket er angitt på dekksiden. Informasjonen angående dekktrykket angis i bar eller psi (pound per square inch), se tabellen Omregning av dekktrykket.

Den nedre grensen for dekktrykket egner seg for lette syklister, for ujevnt underlag og sørger for en høy dempekomfort ved høyere rullemotstand. Den øvre grensen for dekktrykket egner seg for tyngre syklister, for jevnt underlag og sørger for en lavere rullemotstand ved lav dempekomfort.

- Sykle alltid med det foreskrevne dekktrykket.
- Kontroller dekktrykket regelmessig.
- Pump opp dekket til et dekktrykk til minst nedre grense og maksimalt øvre grense.
- Bruk en luftpumpe med trykkvisning når du skal pumpe opp dekkene.

Omregning av dekktrykket			
psi	**bar**	**psi**	**bar**
12	0,8	80	5,5
15	1,5	90	6,2
30	2,1	100	6,9
40	2,8	110	7,6
50	3,5	120	8,3
60	4,1	130	9,0
70	4,8	140	9,7

Bikes for Life WINORA GROUP

10.2 Felger og eiker

En jevn spenning i eikene er en forutsetning for at hjulene skal gå jevnt. Spenningen til de enkelte eikene kan endre seg hvis et eikefeste løsner ellerman f.eks. sykler for raskt over en kant. Hjulet går ikke så lett rundt, og stabiliteten i felgen reduseres hvis ikke eikene er spent eller hvis de er skadet.

ADVARSEL

Fare for velt grunnet at felgbremsene blokkeres eller hjulene slingrer for felger med sideslag.

Fare for ulykke og skade!

- Bruk kun hjul som går lett rundt.
- La fagforhandleren spenne fast løse eiker.
- Hvis hjulene ikke går lett, må du straks la fagforhandleren din sentrere dem.

10.3 Montere og demontere for-/bakhjul

ADVARSEL

Fare for velt grunnet løse hjul hvis hurtigkoblingsakselen ikke er lukket.

Fare for ulykke og skade!

- Før hver sykkeltur må du kontrollere om hjulene er satt inn i gaffelendene på en sikker måte.

ADVARSEL

Hjulet faller av grunnet løsnede fester.

Fare for ulykke og skade!

- Før hver sykkeltur må du kontrollere at hjulene er festet.

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver!

Fare for personskade!

➔ La alltid bremseskivene avkjøles før du åpner hurtigkoblingen eller hjulfestet.

LES DETTE

Skade på bremsen grunnet demontering av for- hhv. bakhjulet.

Fare for skade!

➔ La fagforhandleren montere og demontere for- og bakhjulet hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

Avhengig av sykkelmodell festes hjulene med hurtigkoblingsaksler, stikkaksler eller tradisjonelle aksler med akselmutter i gaffelendene.

➔ Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for innstilling av hurtigkoblingsakslene, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

Avhengig av sykkelmodell er sykkelen utstyrt med vanlige stikkaksler, stikkaksel med hendel eller hurtigkoblingsaksler. Akslene kan skiftes ut med aksler med tyverisikring.

Akslene føres gjennom hjulet og festes mellom gaffelendene til sykkelen. Avhengig av gaffelmodell, er gaffelendene åpne eller lukket. Montering og demontering skjer her på ulik måte.

Det finnes utallige festesystemer på markedet. La faghandelen din vise og forklare deg funksjonene til de festesystemene, som er brukt på din sykkel.

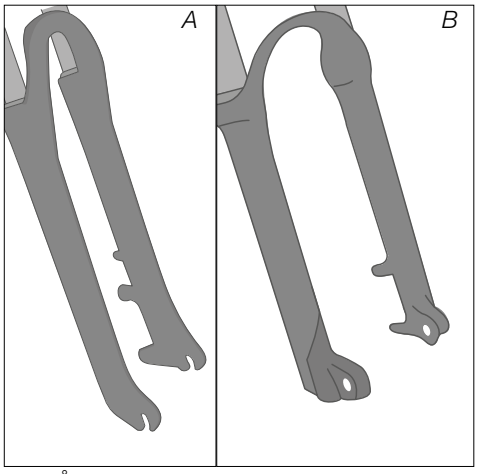

Fig.: Åpne (A) og lukkede (B) gaffelender (eksempel)

Stikkakslene og hurtigkoblingsakslenee kan utstyres med tyverisikring eller skiftes ut mot aksler med integrert tyverisikring. Avhengig av modell foretas sikringen av hjulene på ulike måter:

– Noen modeller kan åpnes mens sykkelen står i en loddrett posisjon.
– For noen modeller må man løsne akselmutrene med et spesialverktøy.

➔ Informer deg hos fagforhandleren angående mulighetene for å utstyre stikkakslene og hurtigkoblingsakslene med tyverisikring.

➔ Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående montering av akslene.

➔ Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å innstille eller feste hurtigkoblingsakslene, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

10.3.1 For-/bakhjul med hurtigkoblingsaksler

10.3.1.1 Montering

1. Stikk hurtigkoblingsakselen gjennom hjulnavet og vri akselmutteren på hurtigkoblingsakselen med en eller to omdreininger.
2. Sett for-/bakhjulet inn i gaffelenden med hurtigkoblingen.
   ➔ Hvis tilstede, ta hensyn til informasjonene angående rotasjonsretningen til for-/bakhjulet. Disse informasjonene gjelder som regel dekkprofilen og man finner informasjonene på dekksiden.
3. Legg ned hurtigkoblingsakselen til den stopper (se Fig. «Hjul med hurtigkoblingsaksel»). Plasser hurtigkoblingshendelen slik at den ikke kan åpnes ved en feil, for eksempel oppover.

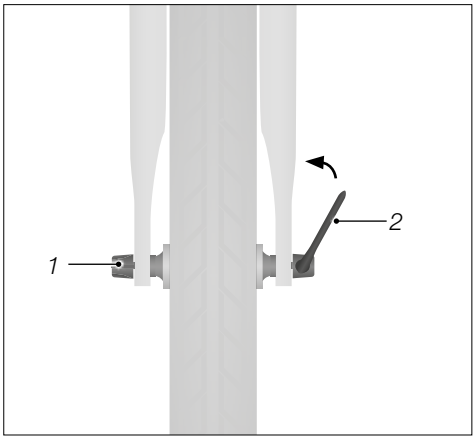

Fig.: Hjul med hurtigkoblingsaksel (eksempel)
1 Akselmutter
2 Hurtigkoblingsakselens hendel

➔ Hvis hurtigkoblingsakselen hhv. for-/bakhjulet ikke sitter fast eller hvis du kan lukke hurtigkoblingen uten å bruke kraft, må du innstille strammingen på nytt (se kapittelet “Grunninnstillinger / Hurtigkobling”).

10.3.1.2 Demontering

1. For å åpne hurtigkoblingsakselen åpner du hendelen til hurtigkoblingsakselen utover.
2. Vri hurtigkoblingens mutter mot klokka, sett fra hurtigkoblingsakselen, helt til du kan ta for-/bakhjulet ut av gaffelendene.

10.3.2 For-/bakhjul med stikkaksler

10.3.2.1 Montering

1. Juster for-/bakhjulet mellom gaffelendene slik at gaffelendene og hjulnavet ligger i flukt.
   - ➔ Hvis tilstede, ta hensyn til informasjonene angående rotasjonsretningen til for-/bakhjulet. Disse informasjonene gjelder som regel dekkprofilen og man finner informasjonene på dekkssiden.
2. Stikk stikkakselen gjennom gaffelendene og hjulnavet.
3. Fest stikkakslene. Avhengig av stikkakselens modell festes den med eller uten verktøy, med en hurtigkoblingshendel eller en kombinasjon av begge deler. Les bruksanisningen for stikkakselen.

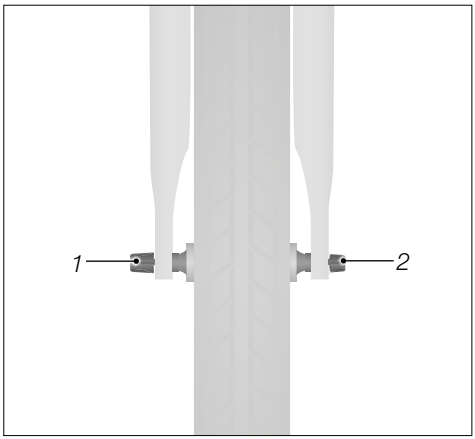

Fig.: Hjul med stikkaksel (eksempel)
1 Akselmutter
2 Stikkaksel

10.3.2.2 Demontering

1. Løsne/åpne stikkakslene. Avhengig av stikkakselens modell løsnes den med eller uten verktøy, med en hurtigkoblingshendel eller en kombinasjon av begge deler. Les bruksanisningen for stikkakselen.
2. Sikre for-/bakhjulet.
3. Trekk stikkakselen ut av gaffelendene og hjulnavet.
4. Fjerne for-/bakhjulet.

10.3.3 For-/bakhjul med skruer

10.3.3.1 Montering

1. Skru akselmutteren av akselen og ta underlagsskiven av akselen.
2. Sett for-/bakhjulet inn i gaffelenden.
   - ➔ Hvis tilstede, ta hensyn til informasjonene angående rotasjonsretningen til for-/bakhjulet. Disse informasjonene gjelder som regel dekkprofilen og man finner informasjonene på dekksiden.
3. Sett underlagsskiven på akselen.
4. Juster bakhjulet slik at det står på linje med rammen.
5. Vri skruen akselmutteren og ta hensyn til dreiemomentet (se kapittelet “Hjul med skruaksel”).
   - ➔ Dersom for-/bakhjulet ikke sitter fast, må du ikke sykle videre. La fagforhandleren kontrollere og justere akslene.

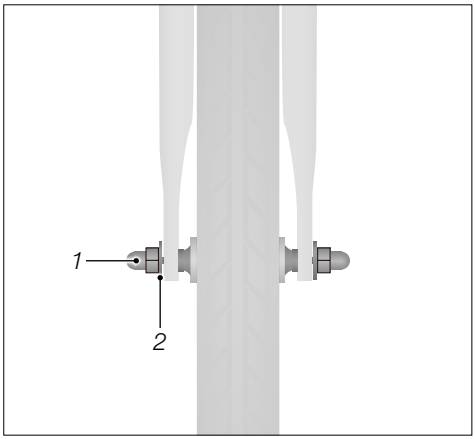

Fig.: Hjul med skruaksel (eksempel)

1 Akselmutter

2 Underlagsskive

10.3.3.2 Demontering

1. Skru akselmutteren av akselen og ta underlagsskiven av akselen.
2. Ta for-/bakhjulet ut av gaffelendene.

10.3.4 Karbonhjul

Karbonhjulet består av karbonfiberforsterket plast og utmerker seg med høy stivhet og lav vekt. Felger med høyere sider har i tillegg spesielt gode aerodynamiske egenskaper.

Hvis sykkelen din er utstyrt med karbonhjul, må du ta hensyn til den maksimalt tillatte totalvekten som er angitt på sykkelrammen eller rådføre deg med fagforhandleren.

ADVARSEL

Redusert bremsevirkning grunnet fukt på karbonfelgene.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke bruk karbonhjul sammen med felgbremser når det er fuktig.

LES DETTE

Deformering av felgene eller punktering grunnet varmeutvikling ved bremsing med felgbrems, f.eks. på vei ned fra fjellet.

Fare for skade!

- Bruk begge bremsene under lengre tids bremsing.
- Løsne alltid bremsene litt innimellom, slik at bremsebeleggene og felgene kan avkjøle seg.

- Bruk kun bremsebelegg som er egnet for karbonhjul.
- Øv på bremsing med karbonhjul utenfor trafikken.
- Legg merke til at bremsebelegg for karbonhjul slites raskere enn andre bremsebelegg.
- Legg merke til at bremsebeleggene til karbonhjul er varmeømfintlige og ikke så godt egnet for lengre tids bremsing som f.eks. i lange nedoverbakker. Pass på å ha regelmessige avkjølingspauser, hvor bremsene ikke aktiveres.

11 Teleskopsetepinne

I dette kapittelet finner du informasjoner angående generelt, innstillinger og betjening av teleskopsetepinner.

11.1 Generelt

ADVARSEL

Manglende oppmerksomhet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelen for første gang må du gjøre deg kjent med hvordan teleskopsetepinnen fungerer.
- Du må kun benytte teleskopsetepinnen når din oppmerksomhet i trafikken eller i terrenget ikke påvirkes.
- Stans hvis du ikke er helt sikker på hvordan du kan betjene teleskopsetepinnen.

ADVARSEL

Tap av synet ved kontakt med hydraulikkvæske.

Fare for ulykke og skade!

- Skyll straks øynene med rent vann hvis du får hydraulikkvæske i øynene.
- Ta straks kontakt med lege hvis du kommer i kontakt med hydraulikkvæske.

Avhengig av hvilken type sykkel du har kan en teleskopsetepinne være montert. Med teleskopsetepinnen kan setehøyden justeres mens du står eller under kjøring ved hjelp av en hendel under setet eller via en fjernkontroll på styret. Avhengig av hvilken teleskopsetepinne det er snakk om skjer høydejusteringen trinnvis eller trinnløst. Betjeningen av fjernkontrollen på styret overføres mekanisk, hydraulisk eller per signal til teleskopsetepinnen.

- Følg informasjonene fra produsenten av teleskopsetepinnen.

- Hvis du ikke har de nødvendige fagkunnskapene eller de nødvendige verktøyene for å innstille, vedlikeholde eller betjene teleskopsetepinnen, må du kontakte fagforhandleren.

11.2 Betjening

Avhengig av hvilken teleskopsetepinne det er snakk om er fjernkontrollen utstyrt med en eller to hendler. Ved to hendler er som regel hver hendel tilordnet en posisjon mellom den øvre og den nedre seteposisjonen.

- For å bevege setet nedover, belaster du setet og aktiverer hendelen. Straks setet står i ønsket posisjon, slipper du hendelen.
- For å bevege setet oppover avlaster du setet og aktiverer hendelen. Straks setet står i ønsket posisjon, slipper du hendelen.

11.3 Innstillinger

11.3.1 Innstille wirespenningen

Hvis sykkelen din er utstyrt med en mekanisk fjernkontroll:

Fjernkontrollens wirespenning skal innstilles dersom teleskopsetepinnen ikke fungerer som den skal. For eksempel når setehøyden ikke kan innstilles eller når setehøyden er endret, selv om hendelen eller knappen ikke ble aktivert.

➔ Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående innstilling av wirespenningen.

11.3.2 Innstille utkjøringshastigheten

Utkjøringshastigheten til teleskopsetepinnen stilles som regel inn med hastighetsinnstillingsskruen på fjernkontrollen. Avhengig av dreieretningen reduseres eller økes utkjøringsretningen.

➔ Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående innstilling av utkjøringshastigheten.

11.3.3 Posisjonen for teleskopsetepinnens fjernkontroll

Posisjonen for teleskopsetepinnens fjernkontroll må innstilles individuelt, slik at hendelen eller knappen kan betjenes på en behagelig og sikker måte (se “Fig. Posisjonen til fjernkontrollen”).

➔ La en fagforhandler foreta innstillingen av fjernkontrollens posisjon hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

1. Vri ut skruen til fjernkontrollen mot klokken.
2. Plasser fjernkontrollen slik at du lett kan nå hendelen eller knappen mens du sykler.
3. Vri inn skruen til fjernkontrollen med klokken.

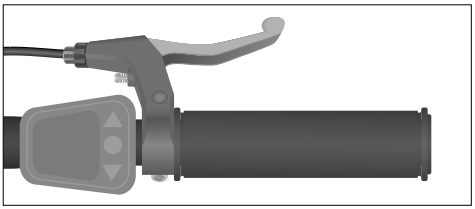

Fig.: Posisjon for fjernkontrollen (eksempel)

11.3.4 Innstille den pneumatiske teleskopsetepinnen

Lufttrykket påvirker bla. utkjøringshastigheten og kraften man trenger for å bringe teleskopsetepinnen i en annen posisjon. Lufttrykket inne i den pneumatiske teleskopsetepinnen er forhåndsinnstilt av produsenten og må kun innstilles ved feilfunksjoner.

➔ La fagforhandleren innstille teleskopsetepinnen.

11.3.5 Ventilere den hydrauliske teleskopsetepinnen

Den hydrauliske teleskopsetepinnen må ventileres straks den ikke kan kjøres helt ut eller hvis setet senker seg igjen etter at man har sluppet hendelen.

➔ La fagforhandleren ventilere teleskopsetepinnen.

12 Demping

I dette kapittelet finner du informasjoner angående generelt, innstillinger og betjening av demperelementene.

Hvis demperelementene er innstilt for svakt, demper ikke demperelementet tilstrekkelig ved ujevnheter.

Demperelementene må være innstilt eller avstemt slik at dette ikke skjer. Hvis et demperelement ofte slår gjennom, skades det og kan skade rammen over tid.

➔ La en fagforhandler foreta innstillingene på demperelementene hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

12.1 Dempet setepinne

Avhengig av sykkelmodell er sykkelen ev. utstyrt med en dempet setepinne.

Dempede setepinner øker komforten og kjøresikkerheten under sykling på ujevnt underlag. Dempede setepinner må innstilles i forhold til syklistens kroppsvekt. Her trenger man fagkunnskaper og ev. må fjæren skiftes ut.

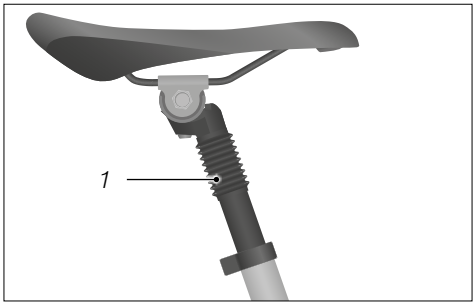

Fig.: Dempet setepinne (eksempel)

1 Innvendig demping

12.2 Dempegaffel og dempet bakgaffel

12.2.1 Generelt

Avhengig av sykkelmodellen er sykkelen utstyrt med en dempegaffel og/eller dempet bakgaffel.

Bikes for Life WINORA GROUP

Dempegaflene fanger opp støt mot forhjulet og øker kjørekomforten og kjøresikkerheten under sykling på ujevnt underlag. Dempegaffelen må være avstemt i forhold til bruksområdet og syklistens vekt.

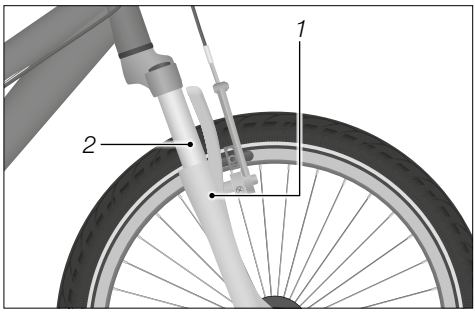

Fig.: Dempegaffel (eksempel)

1 Gaffelrør

2 Rebound

Den dempede bakgaffelen, som er montert sentralt mellom forrammen og bakrammen, fanger opp støt mot bakhjulet og øker kjørekomforten og kjøresikkerheten på ujevnt underlag. Den dempede bakgaffelen må være avstemt i forhold til bruksområdet og syklistens vekt. Den dempede bakgaffelen øker kjørekomforten under sykling på ujevnt underlag.

➔ Hvis sykkelen din er utstyrt med dempet bakgaffel, må du ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående innstilling.

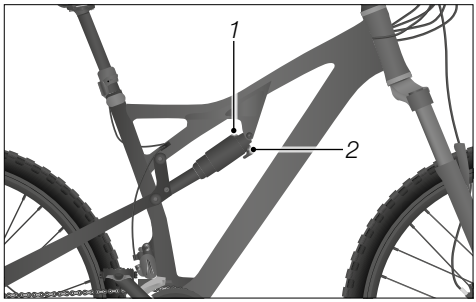

Fig.: Dempet bakgaffel (eksempel)

1 Innstilling av demperens hardhet

2 Innstilling av dempingen

12.2.2 Betjening

LES DETTE

Økt slitasje grunnet bruk av Lock-Outs.

Fare for skade!

- Bruk Lock-Out kun på jevnt underlag.
- Bruk Lock-Out kun hvis dette forbedrer kjøreegenskapene.

- Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående bruk av dempegaflene.
- For å låse dempegaffelen vrir du dreieknappen så langt det går mot klokken.
- For å låse opp dempegaffelen vrir du dreieknappen så langt det går med klokken (se “Fig.: Lock-Out-betjening på dempegaffelen”).
- Kontroller om dempingen på bakgaffelen kan låses. Ved behov må du spørre en fagmann hvordan dempingen på bakgaffelen kan låses eller låses opp.

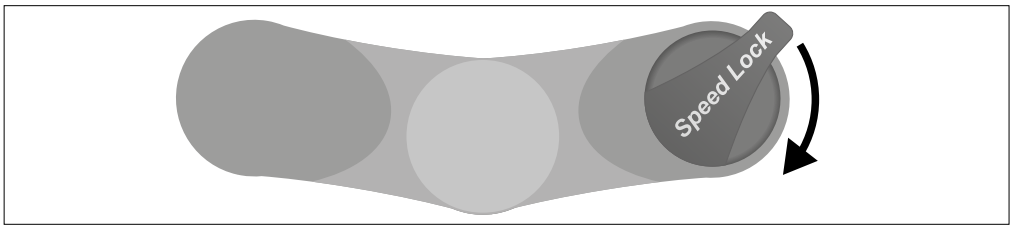

Fig.: Lock-Out-betjening på dempegaffelen (sett ovenfra, eksempel).

For modeller med mekanisk demperelement:

- For å øke dempespenningen og dermed innstille lavere SAG vrir du dreieknappen på dempegaffelen hhv. den dempede bakgaffelen i retning “+” (se “Fig.: Drei-eknapp på dempegaffelen”).
- For å redusere dempespenningen og dermed innstille høyere SAG vrir du drei-eknappen på dempegaffelen i retning “–”.
- La en fagforhandler innstille dempingen hvis du ikke har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne innstille SAG-ene på optimal måte.

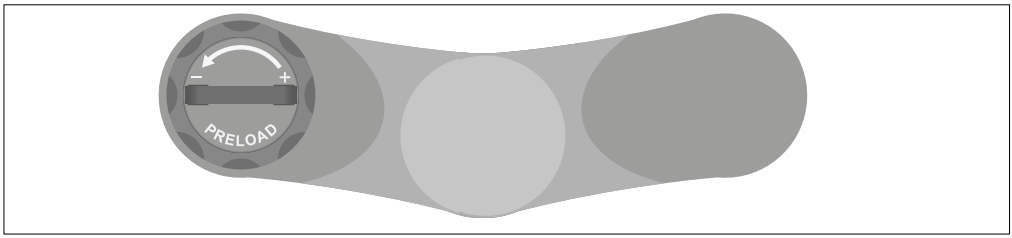

Fig.: Dreieknapp på dempegaffelen (sett ovenfra, eksempel).

For modeller med luftkammer:

- For å innstille dempespenningen, øker eller reduserer du lufttrykket til dempegaffelen.
- For å øke eller redusere lufttrykket til dempegaffelen trenger du en spesiell demperpumpe.
- La en fagforhandler foreta innstillingene på demperelementene hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

12.2.3 Innstillinger

Følgende innstillingsmuligheter finnes som regel:

- Wire- og trykknivå
- SAG (innfjæring ved hjelp av kroppsvekten)
- Lock-Out (sperrefunksjon)

12.2.3.1 Wire- og trykknivå

Innstillingen av wire- og trykknivå påvirker dempingen hhv. atferden til dempegaffelen hhv. den dempede bakgaffelen. Utslagsgivende er forholdet wire- og trykknivået har i forhold til hverandre. Avhengig av hvilken sykkelmodell det er snakk om er dempingen kun utstyrt med en innstilling av wirenivået. Forholdet mellom wirenivået og trykknivået bestemmes av kjørebanens egenskaper. Riktig innstilt forhold sikrer best mulig bakkekontakt for hjulene.

➔ La fagforhandleren innstille wire- og trykknivået.

12.2.3.2 SAG

SAG (engelsk for “senke”) er en innfjæring ved hjelp av syklistens kroppsvekt. SAG innstilles alt etter hvilken modell dempegaffel eller dempet bakgaffel og avhengig av bruksområdet innstilt på en verdi mellom 15 % og 40 % av den totale demperens vandring.

Dempespenningen påvirker SAG. Ved optimalt innstilt SAG demper dempingen med 15 til 40 % av dempervandringen når syklisten setter seg på setet.

SAG bestemmes ved hjelp av dempespenningen eller via det innstillbare lufttrykket på dempegaffelen eller demperen. Dempespenningen eller lufttrykket bestemmer dermed demperens hardhet og om kjøreverket er innstilt hardt eller mykt.

➔ La fagforhandleren innstille dempegaffelen eller den dempede bakgaffelen i forhold til kroppsvekten og kjørestilen din.

La fagforhandleren innstille SAG-en til dempegaffelen/demperen i forhold til kroppsvekten og kjørestilen din. Vanligvis reguleres dette via lufttrykket og eller ved skifte av demperelementene.

12.2.3.3 Lock-Out

Lock-Out-funksjonen sperrer dempegaffelen. Dermed kan man forhindre at gaffelen beveger seg på feil måte, f.eks. når dempingen synker inn under kjøring med stor pedalkraft.

Avhengig av sykkelmodell er også fden dempede bakgaffelen utstyrt med en Lock-Out-funksjon.

Dempegaffelen demper også i sperret tilstand. Dette er teknisk betinget og beskytter gaffelen mot skader.

Bikes for Life WINORA GROUP

13 Rengjøring

FORSIKTIG

Klemming av kroppsdeler grunnet bevegelige deler.

Fare for personskade!

- Vær forsiktig ved omgang med bevegelige deler, slik at du ikke klemmer fingrene dine.
- Bruk vernehansker ved behov.

LES DETTE

Bruk av feil rengjøringsmiddel.

Fare for skade!

- Ikke bruk aggressive rengjøringsmidler.
- Ikke bruk skarpe og kantete gjenstander eller gjenstander av metall.
- Ikke rengjør sykkelen med en hard vannstråle eller med en høytrykksspyler.

Dette trenger du for rengjøring og vedlikehold:

- Rene pussekluter
- Mildt, lunkent såpevann
- Myk børste eller svamp
- Rengjørings- og konserveringsmiddel
- Universalolje

- La en fagforhandler gi deg råd angående valg av egnede rengjørings- og konserveringsmidler.
- Rengjør sykkelen regelmessig selv om den ikke er veldig skitten.
- Tørk av alle overflatene og komponentene med en fuktet svamp.
- Fukt svampen med et mildt såpevann.
- Etter rengjøringen må alle overflatene og komponentene tørkes.
- Konserver lakkflater og metallbelagte overflater på rammene minst hver 6. måned.

- Ved felgbremser må du ikke konservere felgene og ved skivebremser ikke bremseskivene.
- Ta hensyn til og følg informasjonene i de vedlagte informasjonene fra produsenten angående rengjøring av de enkelte komponentene.

13.1 Bremser

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver.

Fare for personskade!

- Vent til bremseskivene er avkjølt før du berører dem.

FORSIKTIG

Såperester, olje, fett eller pleiemidler på felgene eller bremseklossene hhv. på bremseskivene eller bremsebeleggene kan medføre at bremsevirkningen reduseres.

Fare for ulykke og skade!

- Unngå at felger, bremseskive, bremsekloss eller bremsebelegg kommer i kontakt med fett og olje.
- Ikke bruk sykkelen dersom det er fett eller olje på felgene, bremseskiven, bremseklossene eller bremsebeleggene. Få de komponentene som er tilsmusset av olje rengjort på faglig riktig måte og la fagforhandleren skifte de ut hvis nødvendig.
- Fjern såpe- og pleiemiddelrester etter rengjøringen.
- Kontroller bremsene for å finne eventuelle såpe- og pleiemiddelrester etter rengjøringen.

- Fjern smuss på komponentene til bremsen, bremseåket og felgen straks med en lett fuktig klut og eventuelt litt bremserens.

13.2 Demping

Hvis sykkelen er utstyrt med en dempegaffel, en dempet setepinne eller dempet bakgaffel:

4. Fjern straks smuss på vandreflatene og de tilgrensende tetningene med en ren, ev. lett oljet klut (se “Fig.: Vandreflate dempegaffel” og “Fig.: Vandreflate dempet setepinne”).
5. Olje inn vandreflaten med litt universalolje etter rengjøringen.
6. Kjør demperen inn og ut fem ganger. Fjern deretter overflødig olje med en ren klut.

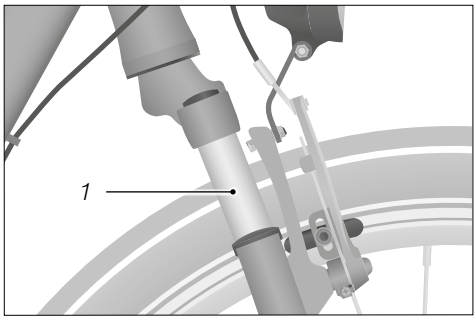

Fig.: Vandreflate dempegaffel (eksempel)

1 Vandreflate

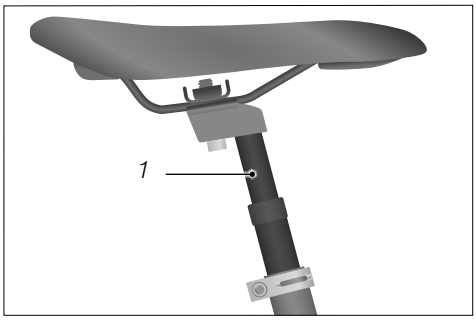

Fig.: Vandreflate dempet setepinne (eksempel)

1 Vandreflate

13.3 Gir

LES DETTE

Valg av feil fett, olje og pleiemiddel kan medføre skader på komponentene.

Fare for skade!

- Rådfør deg med fagforhandleren angående bruk av fett, olje og pleiemidler. Det gjelder spesielt for kassettgiret.
- Ikke bruk vann eller kjemisk bremserens hhv. fortynninger til rengjøringen.
- Ikke bruk våpenolje eller rustløserspray.

- Rengjør betjeningselementene til giret med en fuktig klut.
- Kassettgir: Rengjør de bevegelige komponentene med en fuktig klut eller en myk børste, hvis disse er tilgjengelige (se “Fig.: De bevegelige komponentene på et kassettgir”).
- Kassettgir: Olje inn de bevegelige delene med litt universalolje etter rengjøringen, hvis disse er tilgjengelige.
  - Fjern deretter overflødig olje med en ren klut.

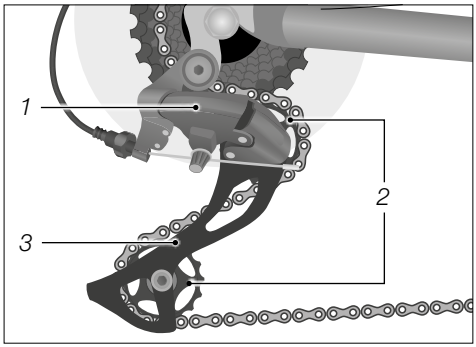

Fig.: Bevegelige komponenter på et kassettgir (eksempel)

1 Bakgir
2 Vendehjul
3 Kjedestrammer

13.4 Kjede

- Hvis sykkelen er utstyrt med et heldekkende kjedevern, må du la fagforhandleren forklare hvordan det demonteres og monteres eller han/hun må foreta demonteringen og monteringen. Fjern smuss på sykkelkjedet med en ren og ev. lett oljet pusseklut.
- Fjern smuss på tannhjulene og klingene med en liten myk børste.
- Olje inn kjedet med litt universalolje etter rengjøring og etter sykling i regn.
  - Ta kontakt med fagforhandleren ved hardnakket smuss.

14 Vedlikehold

ADVARSEL

Bremse- eller materialsvikt grunnet feilaktig vedlikehold og inspeksjon.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke utfør vedlikehold på sykkelen, hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.
- La fagforhandleren kontrollere sykkelen regelmessig.

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver.

Fare for personskade!

- La bremseskivene avkjøles før du utfører vedlikehold.

FORSIKTIG

Materialtrøtthet og materialbrudd grunnet feil tiltrekking av skrueforbindelsene.

Fare for ulykke og skade!

- Løse skrueforbindelser må trekkes til riktig med en dreiemomentnøkkel.
- Løse skrueforbindelser må trekkes til med riktige dreiemomenter.
- La fagforhandleren skru fast løse skrueforbindelser.

Bikes for Life WINORA GROUP

FORSIKTIG

Endringer på sykkelen eller feil valg av reservedeler kan medføre feilfunksjoner på sykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnede reservedeler.
- Bruk kun originale reservedeler.

LES DETTE

Olje eller fett som drypper ut.

Miljøforurensning!

- Påse at ikke olje eller fett drypper ut.
- Fjern straks olje eller fett som har dryppet ut med en klut.
- Spillolje og fettrester må avfallsbehandles på en miljøvennlig måte iht. de nasjonale og lokale forskriftene.

LES DETTE

Olje og fett på sykkelen kan søle til klærne dine.

Fare for skade!

- Etter pleien må du fjerne overflødig olje eller fett med en klut.
- Hold klærne dine unna olje og fett.

Rådfør deg med en fagforhandler angående montering av egnede reservedeler.

Dette trenger du for å holde den vedlike:

- Rene pussekluter
- Konserveringsmiddel
- Universalolje

➔ Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnede smøre- og konserveringsmidler.

➔ La fagforhandleren dokumentere alt vedlikeholds- og reparasjonsarbeidet.

➔ Hvis du oppdager skader, må du ikke bruke sykkelen. Du må la fagforhandleren kontrollere og reparere sykkelen.

➔ La en fagforhandler kontrollere løse skrueforbindelser hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

14.1 Serviceintervaller

➔ La fagforhandleren gjennomføre service på sykkelen i følgende intervaller:

Serviceintervaller			
Service	Kjøreytelse	Driftstimer	Bruksvarighet
1. Service	etter 300 km* eller	etter 15 driftstimer* eller	etter 3 måneder*
2. Service	etter 2 000 km* eller	etter 100 driftstimer* eller	etter et år*
all ytterligere service	etter ytterligere 2 000 km* eller	etter 100 driftstimer* eller	etter nok et år*
* alt etter hva som inntreffer først			

➔ Hvis du bruker sykkelen din under vanskelige forhold eller hvis du sykler mer enn 2 000 km i året, må du forkorte serviceintervallene. La fagforhandleren kontrollere sykkelen din hver 6. måned.

Vanskelige forhold er for eksempel:

- Hyppig bruk i vanskelig terreng
- Bruk under dårlige værforhold, f.eks.:
  - om vinteren: spesiell korrosjonsfare grunnet strøsalt på veiene
  - ved slam eller søle: økt slitasje grunnet sterk tilsmussing av bevegelige deler
- Sykling med stor last

Bikes for Life WINORA GROUP

- Følg informasjonene angående serviceintervaller i de vedlagte veiledningene angående de ulike sykkelkomponentene.
- Gjennomfør følgende vedlikeholdsarbeid en gang i måneden eller etter et velt.

Winora-Staiger GmbH gjør oppmerksom på forbeholdet om at man ved garantitilfeller må kontrollere om den feilen som har oppstått kunne vært unngått hvis man hadde vedlikeholdt sykkelen på riktig måte. Alt etter resultat forbeholder vi oss retten til å avvise garantiytelsen.

På sykkelen din befinner det seg diverse deler som nettopp med hensyn til smuss-, støv- eller fuktighetsbelastning eller også kun grunnet deres sikkerhetsrelevans trenger spesiell oppmerksomhet. Det er derfor i din egen interesse at du overholder serviceintervallene.

14.2 Skrueforbindelser

- Kontroller sykkelen for å finne eventuelle løse skrueforbindelser (visuell kontroll).
  - Du får ikke sykle med sykkelen hvis du oppdager løse skrueforbindelser.
  - La en fagforhandler kontrollere løse skrueforbindelser hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

14.3 Ramme og stiv gaffel

- Kontroller om rammen og den stive gaffelen har sprekker, endret form eller om det har oppstått fargeendringer.
  - Hvis du oppdager sprekker, deformeringer eller fargeendringer på rammen eller den stive gaffelen, må du straks kontakte fagforhandleren.
  - Ikke bruk sykkelen hvis du oppdager sprekker, deformeringer eller fargeendringer.

14.4 Dempegaffel

- Kontroller om dempegaffelen har sprekker, deformeringer eller om det har oppstått fargeendringer.
  - Hvis du oppdager sprekker, deformeringer eller fargeendringer på dempegaffelen, må du straks kontakte fagforhandleren.
- Kjør dempegaffelen inn og ut.
  - Hvis du hører uvanlige lyder eller dempegaffelen gir etter uten motstand, må fagforhandleren kontrollere dempegaffelen.
- Rengjøre og olje dempegaffelen (se kapittelet “Rengjøring”).

14.5 Bagasjebrett og skjermer

7. Hold sykkelen fast i rammen.
8. Kontroller om alle skrueforbindelsene sitter godt fast ved at du beveger bagasjebrettet frem og tilbake og at det ikke lar seg bevege.
9. Kontroller om skjermene sitter godt ved å bevege dem frem og tilbake.
   - ➔ Skru fast løse skrueforbindelser med klokken. Pass på at dreiemomentene er korrekte.
   - ➔ La en fagforhandler kontrollere løse skrueforbindelser hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.

14.6 Sete

- ➔ Kontroller om du kan vri på setet.
  - ➔ Hvis du kan vri på setet, skrur du fast setepinneklemmene. Ta hensyn til dreiemomentene.
  - ➔ La en fagforhandler kontrollere setepinneklemmene hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.
  - ➔ Hvis det er montert inn en hurtigkobling på setepinneklemmen, stiller du inn hurtigkoblingen (se kapittelet “Grunninnstillinger / Hurtigkobling”).
- ➔ Kontroller om du kan bevege setet vannrett i kjøreretningen eller i motsatt retning.
  - ➔ Hvis du kan forskyve setet, stiller du inn seteklemmen (se kapittelet “Grunninnstillinger / Sete / Innstille sittelengden”).

14.7 Styre og styrestem

- ➔ Kontroller at styret er justert i en rett vinkel i forhold til forhjulet (se “Fig.:Korrekt styrejustering”).
  - ➔ Hvis styret ikke står rettvinklet i forhold til forhjulet, må du innstille det på nytt (se kapittelet “Grunninnstillinger / Styre og styrestem / Justere styret”).

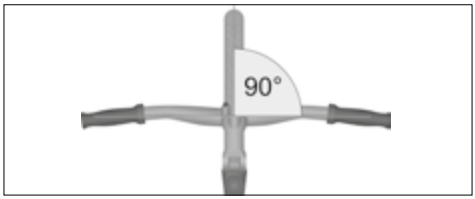

Fig.: Korrekt styrejustering (eksempel)

  - ➔ Fiksér forhjulet mot vridning til siden, ved at du klemmer det fast mellom bena, og kontroller om styret kan vris mot forhjulet. Pass på at du ikke kommer i kontakt med varme bremseskiver.
  - ➔ Hvis du kan vri styret, må du få styret innstilt av en fagforhandler.

Bikes for Life WINORA GROUP

- Kontroller om styrestemmet kan beveges oppover og nedover.
  - Hvis du oppdager en klaring på styrehoderøret eller styrestemmet når styret beveges oppover eller nedover, må lagerklaringen eller styrestemmet innstilles av fagforhandleren.
- Kontroller om styret og styrestemmet har sprekker, deformeringer eller fargeendringer.
  - Hvis styret eller styrestemmet har sprekker, deformeringer eller fargeendringer, må du ikke bruke sykkelen. Kontakt fagforhandleren.

14.8 Innstille styrehodelageret

FORSIKTIG

Uventet atferd fra sykkelen grunnet feilaktig innstilling.

Fare for ulykke og skade!

- Ta hensyn til dreiemomentene.
- Ta hensyn til den minimale innstikksdybden til styrestemmet.

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver.

Fare for personskade!

- La bremseskivene avkjøles før du utfører vedlikehold.

Ved klassisk innvendig klemming av styrestemmet sikres lagerskålen med en sikringsskive og en kontramutter.

Ved gjengeløs utvendig klemming sikres lagerskålen av styrestemmet selv.

Klaringen er svært liten når styrehodelageret innstilles. Det er raskt gjort å blokkere eller skade lagrene.

Du trenger spesialverktøy for å innstille styrehodelageret.

- Følg informasjonene fra produsenten av styrehodelagrene.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å kunne innstille styrehodelageret, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

En for stram innstilling kan skade styrehodelageret og blokkere svingebevegelsene og dermed påvirke kjøreegenskapene på en negativ måte.

14.8.1 Vanlig styrestem med innvendig klemming

Hvis styrehodelageret har for stor klaring, må du gå frem som følger:

1. Løsne den øvre kontramutteren.
2. Vri lagerskålen under litt med klokken.
3. Vri fast den øvre kontramutteren. Ta hensyn til det tillatte dreiemomentet.
4. Kontroller klaringen til styrehodelageret.
   - ➔ Hvis styrehodelageret fremdeles har klaring, gjentar du punktene 1 til 4.
5. Kontroller om styrestemmet sitter sikkert, ved at du setter forhjulet mellom bena og forsøker å vri på styret.
6. Kontroller styrestillingen etter innstillingen av styrehodelageret (se kapittelet “Grunninnstillinger / Styre og styrestem / Justere styret”).

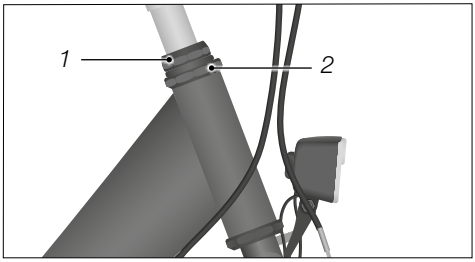

Fig.: Innvendig klemming (eksempel)

1 Kontramutter

2 Lagerskål

14.8.2 Styrestem med utvendig klemming

1. Åpne klemskruene på siden til styrestemmet.
2. Fjern ev. vernehetten fra skruehodet til den innvendige innstillingsskruen.
3. Skru den innvendige innstillingsskruen litt fast med klokken hvis det er mye klaring i styrehodelageret.
4. Juster styrestemmet, slik at styret står rettvinklet i forhold til forhjulet.
5. Skru fast klemskruene igjen med det tillatte dreiemomentet.

Bikes for Life WINORA GROUP

6. Kontroller klaringen til styrehodelageret ved at du legger to fingre rundt den øvre styrelagerskålen, trekker i forhjulsbremsen og skyver sykkelen frem og tilbake. Gaffelstammen skal ikke røre seg i styrerøret.
   - ➔ Hvis styrehodelageret fremdeles har klaring, gjentar du punktene 1 til 5.
7. Kontroller at styret går lett. Hvis styret går tyngre enn før, er innstillingsskruen til styrehodelageret skrudd til for stramt. Gjennomfør trinnene fra punkt 1 en gang til, og skru den innvendige innstillingsskruen minimalt tilbake mot klokken.

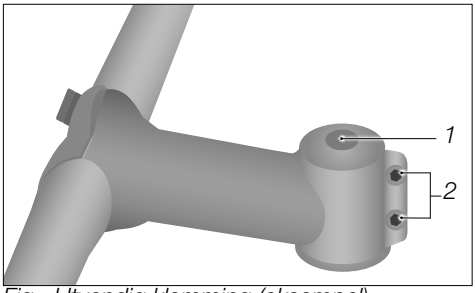

Fig.: Utvendig klemming (eksempel)

1 Innvendig innstillingsskrue

2 Klemskrue

8. Kontroller om styrestemmet sitter sikkert, ved at du setter forhjulet mellom bena og forsøker å vri på styret.
9. Kontroller styrestillingen etter innstillingen av styrehodelageret (se kapittelet “Grunninnstillinger / Styre og styrestem / Justere styret”).

14.9 Hjul

- ➔ Kontroller om for- eller bakhjulet kan bevege seg til siden og om hjulmutrene beveger seg.
  - ➔ Hvis hjulmutrene beveger seg, må fagforhandleren kontrollere skrueforbindelsene.
  - ➔ Hvis hurtigkoblingsakselene beveger seg, må du innstille hurtigkoblingsakselen (se kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”).
  - ➔ Hvis for- eller bakhjulet beveger seg til siden, må fagforhandleren reparere hjulet.
- ➔ Kontroller om avstanden mellom forhjulet og gaffelen hhv. avstanden mellom bakhjulet og rammen er like stor på begge sider.
  - ➔ Hvis avstandene ikke er like store, må du la fagforhandleren kontrollere for- hhv. bakhjulet.
- ➔ Løft opp sykkelen og drei for- eller bakhjulet. Kontroller om for- eller bakhjulet går til siden eller utover.
  - ➔ Hvis for- eller bakhjulet går ut til siden eller utover, må du ikke benytte sykkelen. La en fagforhandler kontrollere for- eller bakhjulet.

14.9.1 Felger og eiker

- Kontroller om felgene foran og bak har sprekker, deformeringer eller fargeendringer.
  - Ikke bruk sykkelen hvis en felg har sprekker, deformeringer eller fargeendringer.
  - La fagforhandleren kontrollere felgene.
- Trykk eikene lett sammen med tommelen og en finger for å kontrollere om spenningen er den samme på alle eikene.
  - Ved ulik spenning eller løse eiker må fagforhandleren stramme eikene.

14.9.2 Slitasjeindikator på felgen ved felgbremser

Slitasjeindikatoren er et spor i felgens overflate, som bremsebelegget trykker på. Slitasjegrensen er nådd, hvis sporet ikke lenger kan føles på overflaten, dvs. at det er avbremset.

- Kontroller om du finner slitasjeindikatoren på sykkelfelgen (se “Fig.: Felg med slitasjeindikator”).

1. Hvis felgene på sykkelen din er utstyrt med en fordypning, må du kontrollere om slitasjegrensen er nådd.
2. Stryk fingeren loddrett over fordypningen.
   - Hvis du ikke kjenner fordypningen, må du ikke bruke sykkelen.
   - La fagforhandleren skifte felgene.

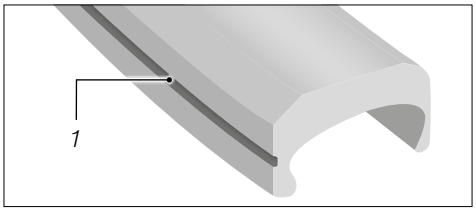

Fig.: Felg med slitasjeindikator (eksempel)

1 Fordypning

14.9.3 Dekk

1. Kontroller om det riktige dekktrykket er innstilt (se kapittelet “Hjul og dekk / Dekk og ventiler / Dekktrykk”).
2. Kontroller dekkene for å finne eventuelle sprekker og skader som har oppstått grunnet fremmedlegemer.
3. Kontroller om du kan føle dekkprofilen.
   - Hvis et dekk har sprekker, er skadet eller har for lite profil, må dekket skiftes ut av en fagforhandler.
   - For S-Pedelec må du påse at profildybden ikke er mindre enn 1 mm.
4. Kontroller om ventilene sitter godt fast og vri ved behov den nedre rillemutteren fast med klokken.
5. Kontroller om ventilene er utstyrt med en vernehette.
   - Erstatt manglende vernehetter, slik at det ikke kommer støv og smuss inn i ventilen.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.10 Punktering

Punktering er den hyppigste årsaken til sykkelulykker. En punktering må ikke bety at sykkelturen må avsluttes hvis man har med seg det nødvendige verktøyet og en reserveslange eller lappesaker.

For en detaljert veiledning for å reparere dekket etter en punktering se kapittelet “Vedlikehold / Demontere hjulet”.

14.11 Demontere hjulet

Før du demonterer hjulet, må du lese kapittelet “Hjul og dekk”. Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

- For sykler med kassettgir skifter du til det minste tannhjulet i drevkassetten. Dermed står bakgiret lengst ute og hinder ikke demonteringen.
- For enkel demontering av hjulene kan du ved behov fiksere sykkelen ved hjelp av et egnet sykkelstativ.

14.11.1 Forberede bremsene

FORSIKTIG

Fare for forbrenning grunnet varme bremseskiver.

Fare for ulykke og skade!

- La bremseskivene avkjøles før du demonterer hjulet.

LES DETTE

Blokkering av bremsebelegget grunnet feil betjening av skivebremsen.

Fare for skade!

- Trekk aldri i bremsehendelen når hjulet er demontert. Sett alltid inn transportsikringene når du demonterer hjulet.

Før hjulet kan demonteres, må bremsene forberedes.

Følg vedlagt informasjon fra bremse- og girprodusentene.

14.11.1.1 Forberede mekaniske felgbremser

1. Heng ut bremsewiren på bremsearmen.
2. Grip med en hånd rundt hjulet og trykk bremsebeleggene hhv. bremsearmene sammen. I denne stillingen kan den som regel sylinderformede wirenippelen eller den utvendige wiren lett henges ut ved v-bremser.

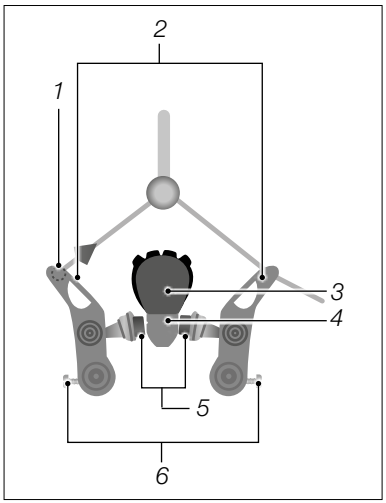

Fig.: Felgbrems med wirenippel (eksempel)

1 Wirenippel
2 Bremsearm
3 Dekk
4 Felg
5 Bremseklosser
6 Innstillingsskrue dempespenning

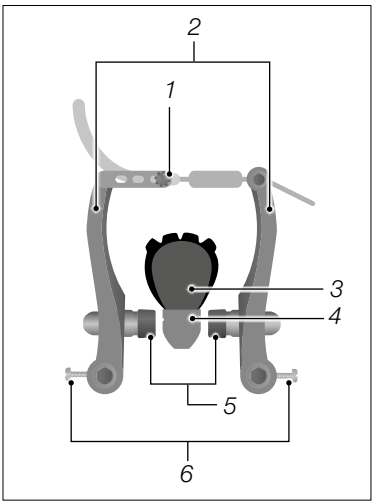

Fig.: Felgbrems med wireførig (eksempel)

1 Wireføring
2 Bremsearm
3 Dekk
4 Felg
5 Bremseklosser
6 Innstillingsskrue dempespenning

Bikes for Life WINORA GROUP

14.11.1.2 Forberede hydrauliske felgbremser

- For å åpne hurtigkoblingshendelen for hydrauliske felgbremser vipper du hurtigkoblingshendelen nedover (se “Fig.: Forberede brems ved hydrauliske felgbremser”).
- Trekk bremsen fra holderen.

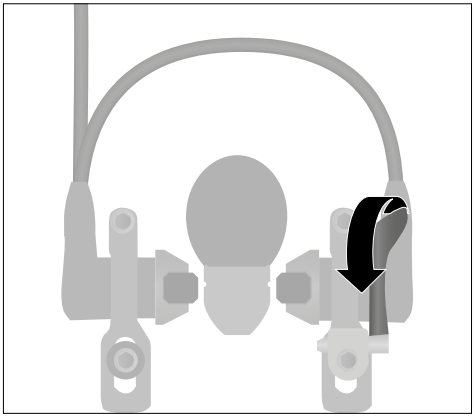

Fig.: Forberede brems for hydrauliske felgbremser (eksempel)

14.11.1.3 Forberede pedalbremsen

- Løsne skrueforbindelsen til pedalbremsen mellom motholderen og kjedeføreren på bakgaffelen.
  - Demonter wiren hhv. girboksen før du demonterer hjulet. Følg informasjonene fra produsenten angående montering og demontering.

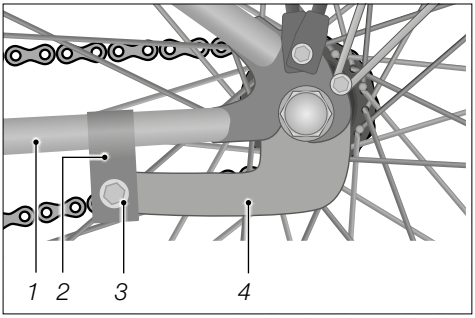

Fig.: Pedalbrems (eksempel)

1 Kjedefører bakgaffel

2 Festebøyle på rammen

3 Skrueforbindelse

4 Motholder for pedalbrems

14.11.1.4 Forberede brems for racersykler

Før hjulet kan demonteres, må bremsene forberedes.

- Åpne hurtigkoblingshendelen på felgbremsen.

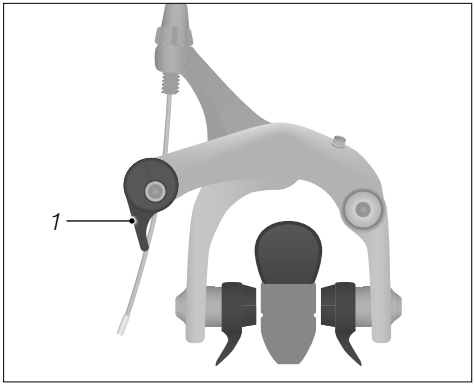

Fig.: Forberede brems for racersykler (eksempel)

1 Hurtigkoblingshendel felgbrems

14.11.2 Demontere forhjulet

- Åpne hurtigkoblingshendelen, (se kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”) hhv. løsne kapselmutrene.

Hvis du ennå ikke kan trekke ut forhjulet, skyldes dette gaffelsikringene. Det er låsetapper på gaffelendene.

- Åpne mutteren til hurtigkoblingen hhv. vri kapselmutteren ytterligere bort fra akselen.
- Ta forhjulet ut av gaffelsikringen.

14.11.3 Demontere bakhjulet

- For sykler med kassettgir skifter du til det minste tannhjulet.
- For å gjøre det enklere å demontere bakhjulet ved et kassettgir trekker du bakgiret lett bakover med hånden (se “Fig.: Trekk bakgiret bakover”).
- Løft sykkelen litt opp og slå lett på bakhjulet, slik at bakhjulet faller ut og ned.

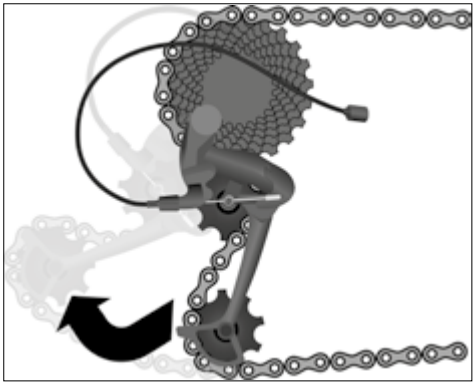

Fig.: Trekk bakgiret bakover (eksempel)

Hvis sykkelen er utstyrt med et bakgir med en kjedestrammerlås:

- Deaktiver bakgiret ved hjelp av spaken på oversiden av bakgiret før du demonterer bakhjulet.

Hvis sykkelen er utstyrt med stikkaksler, må du ta hensyn til kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”.

- Hvis du er i tvil, må du la en fagforhandler forklare deg hvordan stikkakslene håndteres.

Hvis sykkelen er utstyrt med en kombinasjon av navgir og kassettgir, må girboksen fjernes før bakhjulet kan demonteres som ved et kassettgir.

- Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående montering av girboks.
- La fagforhandleren montere og demontere girboksen hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

14.11.4 Demontere wire- eller foldehjul

LES DETTE

Skade på slangen grunnet ødelagte eller slitte dekk.

Fare for skade!

➔ Bytt dekkene hvis fibrene i dekket er ødelagt grunnet fremmedlegemer eller slitasje.

Wire- eller foldehjulet demonteres som forklart her:

1. Vri ventilhetten og den nedre rillemutteren fra ventilen (se “Fig.: Demontere wire- eller foldehjul (A)”).
2. Slipp ut all luften fra slangen.
3. Trykk på hele slangeomfanget fra felgsiden inn til midten av felgen.
4. Skyv en dekkløfter ca. 5 cm til høyre for ventilen mellom dekket og felgen.
5. Løft dekksiden over felgkanten, og hold dekkløfteren fast i denne stillingen.
6. Skyv den andre dekkløfteren ca. 5 cm til venstre for ventilen mellom felgen og dekket (se “Fig.: Demontere wire- eller foldehjul (B)”).
7. Løft dekksiden over felgkanten med den andre dekkløfteren.
8. For å løsne felgsiden fullstendig skyver du den andre dekkløfteren langs felgen.

Hvis du reparerer dekkene underveis:

1. Trekk slangen ut av wire- eller foldehjulet (se “Fig.:Demontere wire- eller foldehjul (C)”) uten å fjerne det helt fra dekket.
2. Pump opp slangen og forsøk å finne det utette stedet ved å høre hvor luften siver ut.
3. Kontroller om du finner fremmedlegemer i dekket, og fjern disse.
4. Reparer slangen ved hjelp av lappesettet. Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående reparasjon av dekket.

Hvis du reparerer dekkene hjemme:

1. Trekk slangen ut av wire- eller foldehjulet (se “Fig.:Demontere wire- eller foldehjul (C)”).
2. Pump opp slangen og dypp den i et vannbad for på denne måte å finne det utette stedet.
3. Reparer slangen ved hjelp av lappesettet. Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående reparasjon av dekket.
   - ➔ Sett inn en ny slange hvis man ikke kan reparere slangen.
4. Kontroller om du finner fremmedlegemer i dekket, og fjern disse.
   - ➔ Bytt ut dekket hvis det er sterkt skadet.

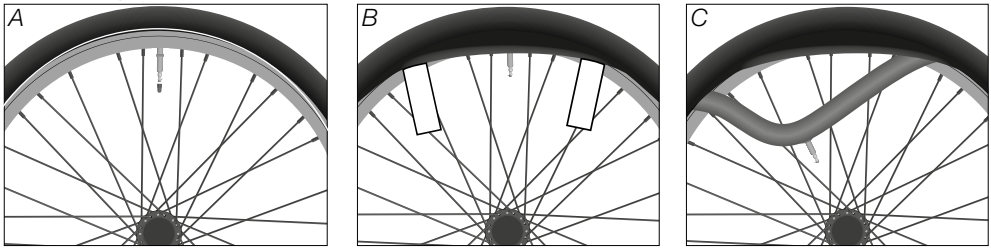

Fig.: Demonter wire- eller foldehjul (eksempel)

14.11.5 Kontrollere felgbånd

LES DETTE

Skade på slangen grunnet felgbånd som er skadet eller som sitter dårlig.

Fare for skade!

- ➔ Juster felgbåndet slik at alle eikeniplene og eikehullene er tildekket.
- ➔ Bytt ut felgbåndet hvis fibrene i felgbåndet er slitt eller skadet.

For felger med dobbel bunn, såkalte felgringer, må felgbåndet dekke hele bunnen, uten å være for bredt slik at det står opp på felgkantene.

- La en fagforhandler foreta kontrollen og utskiftningen av felgbåndet hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.
- Når du har demontert dekkene, kontrollerer du felgbåndet og skifter det ut ved behov, slik at skader på slangen utelukkes.

14.11.6 Montere wire- eller foldehjul

Ved montering av dekket må du passe på at ingen fremmedlegemer, som smuss eller sand, komme inn i den indre delen og at slangen ikke skades.

Gå frem som følger for å montere wire- eller foldehjulet:

1. Still felgen med en felgkant i dekket.
2. Trykk dekksiden med tomlene helt over kanten på felgen.
3. Stikk ventilen til slangen loddrett inn i ventilhullet til felgen, slik at den peker nøyaktig mot akselen til hjulet.
4. Pump slangen lett opp slik at den blir rund, og legg den helt inn i dekket.
5. Trykk dekket så langt det går med tomlene over felgkanten.
6. For ikke å klemme slangen inn mellom dekket og felgen skyver du slangen inn i dekket med pekefingrene.
7. Arbeid samtidig langs begge sidene på dekkomfanget.
8. For å få det området som allerede er montert inn i den dype felgbunnen, trekker du dekket kraftig nedover på enden.
9. Kontroller hvordan slangen er festet og trykk dekket over felgkanten (se “Fig.: Montere wire- eller foldehjul (A)”).
   - Hvis det ikke lykkes, bruker du den stumpe siden av dekkløfteren for å bevege dekket over felgkanten (se “Fig.:Montere wire- eller foldehjul (B)”).
10. Trykk ventilen inn i dekket.
11. Hvis nødvendig må du justere ventilen på nytt.
    - Hvis det ikke lykkes, må du demontere en del av dekksiden og justere slangen en gang til.
12. Beveg det delvis oppumpede dekket flere ganger frem og tilbake på tvers av rulleretningen for å teste om slangen ligger riktig i dekket og ikke er inneklemt.

Bikes for Life WINORA GROUP

13. Pump opp slangen til det ønskede dekktrykket. Informasjonen angående det maksimale dekktrykket finner du på dekkets side.
14. Kontroller at dekket sitter korrekt ved hjelp av kontrollringen på siden av felgen. Kontrollringen må ha en jevn avstand til felgkanten over hele dekket (se “Fig. Montere wire-eller foldehjul (C)”).

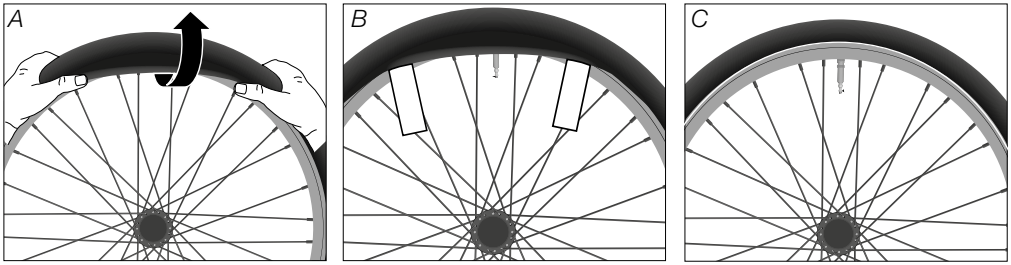

Fig.: Monter wire- eller foldehjul (eksempel)

14.11.7 Montere UST-dekk

For UST-dekk (UST = Universal System Tubeless) trenger man ingen separat slange. Dekk og felg er knyttet sammen på en slik måte et ingen luft siver ut.

UST-dekk må kun benyttes sammen med en UST-felg eller et UST-hjul. Det er kun fagforhandleren som skal montere et UST-dekk. Du kan kun montere UST-dekkene selv hvis du har de nødvendige fagkunnskapene.

- Et UST-dekk skal kun monteres med hendene. Ikke bruk dekkløfter.
- Før monteringen må du fjerne smuss og smøremidler. UST-dekket må være fritt for støv og fett i området ved dekkfoten.
- For ikke å skade UST-dekket fukter du dekkfoten før montering med såpe eller dekkmonteringspasta.

1. Trykk UST-dekket med hendene inn på felgen fra utsiden.
2. Løft først en dekkfot helt over et ledd på felgen, så det neste.
3. Legg UST-dekket sentrert i felgringen.
4. Juster ventilen midt mellom dekksidene.
5. Pump opp UST-dekket til det maksimale dekktrykket.
6. Kontroller om UST-dekket sitter korrekt ved hjelp av den tynne markeringen på UST-dekket, som går rundt hele i jevn avstand til felgen.
   - Reduser ved behov dekktrykket ved hjelp av ventilen.

14.11.8 Montere hjul

ADVARSEL

Bremsesvikt grunnet feilaktig montering av bremsen.

Fare for ulykke og skade!

- For felgbremser må du henge inn bremsewiren med en gang igjen.
- For hydrauliske felgbremser, må du henge inn bremsen med en gang igjen og lukke hurtigkoblingshendelen.
- Påse at bremsen berører felgen og ikke dekkene eller eikene.

Når du skal montere et hjul, går du frem i omvendt rekkefølge til hvordan du demonterer et hjul.

- For skivebremser må du før monteringen kontrollere om bremsebeleggene sitter nøyaktig i holderne i bremseåket.
- Påse at du skyver bremseskiven mellom bremsebeleggene.

14.11.8.1 Montere forhjulet

1. Sett forhjulet inn i gaffelsikringen.
2. Lukk mutteren til hurtigkoblingen.
3. Lukk hurtigkoblingshendelen.
4. Kontroller om forhjulet går rundt.

- Hvis forhjulet ikke går rundt problemfritt, må du justere forhjulet til midt på dempegaffelen.

14.11.8.2 Montere bakhjulet

1. Trekk bakgiret bakover for hånd (se kapittelet “Vedlikehold / Demontere hjul / Demontere bakhjulet”).
2. Sett kjedet på det miste tannhjulet og trykk kjedet nedover.
3. Sett bakhjulet eventuelt inn i gaffelsikringen.
4. Skyv bakhjulet nedenfra og inn i gaffelsikringen.
5. Lukk mutteren til hurtigkoblingen.
6. Lukk hurtigkoblingshendelen.
7. Kontroller om bakhjulet går rundt.

- Hvis bakhjulet ikke går rundt problemfritt, må du justere bakhjulet til midt mellom kjedeførerne på bakgaffelen.

Hvis sykkelen er utstyrt med et bakgir med en kjedestrammerlås:

- Aktiverer du bakgiret ved hjelp av spaken på oversiden av bakgiret etter at du har montert bakhjulet.

14.11.8.3 Etter montering av hjul

ADVARSEL

Bremsesvikt grunnet feilaktig montering av bremsen.

Fare for ulykke og skade!

- Før den første sykkelturen etter montering av et hjul må du kontrollere om det er rester av fett eller andre smøremidler på bremsen.
- Fjern restene av fett eller andre smøremidler fra bremsen.
- Påse at bremseelementene treffer bremseflatene.

- Fjern transportsikringen før monteringen.
- Trekk, flere ganger for skivebremser, i bremsehendelen, og drei på hjulet.
- Påse at bremseelementene ikke slurer mot bremseflatene.

14.12 Bremseanlegg

ADVARSEL

Bremsesvikt grunnet feilaktig innstilling av bremsene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren foreta innstillingen av bremsene.
- Ikke gjennomfør innstillinger på bremsene hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

I dette kapittelet beskrives innstillingene for utvalgte bremseanlegg. Avhengig av bremsetype og modell, kan innstillingen og betjeningen avvike.

- Vær oppmerksom på at bremseanlegget er et avansert system. Innstillingen av de enkelte delene i bremseanlegget påvirker andre deler.
  - La en fagforhandler gjennomføre innstillinger.
  - Følg informasjonene fra produsenten av komponentene.
- Etter at du har foretatt innstillingene, må du kontrollere bremseanlegget for å se om det fungerer.
  - Aktiver bremsen og skyv sykkelen i kjøreretningen. Kontroller om bremsene til det tilhørende hjulet bremser.
  - Løft opp sykkelen og drei på hjulet. Legg merke til om du hører friksjonslyder.
  - Kontroller bremsene hvis du hører friksjonslyder.
  - Hvis bremsene ikke fungerer, må du ikke bruke sykkelen.
  - La fagforhandleren reparere eller skifte ut bremser som er defekt.

14.12.1 Felgbrems generelt

Følgende anvisninger gjelder for mekaniske og hydrauliske felgbremser.

14.12.1.1 Kontrollere bremsebelegget

LES DETTE

Skade på felgen grunnet bremseklosser ved slitte bremsebelegg.

Fare for skade!

- Bytt straks bremsebelegg eller ved behov bremseklosser hvis beleggene er slitte.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å kunne utføre byttingen av bremsebeleggene eller bremseklossene, må du kontakte fagforhandleren din.

Bikes for Life WINORA GROUP

LES DETTE

Skader på dekkene eller eikene grunnet feilaktig innstilling av bremseklossene.

Fare for skade!

- Innstill bremseklossene parallelt i forhold til felgen.

Bremsebeleggene må skiftes ut før slitasjeindikatoren på bremsebelegget er nådd.

La fagforhandleren skifte ut bremsebelegget eller ev. bremseklossene og deretter stille inn bremseanlegget igjen ved behov.

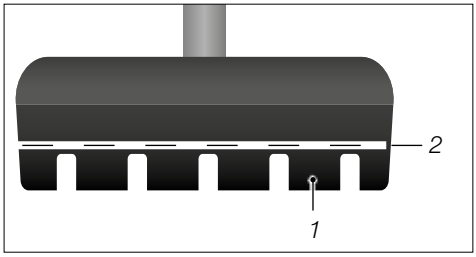

Fig.: Bremsekloss med slitasjeindikator (eksempel)

1 Bremsebelegg

2 Slitasjeindikator

14.12.1.2 Skifte bremsebelegg

ADVARSEL

Redusert bremsekraft grunnet ujevn slitasje på bremsebelegget.

Fare for ulykke og skade!

- Skift alltid bremsebeleggene parvis.
- Innstill bremseklosser som tilhører hverandre likt.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å kunne utføre skift av bremseklosser, må du kontakte fagforhandleren din.

Avhengig av bremseutførelse skiftes kun bremsebelegget eller hele bremseklossen.

- Monter kun bremsebelegg som passer til felgen din. Rådfør deg med en fagforhandler.
- Hvis hele bremseklossen må skiftes ut, må du følge de respektive anvisningene (se kapittelet “Vedlikehold / Bremseanlegg / Mekanisk felgbrems” eller “Vedlikehold / Bremseanlegg / Hydraulisk felgbrems”).

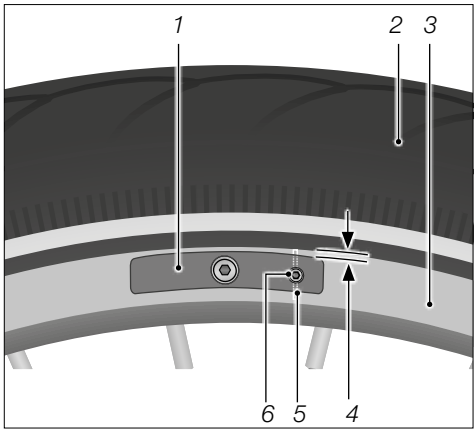

Fig.: Bremsebelegg med skrue eller tapp (eksempel)

1 Bremsekloss med bremsebelegg
2 Dekk
3 Felg
4 Avstand bremsebelegg og dekk
5 Festetapp bremsebelegg
6 Festeskrue bremsebelegg

14.12.1.3 Skifte bremsebelegg med skrue

1. Skru ut festeskruen til bremsebelegget mot klokken.
2. Trekk det brukte bremsebelegget ut av bremseklossen mot kjøreretningen.
3. Hvis foreligger, må du ta hensyn til informasjonen angående kjøreretningen på de nye bremsebeleggene eller utsparingen for skruen.
4. Skyv det nye bremsebelegget inn i bremseklossen.
5. Vri festeskruen til bremsebelegget inn med klokken og ta hensyn til dreiemomentet.

14.12.1.4 Skifte bremsebelegg med sikringssplint

1. Trekk sikringssplinten ut av det brukte bremsebelegget.
2. Trekk det brukte bremsebelegget ut av bremseklossen mot kjøreretningen.
3. Ta hensyn til utsparingen for sikringssplinten.
4. Skyv det nye bremsebelegget inn i bremseklossen.
5. Skyv sikringssplinten helt inn i bremsebelegget.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.12.1.5 Skifte bremseklosser på en racersykkel

For å skifte bremseklosser må som regel hurtigkoblingshendelen til bremsen være åpen. Avhengig av bremsetypen varierer posisjonen til hurtigkoblingshendelen.

ADVARSEL

Bremsene fungerer ikke dersom hurtigkoblingshendelen er åpen.

Fare for ulykke og skade!

- Du må kun aktivere hurtigkoblingshendelen når du demonterer hjul eller skifter bremseklosser.
- Du må kontrollere hurtigkoblingshendelen før hver sykkeltur.
- Lukk hurtigkoblingshendelen etter vedlikeholdsarbeid.

1. Åpne hurtigkoblingshendelen (se “Fig.: Forberede bremsen”).
2. Demonter hjulet (se kapittelet “Vedlikehold / Demontere hjulet”).
3. Skru skrueforbindelsen til bremseklossene mot klokken.
4. Fjern de brukte bremseklossene.
5. Ta hensyn til informasjonen angående kjøreretning på bremseklossene og sett inn de nye bremseklossene.
6. Skru skrueforbindelsen til bremseklossene inn så fast som mulig for hånd med klokken.

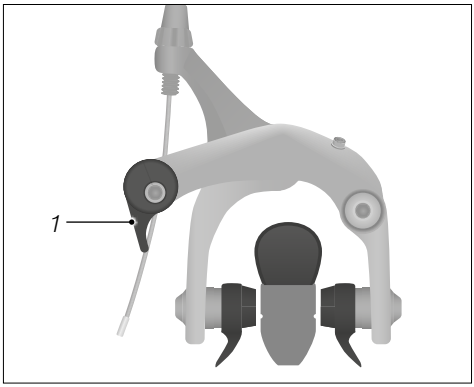

Fig.: Forberede bremsen

1 Hurtigkoblingshendel felgbrems

7. Juster bremseklossene parallelt i forhold til felgen, slik at avstanden mellom overkanten til bremseklossene og dekket er på 2 mm (se “Fig.: Justering bremsekloss”).
8. Lukk hurtigkoblingshendelen.
9. Skru skrueforbindelsen til bremseklossene. Ta hensyn til dreiemomentet.
10. For å innstille avstanden mellom bremseklossene og felgen likt på begge sider skrur du på sentreringsskruen.
11. Still inn avstanden mellom bremseklossene og felgen på 1–2 mm (se “Fig. Felgbrems racersykkel”).

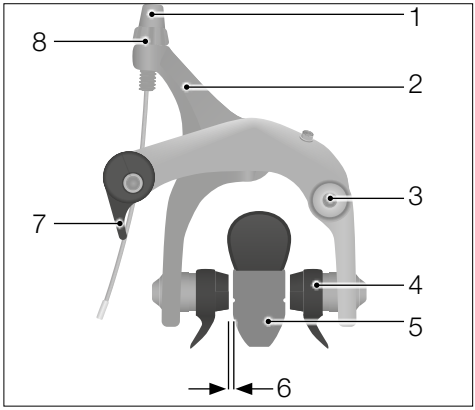

Fig.: Felgbrems racersykkel (eksempel)

1 *Rilleskrue*
2 *Bremsebøyle*
3 *Sentreringsskrue*
4 *Bremsekloss med bremsebelegg*
5 *Felg*
6 *Avstand bremsekloss og felg*
7 *Hurtigkoblingshendel*
8 *Kontramutter*

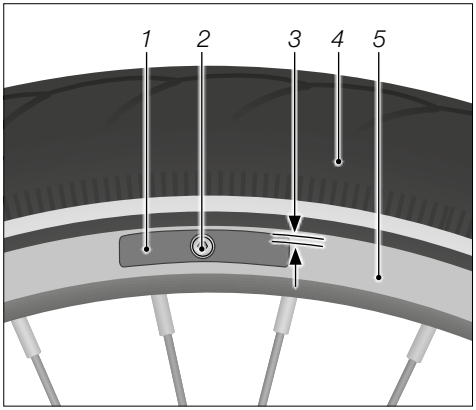

Fig.: Justering bremsekloss (eksempel)

1 *Bremsekloss*
2 *Skrueforbindelse bremsekloss*
3 *Avstand bremsekloss og dekk*
4 *Dekk*
5 *Felg*

14.12.1.6 Innstille avstand bremsebelegg på en racersykkel

Avstanden mellom felgen og bremsebelegget innstilles på 1–2 mm.

1. Skru sentreringsskruen til avstanden er like stor på begge sider av bremsebelegget.
2. Skru kontramutteren ut en omdreining (se “Fig.: Felgbrems racersykkel”).
3. Skru rilleskruen inn eller ut, til avstanden mellom bremsebeleggene og felgen er på 1–2 mm.
4. Skru fast kontramutteren.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.12.2 Mekanisk felgbrems

14.12.2.1 Skifte bremseklosser

ADVARSEL

Redusert bremsekraft grunnet ujevn slitasje på bremsebelegget.

Fare for ulykke og skade!

- Skift alltid bremsebeleggene parvis.
- Innstill bremseklosser som tilhører hverandre likt.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for å kunne utføre skift av bremseklosser, må du kontakte fagforhandleren din.

Som regel er bremsewiren festet på bremsen med en sylinderformet wirenippel. Hvis bremsewiren er skrudd fast i bremsearmene, må du kontakte fagforhandleren.

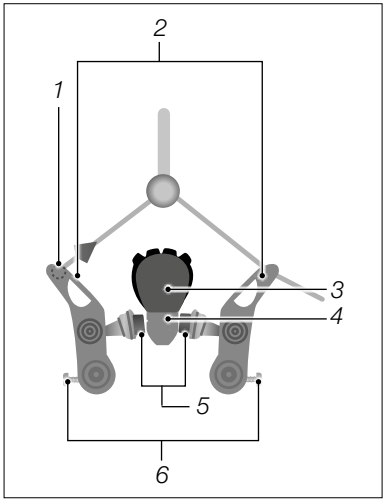

Fig.: Felgbrems med wirenippel (eksempel)

1 *Wirenippel*
2 *Bremsearm*
3 *Dekk*
4 *Felg*
5 *Bremseklosser*
6 *Innstillingsskrue dempespenning*

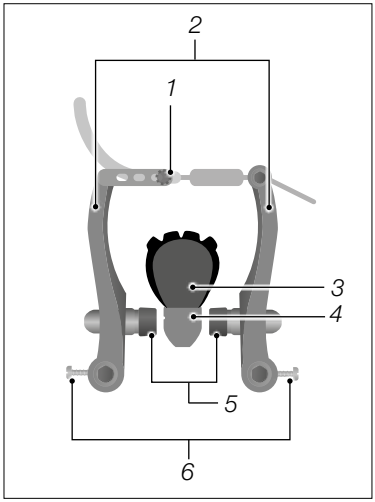

Fig.: Felgbrems med wireførig (eksempel)

1 *Wireføring*
2 *Bremsearm*
3 *Dekk*
4 *Felg*
5 *Bremseklosser*
6 *Innstillingsskrue dempespenning*

Trykk begge bremseklossene mot felgen, og heng ut bremsewirene.

➔ Hvis dette ikke er mulig, løsner du kontramutteren til bremsewirestrammingen og skrur rilleskruen med klokken, til bremsearmene presser seg så langt sammen at bremsewiren kan henges ut.

1. Skru ut skrueforbindelsen til bremseklossen mot klokken (se “Fig.: Justering bremsekloss”).
2. Dra bremsearmene fra hverandre, og fjern de brukte bremseklossene. Vær ev. oppmerksom på avstandsskivenes rekkefølge.
3. Rengjør bremsen med en ren klut.
4. Ta ev. hensyn til informasjonen angående kjøreretning på bremseklossene og rekkefølgen til avstandsskivene. Sett inn de nye bremseklossene.
5. Skru skruen til bremseklossene inn så fast som mulig for hånd.

Bikes for Life WINORA GROUP

6. Trykk bremsearmene mot felgen, og juster bremseklossene parallelt i forhold til felgen.
7. Juster bremseklossene, til avstanden mellom overkanten på bremseklossene og dekket er på ca. 2 mm (se “Fig.: Justering bremsekloss”).
8. Heng inn bremsewiren.
   - ➔ Hvis dette ikke er mulig, løsner du kontramutteren til bremsewirestrammingen og skrur rilleskruen med klokken, til bremsearmene presser seg så langt sammen at bremsewiren kan henges inn.
9. Fikser bremseklossene ved at du aktiverer bremsehendelen og skrur på skrueforbindelsen til bremseklossene mens du tar hensyn til dreiemomentet.

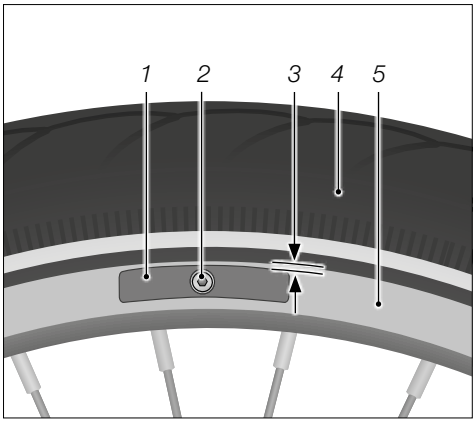

Fig.: Justering bremsekloss (eksempel)

1 Bremsekloss
2 Skrueforbindelse bremsekloss
3 Avstand bremsekloss og dekk
4 Dekk
5 Felg

14.12.2.2 Innstille avstand bremsekloss

Avstanden mellom felgen og bremsebeleggene innstilles på 1–2 mm og må være like stor på hver side. Hvis avstandene er ulike, innstilles dempespenningen. Hvis avstanden fra en av bremseklossene til felgen reduseres, økes avstanden til den bremseklossen som ligger på den andre siden.

- ➔ For å øke avstanden på en bremsekloss skrur du inn skruen til dempespenningen med klokken.
- ➔ For å redusere avstanden på en bremsekloss skrur du ut skruen til dempespenningen mot klokken.

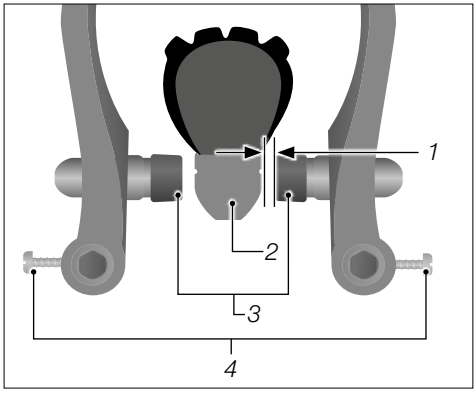

Fig.: Avstand bremsekloss (eksempel)

1 Avstand mellom felg og bremsebelegg
2 Felg
3 Bremseklosser
4 Skrue dempespenning

14.12.2.3 Kontrollere bremseanlegget

- Kontroller hele bremseanlegget for å finne slitasje, forurensning og skader.
- Gjennomfør en funksjonstest mens sykkelen står stille.

14.12.3 Hydraulisk felgbrems

ADVARSEL

Mulig tap av synet ved kontakt med bremsevæske.

Fare for ulykke og skade!

- Bruk alltid vernehansker og vernebriller under vedlikeholdsarbeid på den hydrauliske felgbremsen.
- Skyll straks øynene med rent vann hvis du får bremsevæske i øynene.
- Ta straks kontakt med lege hvis du kommer i kontakt med bremsevæske.

FORSIKTIG

Redusert kraft i det hydrauliske bremseanlegget.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren skifte bremsevæske regelmessig.
- Følg informasjonene fra produsenten angående skift av bremsevæske.

LES DETTE

Skader på dekkene eller eikene grunnet feilaktig montering av bremsebelegg.

Fare for skade!

- Juster bremsebeleggene parallelt i forhold til felgene.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.12.3.1 Skifte bremseklosser

Avhengig av bremseutførelse skiftes kun bremsebelegget eller hele bremseklossen. Hvis du kun skifter bremsebelegg, må du følge anvisningene i kapittelet “Vedlikehold / Bremseanlegg / Felgbrems generelt / Skifte bremsebelegg”. Som regel er bremseklossene festet til bremsen ved hjelp av en stikkmekanisme.

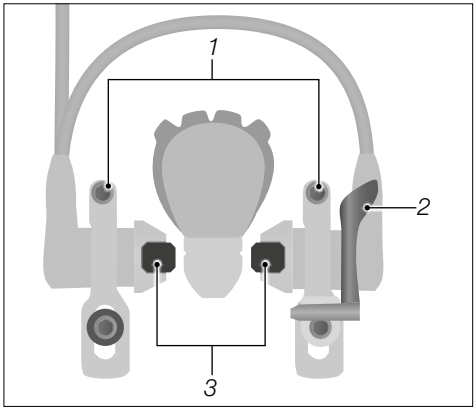

Fig.: Hydraulisk felgbrems (eksempel)

1 Festeskruene til bremsestempelbøylene

2 Hurtigkoblingshendel

3 Bremsekloss

1. Åpne hurtigkoblingshendelen til bremsen.
2. Trekk denne siden av bremsen bort fra bremseholderen på gaffelen hhv. rammen.
3. Demonter hjulet (se kapittelet “Hjul og dekk”).
4. Trekk bremseklossene ut av bremsen.
5. Hvis foreligger, må du ta hensyn til rotasjonsretningen og sette inn de nye bremseklossene. Bremseklossene går hørbart i lås.
6. Monter hjulet.
7. Sett den demonterte siden av bremsen på bremseholderen igjen, og løsne festeskruene til bremsestempelbøylene.
8. Aktiver bremsehendelen forsiktig, og juster bremseklossene parallelt i forhold til felgen slik at avstanden mellom overkanten til bremsebelegget og dekkene er på 2 mm.
9. Lukk hurtigkoblingshendelen til bremsen.
10. Aktiver bremsehendelen flere ganger til ønsket trykkpunkt er innstilt.

14.12.3.2 Innstille avstand bremseklosser (Magura HS-modeller)

Her beskrives et eksempel på hvordan man kan innstille avstanden til bremseklossene på en Magura HS.

Avstanden mellom felgen og bremseklossen innstilles på 1–2 mm.

1. Skru ut innstillingsskruen for trykkpunktet på bremsehendelen mot klokken. Påse at ikke skruen ikke skrus helt ut.
2. Skru bremsesokkelskruen så langt ut mot klokken at bremsesokkelen kan beveges.
3. Trykk bremsesylinderen og bremseklossene mot felgen.
4. Juster bremsesokkelen slik at bremseklossene står parallelt i forhold til felgen og avstanden mellom overkanten til bremsebelegget og dekket er på 2 mm.
5. Aktiver bremsehendelen forsiktig slik at bremsesokkelen ikke sklir.
6. Slipp bremsehendelen langsomt, til avstanden mellom en bremsekloss og felgen er på 1–2 mm (se “Fig. Hydraulisk felgbrems”).

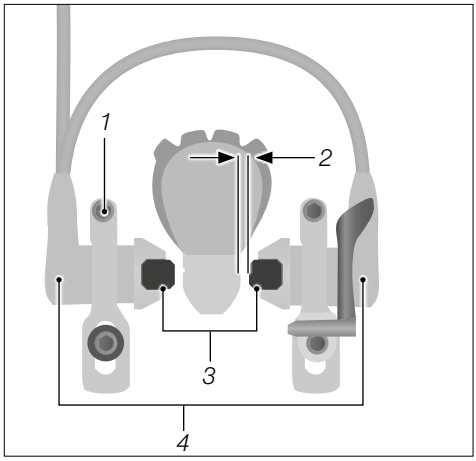

Fig.: Hydraulisk felgbrems (eksempel)

1 Bremsesokkelskrue
2 Avstand mellom felg og bremsekloss
3 Bremseklosser
4 Bremsesylinder

7. Hold bremsehendelen, eller fest den i denne posisjonen.
8. Skru sokkelskruen på bremseklossen med klokken. Ta hensyn til dreiemomentene.
9. Gjenta punktene 5–8 for bremsebelegget som ligger vis-à-vis.
10. Aktiver bremsehendelen flere ganger til ønsket trykkpunkt er innstilt.

14.12.3.3 Kontrollere bremseanlegget

- Kontroller hele bremseanlegget for å finne eventuelle utettheter, forurensninger eller skader.
- Kontroller om felgene er forurenset og slitte.
- Gjennomfør en funksjonstest mens sykkelen står stille.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.12.4 Skivebrems

ADVARSEL

Mulig tap av synet ved kontakt med bremsevæske.

Fare for ulykke og skade!

- Bruk alltid vernehansker og vernebriller under vedlikeholdsarbeid på den hydrauliske skivebremsen.
- Skyll straks øynene med rent vann hvis du får bremsevæske i øynene.
- Ta straks kontakt med lege hvis du kommer i kontakt med bremsevæske.

FORSIKTIG

Redusert kraft i det hydrauliske bremseanlegget.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren skifte bremsevæske regelmessig.

Skivebremsen sentrerer seg automatisk. Det er som regel ikke nødvendig å innstille skivebremsene. Hvis du hører friksjonslyder, må bremsen innstilles på nytt eller, i tvilstilfelle, rundløpet til bremseskiven må kontrolleres.

Vedlikeholdsarbeidet på mekaniske og hydrauliske skivebremser er stort sett identisk.

- Ta hensyn til de spesielle forholdene for hydrauliske bremser som er nevnt i dette kapittelet.
- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for innstilling av skivebremsene, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

14.12.4.1 Innkjøre skivebremsen

Avhengig av hvilket material bremsebelegget er laget av gjennomføres innkjøringen av skivebremsen på ulik måte.

- Følg informasjonene fra produsenten som er vedlagt bremsebeleggene.

14.12.4.2 Kontrollere bremseskiven

Den minimale tykkelsen til bremseskiven er som regel avbildet på bremseskiven.

- Kontroller tykkelsen til bremseskiven ved hjelp av et skyvelær.
- Kontroller om bremseskiven er forurenset.
- Kontroller om bremseskiven har rundløp.

14.12.4.3 Innstille trykkpunktet

- Ytterligere informasjoner angående innstilling av trykkpunktet finner du i kapittelet “Brems / Innstillinger / Innstille trykkpunktet”.

14.12.4.4 Innstille bremseåket

1. Skru bremseåkskruene langt ut mot klokken, til bremseåket kan beveges.
2. Trekk bremsehendelen til bremsen som skal innstilles, og hold den i posisjon.
3. Skru bremseåkskruene langt inn med klokken til bremseåket ikke kan beveges lenger.
4. Slipp bremsehendelen.
5. Trekk i begge bremseåkskruene mens du tar hensyn til dreiemomentene.

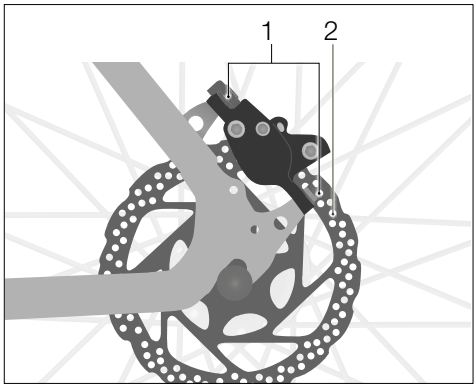

Fig.: Skivebrems (eksempel)

1 Bremseåkskrue

2 Bremseskive

14.12.4.5 Skifte bremsebelegg

LES DETTE

Ujevn slitasje på bremsebeleggene grunnet feilaktig skift av bremsebeleggene.

Fare for skade!

- Skift alltid bremsebeleggene parvis.
- Bruk alltid bremsebelegg av samme type.
- Innstill bremsene etter hvert skift.

Bikes for Life WINORA GROUP

LES DETTE

Tap av bremsevæske og skade på bremsen grunnet aktivering av bremsehendelen ved demonterte bremsebelegg eller hjul.

Fare for skade!

➔ Aktiver aldri bremsehendelen når hjul, bremsekloss eller bremsebelegg er demontert.

1. Demonter hjulet (se kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”).
2. Fjern sikringsringen til skruen og skru den ut, hhv. bøy endene til splinten sammen og trekk splinten ut.

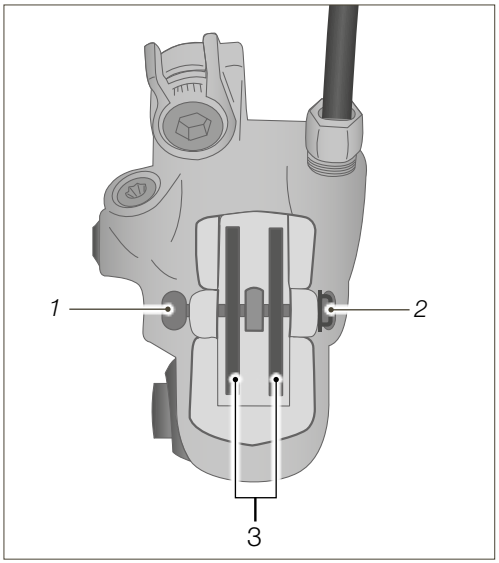

Fig.: Bremseåk med skrue (eksempel)

1 Skrue bremsebelegg

2 Sikringsring skrue

3 Bremsebelegg

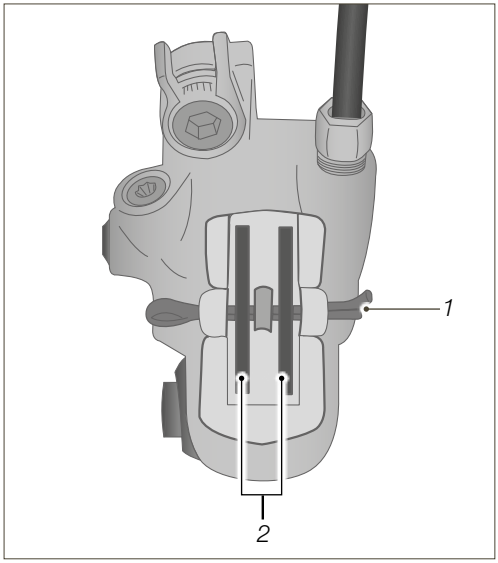

Fig.: Bremseåk med splint (eksempel)

1 Splint

2 Bremsebelegg

3. Trekk bremsebelegget ut av bremseåket.
4. Rengjør bremsestempelet med en ren klut.
5. Trykk begge bremsestemplene inn i bremseåket samtidig ved hjelp av en stempelspreder.
6. Fjern de brukte bremsebeleggene fra holdeklemmene og rengjør holdeklemmene med en ren klut.

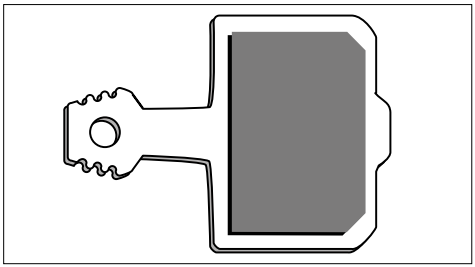

Fig.: Bremsebelegg skivebremse (eksempel)

7. Hvis foreligger må du ta hensyn til informasjon om høyre eller venstre hhv. informasjon om kjøreretningen for bremsebeleggene. Sett inn de nye bremsebeleggene med holdeklemmer i bremseåket.
8. Skyv skruen hhv. splinten til bremsebeleggene gjennom maljene til bremsebeleggene og holderen i bremseåket.
9. Vri inn skruen mens du tar hensyn til dreiemomentet og sikre den med sikringsringen hhv. bøy endene til splinten fra hverandre.
10. Monter hjulet.

14.12.4.6 Kontrollere bremsebelegget

For å kontrollere bremsebelegget må det som regel være demontert. Avhengig av bremsetypen varierer minimumstykkelsen til bremsebelegget.

- ➔ Informasjoner angående minimumstykkelsen til bremsebeleggene finner du i de vedlagte informasjonene fra produsenten.

1. Demonter hjulet (se kapittelet “Hjul og dekk / Montere og demontere for-/bakhjul”).
2. Fjern sikringsringen til skruen og skru den ut, hhv. bøy endene til splinten sammen og trekk splinten ut.
3. Trekk bremsebelegget ut av bremseåket og fjern det fra holdeklemmen.
4. Kontroller tykkelsen til bremsebelegget ved hjelp av et målelær.
   - ➔ Hvis tykkelsen til bremsebelegget ikke overholder den minimumstykkelsen som er oppgitt, må du skifte bremsebeleggene som beskrevet i forrige kapittel “Skifte bremsebelegg”.

14.12.4.7 Kontrollere bremseanlegget

- ➔ Kontroller om de hydrauliske bremseanleggene er utette, forurenset eller skadet.
- ➔ Kontroller om de mekaniske bremseanleggene er skadet.
- ➔ Gjennomfør en funksjonstest mens sykkelen står stille.

14.12.5 Pedalbrems

Hvis pedalene må tråss tilbake mer enn 1/6-dels omdreining før pedalbremsen virker, må bremsen etterjusteres av en fagforhandler.

ADVARSEL

Pedalbremsen virker ikke hvis et kjede har falt ned fra klingen eller hvis en motholder er løs.

Fare for ulykke og skade!

- Hvis pedalbremsen ikke virker, bremser du forsiktig med bremsehendelen til forhjulsbremsen.

- Kontroller kjedestrammingen regelmessig, slik at ikke kjedet kan skli ned fra klingen (se kapittelet “Vedlikehold / Kjedestramming”).
- Grip tak i motholderen, og kontroller om skrueforbindelsen sitter godt fast i kjedeføreren på bakgaffelen.
- Hvis festeskruen på motholderen er løs, må du skru den fast med klokken.
- La en fagforhandler kontrollere og innstille pedalbremsen hvis du ikke har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne feste motholderen.

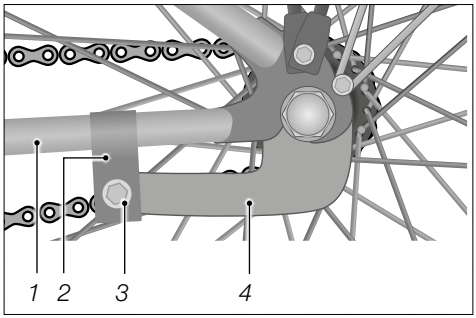

Fig.: Pedalbrems (eksempel)

1 Kjedefører bakgaffel
2 Festebøyle på rammen
3 Skrueforbindelse
4 Motholder for pedalbrems

14.13 Pedaldrift

1. Forsøk å bevege pedalen sidelengs utover eller innover.
   - ➔ Observer om kranken, kranklageret eller pedallageret kan bevege seg til siden (se “Fig.:Pedaldrev vist ved et eksempel på et kassettgir”).
2. Forsøk å bevege pedalen loddrett oppover eller nedover.
   - ➔ Observer om kranken eller pedalen kan beveges i trå- eller pedallageret.

➔ Hvis pedalen, kranken eller kranklageret kan beveges til siden eller loddrett, må du la fagforhandleren kontrollere pedaldrevet.

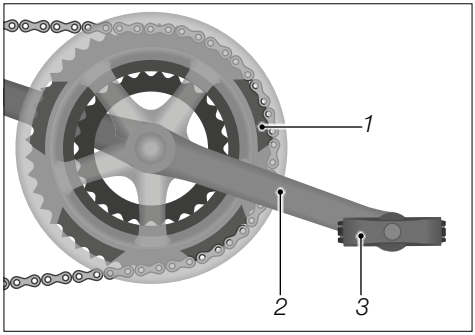

Fig.: Pedaldrev med et kassettgir som eksempel (eksempel)

1 Klinge
2 Krank
3 Pedal

14.14 Lykteanlegget

1. Kontroller kabeltilkoblingene på frontlykten, baklykten og ved behov dynamoen for å finne eventuelle skader, korrosjon og om de sitter godt fast.
   - ➔ Hvis kabeltilkoblingene er skadet eller korrodert eller hvis de ikke sitter godt fast, må du la fagforhandleren reparere lyktene.
2. Slå på lyktene og kontroller om frontlykten og baklykten lyser. For sykler med navdynamo må du dreie på forhjulet.
3. Kontroller innstillingen for frontlykten (se kapittelet “Grunninnstillinger / Lykter / Frontlykt”).

➔ La fagforhandleren reparere lykteanlegget hvis du oppdager skader på lykteanlegget.

14.15 Navdynamo

➔ Kontroller kabeltilkoblingene på navdynamoen.
   - ➔ Rengjør pluggen ved behov.

➔ Kontroller pluggen for å sjekke om forbindelsen er fast eller om det har oppstått korrosjon.
   - ➔ Ved behov må du opprette en forbindelse.

➔ Hvis kabeltilkoblingene er skadet, må du la fagforhandleren skifte dem ut.

Bikes for Life WINORA GROUP

14.16 Kjedestramming

Dette kapittelet gjelder for modeller med pedalbrems eller navgir.

1. Still sykkelen på en støtte.
2. Trykk kjedet opp og ned og kontroller om du kan trykke kjedet mellom 10 og 15 cm (se “Fig.: Kjedestramming”).
   - ➔ Hvis du kan trykke kjedet mindre enn 10 mm eller mer enn 15 mm opp eller ned eller hvis kjedet sliper inntil kjedevernet, må du la fagforhandleren innstille kjedestrammingen.

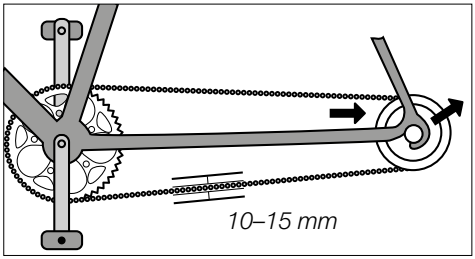

Fig.: Kjedestramming (eksempel)

14.16.1 Kjedestramming ved kassettgir

For sykler med kassettgir spennes kjedet på bakgiret til giret ved hjelp av en kjedestrammer.

1. Still sykkelen på støtten eller fest den på et egnet sykkelstativ, og kontroller om kjedet er for slakt.
2. Trykk kjedestrammeren fremover med et lett trykk, og kontroller om den går tilbake av seg selv (se “Fig.: Kjedestrammer på bakhjulet”).

➔ Hvis kjedet er for slakt eller kjedestrammeren ikke går tilbake av seg selv, må du la fagforhandleren reparere kjedestrammeren.

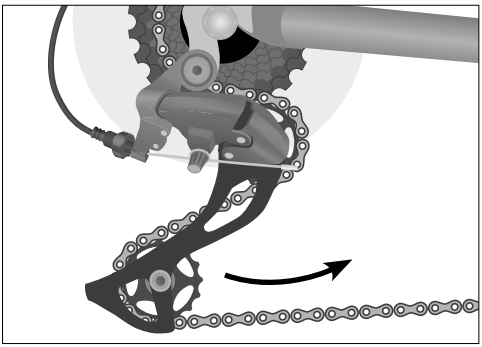
Fig.: Kjedestrammer på bakhjulet (eksempel)

14.16.2 Girwire

1. Kontroller om kappen og trådene er uskadet.
2. Aktiver giret og kontroller om girwirene går fritt.
   - ➔ La en fagforhandler fornye feilaktige girwirer.

14.16.3 Kassettgir

1. Heng sykkelen etter rammen eller setepinnen på et egnet sykkelstativ.
2. Sveiv pedalen i kjøreretningen.
3. Gir gjennom alle tannhjulene og klingene (se kapittelet “Kassettgir”).
4. Kontroller at alle girene skifter riktig og om det oppstår uvanlige lyder.
   - ➔ Hvis ikke girene skifter korrekt eller hvis du hører uvanlige lyder under giringen, må du kontakte fagforhandleren.
5. Olje giret (se kapittelet “Rengjøring / Gir”).

14.17 Anbefaling angående dekktrykk

Verdiene i tabellen under gir en anbefaling for dekktrykket ved ulike dekkdimensjoner. Følg informasjonene på dekkene angående dekktrykket. Pump opp dekkene med en pumpe med trykkvisning.

Dekkdimensjon	Anbefalt dekktrykk	
	Bar	psi
20 mm	9,0 bar	130 psi
23 mm	8,0 bar	115 psi
24 mm	7,0 bar	100 psi
28 mm	6,0 bar	85 psi
30 mm	5,5 bar	80 psi
32 mm	5,0 bar	70 psi
35 mm	4,5 bar	65 psi
37 mm	4,5 bar	65 psi
40 mm	4,0 bar	55 psi
42 mm	4,0 bar	55 psi
44 mm	3,5 bar	50 psi
47 mm	3,5 bar	50 psi
50 mm	3,0 bar	45 psi
54 mm	2,5 bar	35 psi
57 mm	2,2 bar	32 psi
60 mm	2,0 bar	30 psi
75 mm	1,5 bar	22 psi
100 mm	0,8 bar	12 psi

Bikes for Life WINORA GROUP

14.18 Fett og oljer

Komponent	Intervall	Pleiemiddel
Kjede	Etter rengjøring/kjøring i regn, hver 250 km	Kjedeolje
Bremse- og girwire	Ved dårlig funksjon, 1× årlig	Silisiumfritt fett
Hjullager, pedallager, innvendig lager	1× årlig	Lagerfett
Demperelementer	Etter rengjøring/kjøring i regn, etter produsentens forskrifter	Spesielt sprayfett
Kontaktflater for komponenter i karbon	Ved montering	Monteringspasta for komponenter i karbon
Vandreflater for hurtigkoblinger	1× årlig	Fett, sprayolje
Metallsetepinner i metallrammen	Ved montering	Fett
Ledd i drev	Ved dårlig funksjon, 1× årlig	Spruteolje
Bremsenes ledd	Ved dårlig funksjon, 1× årlig	Spruteolje
Ledd på heldempede rammer	Ved dårlig funksjon, ved tilsmussing	Iht. informasjonene fra produsenten

14.19 Rengjørings- og vedlikeholdsoversikt

Sykkelen må vedlikeholdes regelmessig. De verdiene som står i tabellen er retningsgivende for syklister som sykler mellom 1 000 og 2 000 km hhv. 50 og 100 driftstimer per år.

Komponent	Aktivitet	Før hver sykkeltur	Månedlig	Årlig	Andre intervaller
Lykter	Kontroller funksjonen	x			
Dekk	Kontroller dekktrykket	x			
	Kontroller profilhøyden og sideveggene		x		
Felgbrems	Kontroller hendelvandring, beleggtykkelse og posisjon i forhold til felgen, bremsetest ved stillstand	x			
Bremsebelegg for felgbremser	Rengjøre		x		
Bremsewire-/belegg/-ledninger	Visuell kontroll		x		
Skivebremser	Hendelvandring, beleggtykkelse, tetthet, bremsetest ved stillstand	x			
	Skift bremsevæske (ved DOT-væske)			x[1]	
Dempegaffel	Kontroller og ev. skru fast skruer			x[1]	
	Skift olje, smør elastomerene			x[1]	
Stiv gaffel	Kontrollere og ev. skift				x[1] minst hvert 2. år
Felger ved bruk av felgbremser	Kontroller veggtykkelsen og ev. skift ut				x[1] senest etter 2. sett bremsebelegg
Dempet setepinne	Vedlikeholde			x[1]	
Innvendig lager	Kontroller lagerklaring		x		
	Demonter og smør på nytt			x[1]	

Bikes for Life WINORA GROUP

Komponent	Aktivitet	Før hver sykkeltur	Månedlig	Årlig	Andre intervaller
Kjede	Kontroller og ev. påfør olje	x			
	Kontrollere slitasje ev. skift ut, kontroller kassettgir				x[1] fra 1 000 km hhv. 50 driftstimer
Krank	Kontroller hhv. skru fast		x		
Lakk/Eloxal/Carbon	Konserver				x[1] minst hvert halvår
Hjul	Kontroller rundløp og stramming		x		
	Sentrer hhv. etterstram				x[1] ved behov
Styre og styrestem i aluminium	Kontroller og ev. skift				x[1] kontroller minst hvert 2. år og skift ut etter 5 år
Styre av karbon	Kontroller og ev. skift				x[1] kontrollere minst hvert 2. år
Styrelager	Kontroller lagerklaring	x			
	Smør			x[1]	
Metalliske overflater	Konservere (unntak: felgflanker ved felgbremser, bremseskiver)				x[1] minst Hvert halvår
Nav	Kontroller lagerklaring		x		
	Smør			x[1]	
Pedaler	Kontroller lagerklaring		x		
Klikkpedaler	Rengjør/smør låsemekanismen		x		
Setepinne/styrestem	Kontroller skruer		x		
	Demonter og smør på nytt Carbon: ny monteringspasta			x[1]	
Bakgir/frontgir	Rengjøre/olje		x		

Komponent	Aktivitet	Før hver sykkel-tur	Må-nedlig	Årlig	Andre intervaller
Hurtigkobling	Kontroller festet	x			
Skruer og mutre	Kontroller og ev. skru fast		x		
Ventiler	Kontroller festet	x			
Gir-/bremsewire	Demonter og smør			x[1]	

1 La kun fagforhandleren utføre dette arbeidet.

Bikes for Life WINORA GROUP

15 Oppbevaring

Hvis sykkelen skal stå ubrukt over en lengre periode, må man ta hensyn til følgende punkter for lagringen:

- Rengjør sykkelen (se kapittel “Rengjøring” i elektroniske bruksanvisningen).
- Oppbevar sykkelen frostfritt og i et tørt rom slik at den beskyttes mot store temperatursvingninger.
- For å forhindre at dekkene endrer form, må sykkelen lagres oppheng i rammen.
- For sykler med kassettgir girer du foran på den lille klingen og bak på det minste tannhjulet for å avlaste wirene så mye som mulig.

Etter oppbevaring skifter du klingen og drevkassetten tilbake til den tannhjulskombinasjonen som passer for sykkelturen før du bruker sykkelen igjen (se kapittelet “Kassettgir / Generelt / Tannhjulskombinasjoner”).

16 Garanti

Winora-Staiger GmbH gir i tillegg til den rettslige garantien også en garanti for sykkelrammen. Fra og med modellåret 2017 gjelder garantien fra kjøpsdatoen til første kjøper

- for aluminiumsrammer: 5 år
- for karbonrammer: 5 år
- for fullstendig dempete rammer (unntak lager og støtdempere): 5 år

Garantien gjelder kun for første kjøper. For å få rett til garantiytelser må man legge ved kvitteringen, fullstendig utfylt servicehefte og overtakelsesprotokollen.

Garantien dekker kun skader på rammen angående kvalitet, holdbarhet og at den er fri for defekter. Transportkostnadene for den defekte rammen og returtransporten, arbeidskostnadene for et eventuelt innbytte av den defekte rammen mot en ny ramme og følgekostnader som oppstår grunnet en defekt ramme dekkes ikke av garantien.

I tillegg utelukkes alle skader som oppstår grunnet manglende pleie og vedlikehold, stor slitasje, ulykker, overbelastning av sykkelen, feilaktig montering og endringer på sykkelen ved til- eller ombygging av ytterligere komponenter. Garantikrav gjelder heller ikke i tilfeller hvor sykkelen benyttes til feilaktig sportslig aktivitet, som for eksempel gjennomføring av hopp som ikke bør gjennomføres med sykler i denne kategorien, samtlige overbelastninger av enhver art og alle tilfeller hvor det handles i strid med anbefalingene vi gir i originalversjonen av driftsveiledningen og anbefalingene som gis av fagforhandleren. Alle detaljer angående riktig håndtering av sykkelen finner du i originalversjonen av driftsveiledningen.

Hvis du har ytterligere krav når det gjelder garantiytelser, som for eksempel redusering, returrett eller skadeerstatning overfor fagforhandleren, påvirkes disse ikke av denne garantien. Kravene eksisterer parallelt. Hvis det foretas et innbytte av rammen grunnet denne garantien, slettes garantien og den begynner ikke å gjelde igjen.

Ved kjøp av sykkelen har du inngått en kontrakt med din fagforhandler. Ved krav i henhold til denne garantien og ved andre problemer må du kontakte fagforhandleren hvor du har kjøpt sykkelen. For problemfri avvikling må du alltid fremlegge kvitteringen og sykkelpapirene. Fagforhandleren vil ved behov ta kontakt med oss for videre avvikling av saken.

Hvis du går til en annen fagforhandler for å få avviklet saken, kan det eventuelt oppstå ytterligere kostnader. Vi dekker ikke disse kostnadene. De må du dekke selv.

Winora-Staiger GmbH forbeholder seg retten til å kreve et engangsbeløp for behandling av reklamasjoner som ikke er rettferdiget.

Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene angående garanti i ditt land.

Hvis du vil fremsette et garantikrav, må du legge ved underskrevet overtakelsesprotokoll og kvitteringer. Ta vare på disse dokumentene.

Garantien gjelder ikke for skader som oppstår grunnet feilaktig bruk, naturkrefter, funksjonsbetinget slitasje (se kapittelet “Sikkerhet / Informasjoner angående slitasje”) eller ulykker.

Spesielle garantibetingelser angående drevene til Pedelecs/S-Pedelecs finner du i systemveiledningene.

17 Avfallsbehandling

17.1 Sykkel

Ikke kast sykkelen din i husholdningsavfallet. Den må kastes på et avfallsdeponi.

Alternativt kan du gi sykkelen til innsamlinger organisert av kommunen eller private firmaer. Ta kontakt med kommunen din eller se om det kommer informasjoner ang. innsamlinger i postkassen.

17.2 Elektroniske komponenter og tilbehør

Hvis defekte LED-frontlykter, LED-baklykter eller navdynamoer, tilbehørsdeler som f.eks. sykkelcomputer eller navigasjonsenheter skiftes ut, må disse også kastes separat.

Overlat slike deler og enheter til et kommunalt deponi eller en gjenvinningsstasjon.

17.3 Emballasje

Emballasjen som beskyttet sykkelen din under transporten, transportemballasjen, kan som regel leveres hos fagforhandleren. All annen emballasje må kastes iht. til hvilken type emballasje det er snakk om. Papp og kartong må kastes i papiravfallet. I tvilstilfeller kan du spørre fagforhandleren.

17.4 Dekk og slanger

Dekk og slanger må ikke alltid kastes i husholdningsavfallet.

Informer deg hos fagforhandleren om han/hun kan kaste de, eller lever de på et avfallsdeponi.

17.5 Smøre- og pleiemidler

Ikke kast smøre- og pleiemidler i husholdningsavfallet, i avløpsvannet eller i naturen. Dette må kastes på en spesialavfallsplass.

Følg instruksene på emballasjen til dette middelet.

Bikes for Life. | WINORA GROUP

Winora Group Supplerende bruksanvisning

Pedelec
S-Pedelec

HAIBIKE WINORA

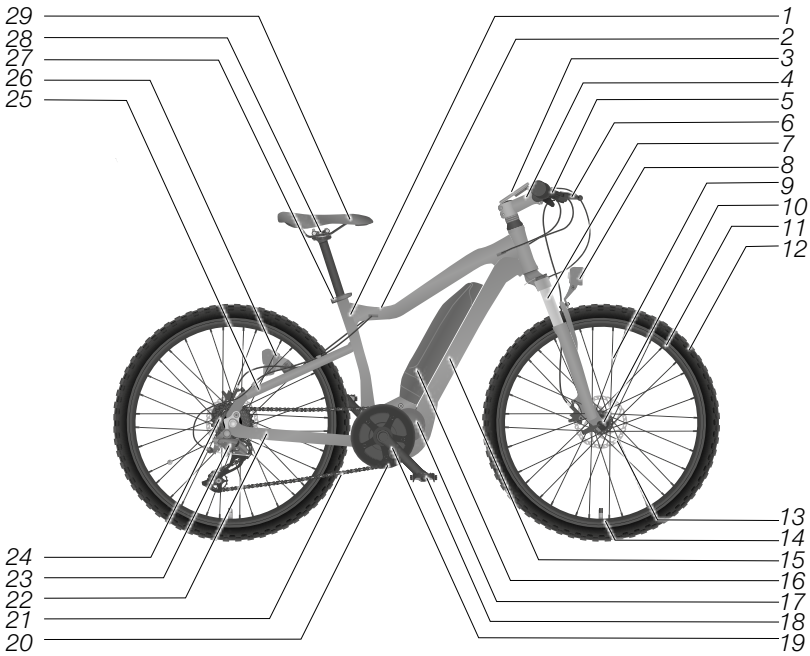

1	Seterør	16	Batteri
2	Overrør	17	Motor
3	Betjeningsenhet	18	Pedal
4	Styrestem	19	Krank
5	Styre	20	Klinger
6	Bremsehendel	21	Kjede
7	Gaffel/Dempegaffel	22	Kjedefører bakgaffel
8	Frontlykt	23	Bakgir
9	Eike	24	Drevkassett
10	Hjulnav	25	Setestag bakgaffel
11	Felg	26	Baklykt
12	Dekk	27	Setepinneklemme
13	Brems	28	Seteklemme
14	Ventil	29	Sete
15	Underrør		

Bildeeksempler

Innhold - Del Pedelec/S-Pedelec

1 Generelt 1
1.1 Les og ta vare på bruksanvisningen. 1
1.2 Merking av varselhenvisningene 1
1.3 Riktig bruk 2
1.4 Symboler på produktene 2
1.5 Informasjon angående skruenes dreieretning 3
1.6 Forskjeller mellom Pedelec og S-Pedelec 4
1.6.1 Pedelec. 4
1.6.2 S-Pedelec 4
1.7 Forskjeller mellom Pedelec/S-Pedelec og sykkel 5
1.8 EUs samsvarsbekreftelse for S-Pedelecs. 6
1.9 CE-tegn og samsvarserklæring for Pedelecs. 6
1.10 Funksjonsmåte 6
1.11 Rekkevidde 7
1.12 Kjøring i trafikken 8
1.13 Minimal profildybde. 9
1.14 Minimal uttrekkshøyde 9
1.15 Forsikring 9
1.16 Utelukkelse av slitasjedeler 9
1.17 Ansvarsfraskrivelse. 9
1.18 Transport av barn eller last. 9
1.19 Bagasje 10
1.20 Transport 10
1.20.1 Pedelec/S-Pedelec. 10
1.20.1.1 Med bil 10
1.20.1.2 Med andre kjøretøyer. 11
1.20.2 Transportere og sende batteriet 11

2 Sikkerhetsanvisninger. 12
2.1 Sikkerhetsanvisninger angående bruk 12
2.2 Sikkerhetsanvisninger angående trafikken 13
2.3 Sikkerhetsanvisninger angående laderen. 14

2.4 Sikkerhetsanvisninger angående batteriet 16
2.5 Feil bruk 19
2.6 Resterende farer 19
2.7 Generelle vernetiltak 19
2.7.1 Ved svært høy varme 20
2.7.2 Ved deformeringer, lukt, væske 20

3 Grunninnstillinger 21
3.1 Forberedelser 21
3.1.1 Tilpasninger av Pedelec/S-Pedelec til brukeren 21
3.1.2 Informasjoner angående nøkler 21
3.1.3 Lader 21
3.1.4 Batteri 21
3.2 Før hver sykkeltur 21
3.3 Før den første sykkelturen 22
3.4 Den første sykkelturen 22
3.5 Kontrollanvisning. 23

4 Betjening 24
4.1 Pedelec/S-Pedelec. 24
4.1.1 Slå drivverket på/av 24
4.1.2 Slå lyktene på/av. 24
4.2 Overopphetingsvern for drivverket 25
4.3 Betjeningsenhet 25
4.3.1 Trilleassistanse Pedelec 26
4.3.2 Startassistanse S-Pedelec 26
4.4 Batteri 26
4.4.1 Verneinnretning 27
4.4.2 Bruksområder batteri og lader 27
4.4.3 Kjøre med tomt batteri. 27
4.4.4 Sette inn/ta ut batteriet 28
4.4.5 Lade batteriet 28
4.4.6 Koble laderen til batteriet 29
4.4.7 Avslutte ladeprosessen 29
4.4.8 Ladetider 29

5 Rengjøring og vedlikehold 30
5.1 Kontrollere det elektriske driftssystemet 31
5.2 Feilsøk 31
6 Oppbevaring 33
6.1 Lagre batteriet 33
6.2 Lagre Pedelec/S-Pedelec 34
7 Avfallsbehandling 35
7.1 Sykkel. 35
7.2 Elektriske elementer og batterier 35
7.3 Elektroniske komponenter og tilbehør 35
7.4 Emballasje 36
7.5 Dekk og slanger 36
7.6 Smøre- og pleiemidler 36

1 Generelt

1.1 Les og ta vare på bruksanvisningen

Mot normen betegnes EPAC (= Electrically Power Assisted Cycle) og S-EPAC (= Speed Electrically Power Assisted Cycle) heretter som Pedelec (= Pedal electric cycle) og S-Pedelec (= Speed Pedal electric cycle), siden dette er et etablert begrep.

Denne bruksanvisningen er supplerende. Den forutsetter at man kjenner innholdet i “Bruksanvisning Sykkel”. Les alle advarslene og henvisningene i denne bruksanvisningen nøye, før du tar i bruk Pedelec eller S-Pedelec. Denne bruksanvisningen er fast del av Pedelecs hhv. S-Pedelecs. Ta godt vare på den. Den må alltid være tilgjengelig. Hvis Pedelec hhv. S-Pedelec gis videre til en annen person, må bruksanvisningen følge sykkelen.

I tillegg må du ta hensyn til og følge de vedlagte veiledningene angående driftssystemene til Pedelecs/S-Pedelecs.

1.2 Merking av varselhenvisningene

I denne bruksanvisningen benyttes følgende signalsymboler og signalord for å advare mot person- og materialskader.

Varselhenvisningene skal rette oppmerksomheten mot mulige farer. Hvis du ignorerer advarslene, kan dette medføre person- eller materialskader. Du må lese og følge alle advarslene.

FARE

Denne advarselen betegner en fare med høy risiko som kan medføre alvorlige personskader og død, hvis man ikke unngår den.

ADVARSEL

Denne advarselen betegner en fare med middels høy risiko som kan medføre alvorlige personskader, hvis man ikke unngår den.

FORSIKTIG

Denne advarselen betegner en fare med lav risiko som kan medføre små eller middels alvorlige personskader, hvis man ikke unngår den.

LES DETTE

Denne advarselen gjør oppmerksom på mulige materialskader.

1.3 Riktig bruk

Denne bruksanvisningen er supplerende og forutsetter at man kjenner innholdet i "Bruksanvisning Sykkel".

Riktig bruk betyr også at man følger informasjonen som er gitt i "Bruksanvisning Sykkel".

Winora-Staiger GmbH forbyr all bruk av barneseter og tilhengere for S-Pedelec.

Verken produsenten eller forhandleren er ansvarlig for skader som oppstår som følge av feilaktig bruk.

Ta i tillegg hensyn til informasjonene i kapittelet "Sykkelkategori".

1.4 Symboler på produktene

Du finner følgende symboler på emballasjen, batteriet eller laderen.

Symbol	Beskrivelse
	Merking for elektroapparater som ikke skal kastes i husholdningsavfallet. Apparater som er merket på denne måten må kastes på miljøvennlig måte ved egnede gjenvinningsstasjoner.
	Merking for batterier som ikke skal kastes i husholdningsavfallet. Batterier som er merket på denne måten må kastes på miljøvennlig måte ved egnede gjenvinningsstasjoner.
	Merking for miljøfarlige stoffer. Produkter som er merket på denne måten må behandles meget hensynsfullt. Følg forskriftene om avfallsbehandling!

Symbol	Beskrivelse
	Merking for materialer som er ment for gjenvinning. Sortér emballasjen riktig. Legg papp og kartong i papirsamlingen og folie i riktig container.
	Produkter som er merket med disse symbolene overholder alle fellesforskriftene innen EØS.
	Merking for produkter som kun kan benyttes innendørs.
	Nettilkobling 230 V~/50 Hz har beskyttelsesklasse II.
	Symbol for likestrøm (DC).
	Symbol for vekselstrøm (AC)

1.5 Informasjon angående skruenes dreieretning

LES DETTE

Materialskader grunnet feilaktig behandling av skrueforbindelser.

Fare for skade!

➔ Ta hensyn til dreieretningen for skruer, stikkaksler og mutre.

➔ Drei skruene, stikkakslene og mutrene fast med klokken.

➔ Drei skruene, stikkakslene og mutrene løs mot klokken.

Hvis det forekommer avvik fra denne regelen, henvises det til en endret dreieretning i det tilhørende kapittelet. Ta hensyn til tilsvarende informasjoner.

1.6 Forskjeller mellom Pedelec og S-Pedelec

1.6.1 Pedelec

Pedelecs er sykler med en elektrisk hjelpemotor som gir en el-støttet fremdrift på maksimalt 25 km/t når du trår i pedalene.

Pedelecs er sykler som gjelder som sykler i de fleste land. Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene og hvordan sykkelen klassifiseres i ditt land.

- ➔ Informér deg angående hvilken kategori din Pedelec tilhører i landet ditt. Vær oppmerksom på at forskriftene kan variere fra land til land.
- ➔ Informér deg angående de lokale og nasjonale trafikkforskriftene.
- ➔ Informér deg alltid angående endringer i gjeldende forskrifter.
- ➔ Vær oppmerksom på at en hastighetsmanipulasjon på Pedelec-en ikke bare har rettslige konsekvenser, men kan også medføre ulykker.

1.6.2 S-Pedelec

S-Pedelecs er sykler med en elektrisk hjelpemotor som gir en el-støttet fremdrift på maksimalt 45 km/t når du trår i pedalene. Alt etter modell er det i tillegg mulig med en ren elektrisk drift på inntil 18 km/t.

I enkelte land gjelder S-Pedelecs som et motordrivverket kjøretøy. Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene og hvordan sykkelen klassifiseres i ditt land.

Ta hensyn til nasjonale og regionale avvik angående:

- Minimumsalderen for bruk av S-Pedelecs
- Førerkort
- Forsikringsplikt og evt. registreringsplikt
- Driftstillatelse
- Hjelmplikt
- Retningslinjer for bruk på sykkelstier, landskaps- og skogsveier

- ➔ Legg merke til at en hastighetsmanipulasjon på S-Pedelecen ikke bare har rettslige konsekvenser, men kan også medføre ulykker.

1.7 Forskjeller mellom Pedelec/S-Pedelec og sykkel

FORSIKTIG

Uventet atferd på Pedelecs/S-Pedelecs grunnet høy akselerasjon.

Fare for ulykke og skade!

- ➔ Frost, regn, sand eller løv fra veibanen kan medføre ulykker, spesielt for Pedelecs/S-Pedelecs med forhjulsdrift.
- ➔ Bruk giret på sykkelen og start alltid på lavt gir.

Komponentene i el-motoren er de vesentlige forskjellene mellom en vanlig sykkel og en Pedelec/S-Pedelec.

- Endret kjøreatferd grunnet svært høy vekt og annen vektfordeling på en Pedelec/S-Pedelec.
- Driften påvirker bremseatferden.
- Pedelecs/S-Pedelecs trenger en høyere bremsekraft. Dermed øker slitasjen.
- For Pedelecs/S-Pedelecs med midtmotor er det betydelig større krefter som virker på drivlinjen. Dermed øker slitasjen.
- Ev. høyere kjørehastighet grunnet el-motoren. Det kreves hensynsfull kjøring, siden andre trafikanter ev. må innstille seg på den høyere hastigheten man oppnår med en Pedelec/S-Pedelec.
- Kjøre- og bremseatferden samt omgangen med batteriet og laderen krever en god sakkunnskap.

➔ Gjør deg kjent med hvordan Pedelec/S-Pedelec-en fungerer. Dette gjelder også hvis du allerede har prøvd andre el-sykler (se kapittelet “Grunninnstillinger / Før den første sykkelturen”).

1.8 EUs samsvarsbekreftelse for S-Pedelecs

CoC – Certificate of Conformity = Overenstemmelsesbekreftelse

Dette papiret er vedlagt din S-Pedelec og gjelder kun for denne sykkelen. Med CoC bekreftes det at sykkelen samsvarer med den godkjente typen. Du trenger CoC for å forsikre og ev. registrere sykkelen din. Før den første sykkelturen må du informere deg om de nasjonale og lokale forskriftene.

Ta hensyn til følgende:

Ta godt vare på CoC. Du trenger den for å forsikre sykkelen din. Hvis sykkelen selges videre, forlanger den nye eieren å få med CoC. Det er vanskelig og dyrt å få tak i en kopi av CoC.

Land utenfor EU:

I landene utenfor EU er det ikke sikkert at den vedlagte EU-samsvarsbekreftelsen er tilstrekkelig. I Sveits er det f.eks. nødvendig med en egen typegodkjennelse og et sykkelkort.

1.9 CE-tegn og samsvarserklæring for Pedelecs

Med CE-tegnet på Pedelecen og samsvarserklæringen erklærer produsenten av Pedelec-en din at produktet oppfyller alle kravene og andre relevante bestemmelser i direktivene 2006/42/EF, 2014/30/EF og standardene ISO 4210, NS EN 15194 og ev. andre direktiver og standarder. Konformitetserklæringen finner du vedlagt sammen med din Pedelecs.

1.10 Funksjonsmåte

Drivverket støtter kun fremdriften under kjøring hvis du i tillegg tråd på pedalene. Den ekstra kraften innstilles automatisk avhengig av det valgte kjørenivået, hvilket system eller modell som er montert, pedalkraften, lasten og hastigheten:

– Avhengig av hvilken type Pedelec du har, støttes fremdriften til en hastighet på inntil 25 km/t. Trilleassistansen kan akselerere sykkelen på inntil 6 km/t, alt etter hvilket gir den står i.
– Avhengig av hvilken type S-Pedelec du har, støttes fremdriften til en hastighet på inntil 45 km/t. Startassistenten kan akselerere sykkelen på inntil 18 km/t, alt etter hvilket gir den står i.

Angående maksimalhastigheten med pedalstøtte er en toleranse på 10 % tillatt og mulig under kjøring.

1.11 Rekkevidde

Driften er en støttemotor. Ta hensyn til følgende punkter for å oppnå en maksimal rekkevidde:

– Motoren arbeider mest effektivt ved en tråfrekvens på 50–80 omdreininger/minutt.
➔ Før stigninger eller kjøring nedover må du skifte til et lavere eller et høyere gir, slik at for lave eller for høye tråfrekvenser unngås.
➔ Betjen giret som om du kjører uten motor.
➔ Ved stigninger, motvind eller tung last må du bruke de lavere girene.
– Hvis du starter i det laveste giret, økes rekkevidden.
➔ Start alltid med lavt gir og med så mye pedalkraft som mulig.
  ➔ For modeller med navgir kan du skifte til 1. gir når du står stille. For modeller med kassettgir må du skifte til det laveste giret når du stanser.
– Kjøring i oppoverbakke og hyppige stopp og start igjen reduserer rekkevidden.
➔ Før du starter kjøring i oppoverbakke, må du skifte tidsnok til et lavere gir.
➔ Planlegg kjøringen din slik at du unngår unødige stopp.
– Sykling på løst underlag reduserer rekkevidden.
➔ Prøv å sykle på fast underlag og veier.
– Ved høy totalvekt (sykkel + syklist + bagasje) øker energiforbruket.
➔ Ikke ta med deg unødig last.
– Du oppnår den høyeste kilometerytelsen med et nytt og fulladet batteri.
– Forsømmelse av rengjøring og vedlikehold kan medføre redusert rekkevidde.
➔ Du må pleie Pedelec/S-Pedelec-en regelmessig og kontrollere om dekktrykket i dekkene er i orden.
➔ Kontroller Pedelec/S-Pedelec-en regelmessig for funksjon og slitasje og ta hensyn til alle informasjonene i denne bruksanvisningen og i veiledningen angående batteriet og drivsystemet.
➔ Overhold vedlikeholdsintervallene.
– Høye gjennomsnittshastigheter reduserer rekkevidden.
– Jo mer du bruker motoren, desto kortere blir rekkevidden.
– Omgivelsestemperaturer under +10 °C og over +40 °C kan redusere rekkevidden.
– Spesielt høy eller spesielt lav omgivelsestemperatur kan i lengden øke slitasjen på batteriet og til og med skade det.
➔ Lagre batteriet i romtemperatur før kjøring.
➔ Ta hensyn til informasjonen angående riktig lagring av batteriet.
➔ Sett batteriet inn i holderen rett før du skal kjøre.

Siden rekkevidden avhenger av ulike faktorer, som f.eks. motornivå, hastigheter, gireatferd, dekk og dekktrykk, batteriets alder og pleietilstand, strekningen som skal sykles, motvind, omgivelsestemperaturer og vekten til sykkelen, syklisten og bagasjen, er det ikke mulig å fastlegge rekkevidden nøyaktig før turen.

Generelt gjelder følgende:

– Ved samme motornivå: Jo mindre kraft du trenger for å oppnå en viss hastighet (f.eks. ved best mulig gireatferd), desto mindre energi bruker motoren og desto lengre varer batteriet.
– Jo høyere motornivå du velger ved ellers like betingelser, desto mindre rekkevidde får du.

1.12 Kjøring i trafikken

Alt etter utstyr er støttes fra Pedelec med en hastighet på inntil 25 km/t. For S-Pedelec slås motoren av ved en hastighet på 45 km/t.

➔ Før den første sykkelturen må du informere deg om din Pedelec/S-Pedelec er utstyrt godt nok til å kjøre i trafikken. Vær oppmerksom på at de nasjonale og lokale forskriftene varierer. For eksempel angående:
  – Bremser
  – Lykter og reflekser
  – Bjelle og andre varselinnretninger
  – Barnetilhengere og barneseter
➔ Informér deg angående de lokale og nasjonale trafikkforskriftene. For eksempel angående:
  – Syklistens minimumsalder
  – Forsikringsplikt
  – Driftstillatelse
  – Hjelmplikt
  – Vestplikt
  ➔ Ta hensyn til og følg trafikkreglene.
➔ Husk at en hastighetsmanipulasjon/tuning av Pedelecs/S-Pedelecs kan ha rettslige konsekvenser.

Lover og forskrifter kan endre seg til enhver tid. Du må derfor regelmessig informere deg om de nasjonale og lokale forskriftene.

Bikes for Life WINORA GROUP

1.13 Minimal profildybde

Vær oppmerksom på at det er fastlagt en minimums profildybde på 1 mm for sykler som S-Pedelec.

1.14 Minimal uttrekkshøyde

Avhengig av S-Pedelec-modell kan setepinnen være merket med en markering for den minimale uttrekkshøyden.

- Trekk setepinnen så langt ut at merking som ev. er montert på setet ikke dekker lyktekomponentene.

1.15 Forsikring

- Kontroller om forsikringen din dekker ev. skader tilstrekkelig.
  - Ved uklarheter må du kontakte forsikringsselskapet.

1.16 Utelukkelse av slitasjedeler

I tillegg til de slitasjedelene som er nevnt i “Bruksanvisning Sykkel” er også batteriet en slitasjedel. Produksjonsmangler er unntatt fra dette.

De nøyaktige garantibetingelsene for komponentene til driftssystemet finner du i håndboken for hvert enkelt system. Håndbøkene for de ulike systemene er vedlagt din Pedelec/S-Pedelec. I tillegg finner du dem på nett under www.winora-group.com/manuals.

1.17 Ansvarsfraskrivelse

Produsentene er ikke ansvarlig for skader eller svikt som oppstår ved direkte eller indirekte feilaktig bruk av Pedelecs/S-Pedelecs.

1.18 Transport av barn eller last

Winora-Staiger GmbH tillater ikke transport av barn eller last i en tilhenger med S-Pedelec.

Winora-Staiger GmbH tillater ikke transport av barn i et barnesete på S-Pedelec.

Winora-Staiger GmbH er ikke ansvarlig for skader som oppstår ved bruk av en tilhenger og/eller barnesete i kombinasjon med en S-Pedelec.

For bruk av en tilhenger og/eller et barnesete med en Pedelec, må du lese i den generelle sykkelveiledningen, kapittel “Sikkerhet / Informasjoner angående transport av barn”.

1.19 Bagasje

Plasser bagasjen din på S-Pedelec-en din på en slik måte at ev. registreringsnummer på setet ikke tildekkes.

1.20 Transport

1.20.1 Pedelec/S-Pedelec

FORSIKTIG

Skader på batteriet grunnet støt eller slag.

Fare for kortslutning og brann!

- Ta ut batteriet før Pedelec/S-Pedelec transporteres.
- Transporter batteriet hensynsfullt.

Batteriet må tas ut av Pedelec/S-Pedelec før transporten. (se kapittelet “Betjening / Batteri / Ta ut/sette inn batteriet”). Dekk deretter til batterikontaktene slik at det ikke oppstår kortslutning. Hvis man kan ta av betjeningsenheten, må denne fjernes før transporten, slik at man unngår skader og tap.

- Informer deg om nasjonale og lokale forskrifter angående transport og forsendelse av batterier.
- Ta hensyn til og følg de vedlagte systemanvisningene.

1.20.1.1 Med bil

- Plasser batteriet slik at det ikke kan gli eller kollidere med andre gjenstander.
- Beskytt batteriet slik at det ikke utsettes for trykkbelastninger, og unngå slag.
- Plasser batteriet slik at det ikke varmes opp av sollys eller andre varmekilder.
- Hvis du skal løfte Pedelec/S-Pedelec, må du huske at den veier mer enn andre sykler og at vektfordelingen er en annen.

Bremse- og sidekreftene som virker på sykkelholderen er sterkere for Pedelec/S-Pedelec enn for andre sykler.

- Kontroller om sykkelholderen din er egnet til transport av Pedelecs/S-Pedelecs.
- Informer deg hos fagforhandleren angående egnede sykkelholdere for din Pedelec/S-Pedelec.

1.20.1.2 Med andre kjøretøyer

For transport av Pedelecs/S-Pedelecs med batteri gjelder spesielle retningslinjer. Disse utvides og endres forløpende. Avhengig av transportmiddel kan disse retningslinjene avvike internt.

- Informer deg i tide hos tog-, fly eller reiseselskapet angående de aktuelle bestemmelsene for transport av Pedelecs/S-Pedelecs. I så fall må du legge fram de tekniske dataene angående din Pedelec/S-Pedelec.

1.20.2 Transportere og sende batteriet

Separat transporterte litium-ionbatterier regnes som risikotransport. Uskadde batterier kan transporteres i trafikken av den private brukeren.

- Informer deg om nasjonale og lokale forskrifter angående transport av farlig gods.

Det er ikke tillatt å ta med batteriet som håndbagasje på flyet.

- Ta hensyn til de spesielle kravene til emballasje og merking, f.eks. ved lufttransport eller spedisjonsoppdrag.
- For mer informasjon angående batteritransport og egnet transportemballasje, ber vi deg ta direkte kontakt med transportfirmaet eller en fagforhandler.
- Pass på at batterier som transporteres i håndbagasjen eller i ryggsekken f.eks. som reservebatteri, er beskyttet mot væsker og kortslutning.
- Ikke bruk batteriet hvis det har falt ned. Kontroller batteriet før neste bruk.

2 Sikkerhetsanvisninger

Dette kapittelet omfatter informasjoner angående batteriet. Selv om man overholder sikkerhetsreglene, kan batteriet utgjøre en fare, f.eks. dersom det begynner å brenne.

- I en nødsituasjon må du forholde deg slik at verken du eller andre personer utsettes for fare.
- Informasjonene i dette kapittelet må følges i en nødsituasjon.
- Les gjennom informasjonene slik at du er godt forberedt hvis det oppstår en nødsituasjon.
- Ta hensyn til og følg de vedlagte systemanvisningene.

2.1 Sikkerhetsanvisninger angående bruk

ADVARSEL

Fare for barn og personer med nedsatte psykiske, sensoriske eller mentale evner eller som mangler erfaring og sakkunnskap, f.eks. barn eller personer med begrensede mentale eller fysiske evner.

Fare for ulykke og skade!

- Pedelec/S-Pedelec, batteriet og laderen må kun benyttes av personer som er opplært i sikker og riktig bruk og som kjenner farene som kan oppstå.
- Ikke la barn leke med Pedelec//S-Pedelec.
- Ha barn under oppsyn når de benytter Pedelec.
- Informer barna om hvordan Pedelec benyttes.

ADVARSEL

Feilfunksjoner og farer som oppstår grunnet reparasjoner uten fagkunnskap.

Fare for ulykke og skade!

- La en fagforhandler utføre reparasjonene.

LES DETTE

Begrenset bruk av Pedelec/S-Pedelec grunnet høye eller lave temperaturer.

Fare for skade!

- Følg temperaturgrensene.
- Unngå å transportere batteriet i bil når utendørstemperaturen er svært høy. Påse at bilen er parkert i skyggen når du må transportere batteriet i bilen.
- Ikke still Pedelec/S-Pedelec i nærheten av varmekilder.
- Når du setter fra deg Pedelec/S-Pedelec må du unngå at batteriet utsettes for direkte sollys.

2.2 Sikkerhetsanvisninger angående trafikken

ADVARSEL

Feilaktig bruk av Pedelec/S-Pedelec.

Fare for ulykke og skade!

- Sykkelen skal kun benyttes i trafikken når utstyret tilsvarer kravene som stilles i de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
- Følg de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.

ADVARSEL

Ingen hjelm.

Fare for personskade!

- Når du sykler må du bruke en egnet og tilpasset hjelm.

2.3 Sikkerhetsanvisninger angående laderen

FARE

Støt grunnet feil håndtering av elektrisk strøm og strømførende komponenter.

Livsfare!

- Før bruk må du kontrollere om laderen, nettkabelen og støpselet er skadet.
- Du må ikke benytte laderen hvis du observerer eller antar at det finnes skader.
- Laderen skal kun benyttes innendørs og under oppsikt.
- Laderen skal kun kobles til en stikkontakt som er installert på riktig måte og som samsvarer med de tekniske dataene til laderen din.
- Forsikre deg om at laderen ikke kommer i kontakt med vann eller andre væsker.

ADVARSEL

Feil bruk av laderen.

Fare for kortslutning som kan medføre brann!

- Før bruk må du kontrollere om laderen, nettkabelen og støpselet er skadet.
- Du må ikke benytte laderen hvis du observerer eller antar at det finnes skader.
- Still laderen på en slik måte at den ikke kan bli verken våt eller fuktig.
- Du må aldri rengjøre eller sprøyte væske på laderen.
- Laderen skal kun benyttes under oppsikt.
- Hvis det ikke er mulig å holde laderen under oppsikt hele tiden, må laderen kun installeres i et rom hvor det er en røykmelder.
- Hvis du oppdager eller antar at det har oppstått skader, må du ikke benytte laderen.
- Du må ikke åpne, demontere, bore i eller endre formen på laderen.
- Reparasjoner på laderen skal kun gjennomføres av en fagforhandler. Det skal kun brukes originale reservedeler.

LES DETTE

Skader på laderen grunnet feil bruk av laderen.

Fare for skade!

- Under ladingen må laderen alltid stå på ildfast underlag (f.eks. stein, glass, keramikk).
- Du må kun lade originalbatterier med laderen.
- Trekk alltid ut kabelen fra stikkontakten etter at du har brukt laderen.
- Trekk i støpselet og ikke i kabelen når du trekker laderen fra strømnettet etter lading.
- Les de ekstra sikkerhetsanvisningene på huset til laderen.

2.4 Sikkerhetsanvisninger angående batteriet

FARE

Forgiftninger eller dødelige personskader kan oppstå hvis batteriet brenner og det siver ut gass og/eller fluorbrintesyre.

Livsfare!

- Du må unngå at verken du selv eller andre personer oppholder seg i nærheten av et brennende batteri.

ADVARSEL

Skader på batteriet kan medføre brann og eksplosjoner.

Fare for brann og eksplosjon!

- Ikke forsøk å slukke batteriet selv.
- Hold avstand til batteriet og la det brenne opp på en kontrollert måte.

ADVARSEL

Indre skader på batteriet medfører overoppheting eller at det siver ut væske og gass fra batteriet.

Fare for brann og eksplosjon!

- La en fagforhandler kontrollere batteriet hvis det faller ned eller utsettes for harde slag.
- Du må ikke åpne, demontere, bore i eller endre formen på batteriet eller batterihuset.

FORSIKTIG

Skader på huden eller i øynene grunnet litium som siver ut fra skadet batteri.

Fare for personskade!

- Et skadet batteri må kun berøres med vernehansker.
- Hvis du må berøre et skadet batteri, må du bruke vernebriller og forkle.

LES DETTE

Skader på drivverket og batteriet grunnet feilaktig lagring.

Fare for skade!

- Ikke lad batteriet når det antas at det er skadet.
- Før du lader batteriet for første gang, må du lese kapittelet “Betjening / Batteri / Lade batteriet”.
- Batteriet må kun lades med original-laderen, og det må skje under oppsikt.
- Under ladingen må batteriet alltid stå på ildfast underlag (f.eks. stein, glass, keramikk).
- Hvis du er i tvil, må du la en fagforhandler forklare deg hvordan batteriet håndteres.

LES DETTE

Skader på batteriet, drivverket eller på gjenstander som befinner seg i nærheten grunnet feilaktig bruk av batteriet.

Fare for skade!

- Det er kun det medfølgende batteriet som skal benyttes til originaldrivverket.
- Hold batteriet unna åpen ild og andre varmekilder, og beskytt det mot intensivt sollys.
- Beskytt batteriet mot fuktighet. Du må aldri rengjøre eller sprøyte væske på batteriet.
- Ikke bruk batteriet hvis det er uvanlig varmt eller endrer farge eller hvis batteriet er tydelig skadet.

2.5 Feil bruk

Pedelec/S-Pedelec må ikke brukes på feil måte, som for eksempel:

- Pedelecs/S-Pedelecs for konkurranse, hopp, stunts eller trikks dersom sykkelkategorien er utelukket for slikt bruk
- Ikke forskriftsmessige reparasjoner og vedlikehold;
- batteriet brukes til noe det ikke er egnet for;
- byggemessige endringer av originale Pedelecs/S-Pedelecs, spesielt tuning og annen manipulasjon av Pedelec/S-Pedelec;
- åpne og forandre enhver komponent på Pedelecs/S-Pedelecs;
- Lade batteriet ved temperaturer høyere eller lavere enn +0°C til +45°C;
- Dyputlading av batteriet på grunn av ladepauser lengre enn 3 måneder, eller feilaktig lagring av batteriet ved temperaturer høyere eller lavere enn optimal lagringstemperatur på +10 bis +15 °C.
- Omgivelsestemperaturer under +10 °C og over +40 °C kan redusere rekkevidden.
- Spesielt høy eller spesielt lav omgivelsestemperatur kan i lengden øke slitasjen på batteriet og til og med skade det.

Feil bruk av Pedelecs kan gjøre garantien ugyldig.

2.6 Resterende farer

Bruk av Pedelec/S-Pedelec er forbundet med uforutsigbar fare selv om man overholder sikkerhets- og varselanvisningene:

- Bilførere og fotgjengere registrerer ikke den ev. høyere hastigheten til en Pedelec/S-Pedelec.
- Både lave og høye temperaturer og direkte sollys kan skade batteriet.
- Feilfunksjon i batteriet.

2.7 Generelle vernetiltak

Hvis du oppdager feil eller skader på batteriet:

- ➔ Ikke bruk batteriet.
- ➔ Bruk vernehansker når du berører batteriet.
- ➔ Bruk vernebriller for din egen sikkerhet.
- ➔ Unngå innånding av gass eller damp som siver ut.
- ➔ Unngå hudkontakt med væske som siver ut.

2.7.1 Ved svært høy varme

Hvis du oppdager unormalt høy varmeutvikling i batteriet:

- Du kan ta ut batteriet hvis dette ikke medfører fare.
- For midlertidig lagring over et kort tidsrom må du velge et sted utendørs og lagre batteriet i en ildfast beholder eller legge det på et ildfast underlag.
- Hvis du lagrer batteriet utendørs, må du tydelig sikre lagringsstedet og området rundt.
- La en fagforhandler kontrollere batteriet omgående.

2.7.2 Ved deformeringer, lukt, væske

Hvis du oppdager deformeringer, lukt, eller væske som siver ut på batteriet:

- Du kan ta ut batteriet hvis dette ikke medfører fare.
- Hvis du kan bevege batteriet uten fare, legg batteriet i en ild- og syrefast beholder, f.eks. i stein eller leire.
- For kortvarig, foreløpig lagring velger du et ildfast sted utendørs. Hvis du lagrer batteriet utendørs, må du tydelig sikre lagringsstedet og området rundt.
- La en fagforhandler kaste batteriet omgående.

3 Grunninnstillinger

Dette kapittelet inneholder informasjoner angående de grunnleggende innstillingene på Pedelec/S-Pedelec, slik at man kan ta de i bruk.

3.1 Forberedelser

Dette kapittelet inneholder informasjoner om hvordan du skal forberede Pedelec/S-Pedelec for bruk.

3.1.1 Tilpasninger av Pedelec/S-Pedelec til brukeren

Individuelle innstillinger beskrives i kapittelet “Grunninnstillinger” i “Bruksanvisning Sykkel”.

3.1.2 Informasjoner angående nøkler

- Få nøkkelnummeret som er preget på nøkkelen skrevet inn i serviceheftet.
- Hvis du mister nøkkelen, må du kontakte fagforhandleren for å få en reservenøkkel.

3.1.3 Lader

- Følg informasjonene fra produsenten som er vedlagt laderen.
- Les informasjonene på typeskiltet til laderen.
  - Hvis informasjonene ikke stemmer overens med spenningsforsyningen, må du ikke benytte laderen.
- Før du kobler laderen til spenningsforsyningen, må du lese kapittelet “Betjening / Batteri / Lade batteriet”.

3.1.4 Batteri

- Lade batteriet helt opp (se kapittelet “Betjening / Batteri / Lade batteriet”).

3.2 Før hver sykkeltur

Pedelec/S-Pedelec må kontrolleres iht. kapittelet “Grunninnstillinger / Kontrollanvisning”.

3.3 Før den første sykkelturen

FORSIKTIG

Uventet atferd på Pedelecs/S-Pedelecs grunnet feilbetjening.

Fare for ulykke og skade!

➔ Før du benytter sykkelen for første gang, må du lese kapittelet “Betjening”.

Batteriet lades helt opp før den første sykkelturen (se kapittelet “Betjening / Batteri / Lade batteriet”).

3.4 Den første sykkelturen

Komponentene i el-motoren er de vesentlige forskjellene mellom en vanlig sykkel og en Pedelec/S-Pedelec. Du finner informasjoner angående forskjellene mellom sykkel, Pedelec og S-Pedelec i kapitlene “Generelt / Forskjellene mellom Pedelec og S-Pedelec” og “Generelt / Forskjellene mellom Pedelec/S-Pedelec og sykkel”.

➔ Les nøye gjennom dette kapittelet før du legger ut på den første sykkelturen.

➔ Øv deg på å sykle på sykkelen utenfor vanlig trafikk, på et fritt område med jevnt og fast underlag med godt feste.

➔ Følg informasjonene fra produsenten om betjeningsenhetene.

1. Øv deg på å bruke trilleassistansen.
2. Gjør deg fortrolig med Pedelec/S-Pedelec og dens funksjoner, først uten motorhjelp. Øk deretter motorkraften trinnvis.
3. Velg den laveste kraften på betjeningsenheten.
4. Start i lavt tempo.
5. Aktiver bremsene forsiktig, og gjør deg fortrolig med bremsevirkningen (se Bruksanvisning Sykkel, kapittelet “Brems”).
   - ➔ Når du kan betjene bremsene på en sikker måte, kan du øve deg på hvordan det er med støtte for fremdriften.
   - ➔ Når du kan sykle på en sikker måte, gjentar du tilvenningsfasen med bremsetest for de neste kjørefasene.

3.5 Kontrollanvisning

Ta hensyn til følgende punkter før hver sykkeltur:

- Kontroller din Pedelec/S-Pedelec i henhold til kontrollanvisningen i “Bruksanvisning Sykkel” (se Bruksanvisning Sykkel, kapittelet “Før sykkelturen / Før hver sykkeltur”).
- Kontroller om batterilåsen er låst.
- Kontroller om batteriet er skadet (visuell kontroll).
- Kontroller om drivverket er skadet (visuell kontroll).
- Kontroller kabelledningene og pluggforbindelsene og at de er godt festet (visuell kontroll).
  - Hvis du oppdager manglende eller skadede deler, må du ikke benytte Pedelec/S-Pedelec.
  - La en fagforhandler reparere Pedelec/S-Pedelec.
- Forbered batteriet og laderen på igangsettingen av Pedelec/S-Pedelec.
- Hvis du har en S-Pedelec, må du i tillegg kontrollere om forsikringsnummeret fremdeles er gyldig.

4 Betjening

Avhengig av sykkelmodell er det montert ulike driftsenheter.

- Før den første sykkelturen må du informere deg om hvordan driftsenheten betjenes.
  - Ta hensyn til og følg de vedlagte systemanvisningene.
- La fagforhandleren forklare deg hvordan drivverket betjenes.

4.1 Pedelec/S-Pedelec

FORSIKTIG

Uventet atferd på Pedelecs/S-Pedelecs grunnet feilbetjening.

Fare for ulykke og skade!

- Før du benytter sykkelen for første gang, må du lese kapittelet “Betjening”.

4.1.1 Slå drivverket på/av

- For å slå drivverket på/av trykker du på av/på-tasten på betjeningsenheten.
  - Husk at pedalene ikke må belastes når du slår på drivverket.

4.1.2 Slå lyktene på/av

ADVARSEL

Dårlig synlighet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Før du drar ut på sykkeltur, må du forsikre deg om at batteriytelsen til din Pedelec/S-Pedelec er tilstrekkelig for lyktene.

- Slå lyktene på eller av ved hjelp av betjeningsenheten.

Bikes for Life WINORA GROUP

4.2 Overopphetingsvern for drivverket

FORSIKTIG

Overoppheting av drivverket og batteriet ved feilfunksjon.

Fare for forbrenning!

➔ Unngå kontakt med drivverket og batteriet.

Drivverket beskyttes automatisk mot skader som skyldes overoppheting. Hvis temperaturen til drivverket er for høy, slås drivverket av automatisk.

- ➔ Ved høye utetemperaturer eller for strekninger med sterk stigning stiller du inn motorkraften på et lavt nivå for å unngå overoppheting av drivverket.
- ➔ Hvis drivverket slår seg av under sykkelturen selv om batteriet er ladet, benytter du Pedelec/S-Pedelec som en vanlig sykkel i en overgangsfase, slik at drivverket får avkjøle seg. Slå av assistansen.
  - ➔ Hvis feilen ikke utbedres ved at drivverket får kjøle seg ned, må du la en forhandler kontrollere Pedelec/S-Pedelecen.

4.3 Betjeningsenhet

FORSIKTIG

Syklistens reaksjonstid forsinkes grunnet forstyrrelse.

Fare for ulykke og skade!

➔ Gjør deg kjent med hvordan betjeningsenheten fungerer.

- ➔ For å kunne konsentrere seg helt om det som skjer i trafikken må du gjøre deg kjent med betjeningsenhetens funksjoner.

4.3.1 Trilleassistanse Pedelec

FORSIKTIG

Klemming av kroppsdeler grunnet bevegelige deler.

Fare for personskade!

- Funksjonen “Trilleassistanse” må kun benyttes når Pedelec-en trilles.
- Trilleassistansen skal kun benyttes når Pedelec-en står på begge hjulene.

Avhengig av hvilken modul det er snakk om, er Pedelec-en utstyrt med en trilleassistanse. Trilleassistansen gjør det enklere å trille Pedelec-en. Hastigheten i denne funksjonen avhenger av hvilket gir man kjører i og er på maksimalt 6 km/t. Jo lavere gir man velger, desto lavere er hastigheten til trilleassistansen.

4.3.2 Startassistanse S-Pedelec

S-Pedelec er utstyrt med en startassistanse på inntil 18 km/t. Startassistansen drives helelektrisk, og du trenger ikke å trå på pedalene.

4.4 Batteri

LES DETTE

Varige skader på Pedelec/S-Pedelec grunnet teknisk betinget selvutlading.

Fare for skade!

- Lad opp batteriet ditt omgående igjen.

Pedelecs/S-Pedelecs er vanligvis utstyrt med et litium-ionbatteri (li-ion-batteri). Ved riktig bruk er litium-ionbatterier sikre. Litium-ionbatterier har høy energitetthet. Derfor krever omgangen med disse batteriene en høy oppmerksomhet. For syklistens sikkerhet, sikker drift og en lang levetid er det viktig at du tar hensyn til følgende anvisninger:

– Etter den første fullstendig ladingen kan man foreta delladinger av batteriet. Delladinger skader ikke batteriet, siden litium-ionbatterier ikke har noen minneeffekt.
– Delladinger vurderes andelsvis iht. kapasiteten deres (en lading på 50 % tilsvarer en halv ladesyklus).

For at batteriet skal fungere feilfritt, må du ta hensyn til temperaturgrensene.

- ➔ Følg de vedlagte informasjonene fra produsenten angående batteriet og de vedlagte anvisningene angående driftssystemet.
- – Vær oppmerksom på at omgivelsestemperatur på under +10 °C og over +40 °C kan redusere rekkevidden.
- – Spesielt høy eller spesielt lav omgivelsestemperatur kan i lengden øke slitasjen på batteriet og til og med skade det.
- ➔ Batteriet utsettes for en viss slitasje. I garantibetingelsene finner du nøyaktige informasjoner angående ladesyklusene og de respektive energitapene.
  - ➔ La en fagforhandler kontrollere batteriet hvis du merker at det oppstår stort energitap, som f.eks. svært kort driftstid.
- ➔ Du må aldri selv foreta endringer på batteriet.

4.4.1 Verneinnretning

FORSIKTIG

Overoppheting av drivverket og batteriet ved feilfunksjon.

Fare for forbrenning!

➔ Unngå kontakt med drivverket og batteriet.

Batteriet og/eller laderen er utstyrt med en temperaturovervåking, som kun tillater lading i et temperaturområde mellom 0 °C og +45 °C. Hvis batteriet befinner seg utenfor temperaturgrensene, avsluttes ladeprosessen automatisk.

- ➔ Hvis ladeprosessen avsluttes for tidlig, må du følge instruksene i systemveiledningen.

4.4.2 Bruksområder batteri og lader

Drivverket, batteriet og laderen er avstemt i forhold til hverandre og kun godkjent for bruk til Pedelec/S-Pedelec.

4.4.3 Kjøre med tomt batteri

Vær oppmerksom på at belysning får strøm fra sykkelens batteri. Når det er brukt så mye batteri at systemet slår av pedaldriften, har også belysningen bare strøm for en begrenset perode. Etter det slås belysningen av.

Hvis batteriladingen brukes helt opp under sykkelturen, kan du bruke Pedelec/S-Pedelec som en vanlig sykkel.

- Vær oppmerksom på at det er tyngre å sykle på en Pedelec/S-Pedelec enn på en vanlig sykkel.

4.4.4 Sette inn/ta ut batteriet

LES DETTE

Skade på elektronikken grunnet feilaktig uttak av batteriet.

Fare for skade!

- Før du tar ut batteriet, må du slå av drivverket.

LES DETTE

Skade på batteriet hvis det faller ned.

Fare for skade!

- Før bruk må du kontrollere om batteriet er satt inn riktig i holderen og om det er godt festet i låsen.

Avhengig av driftssystemet tas batteriet ut eller settes inn på ulik måte.

- Ta hensyn til de vedlagte systemanvisningene.

4.4.5 Lade batteriet

ADVARSEL

Varmedannelse, utsiving av gass og skade på batteriet grunnet feil i ladeprosessen.

Fare for personskade og brann!

- Ikke bruk eller berør batteriet eller laderen hvis det er uvanlig varmt, lukter eller endrer farge eller hvis batteriet er tydelig skadet.
- Trekk støpselet til laderen ut av stikkontakten.
- Trekk i støpselet og ikke i kabelen når du trekker laderen fra strømnettet etter lading.

Lading av batteriet kan for enkelte modeller foretas mens batteriet er montert på Pedelec/S-Pedelec, for andre modeller må batteriet tas ut for lading.

- Batteriet må kun lades i tørre og godt ventilerte rom.
- Hvis du kan stille din Pedelec/S-Pedelec under tak, lar du batteriet ditt lades mens det er montert, f.eks. i en garasje eller i en sykkelstall.
- Hvis du ikke kan stille din Pedelec/S-Pedelec under tak, må du ta ut batteriet for lading (se kapittelet “Betjening / Batteri / Sette inn/ta ut batteriet”).
- Fjern eventuell smuss på ladebøssingen og andre kontakter med en tørr klut.
- Du må alltid holde batteriet under oppsikt.
- Lade et batteri som er satt inn: Slå av Pedelec/S-Pedelec nür batteriets skal lades.
- Lade et batteri som er tatt ut: Under ladingen må laderen alltid stå på ildfast underlag (f.eks. stein, glass, keramikk).

4.4.6 Koble laderen til batteriet

1. Stikk ladestøpselet til laderen i ladebøssingen på batteriet eller på batteriholderen.
2. Påse at kontaktene på ladestøpselet og -bøssingen stemmer overens når du setter på ladestøpselet.
3. Hold øye med ladeprosessen.

4.4.7 Avslutte ladeprosessen

Ladeprosessen kan også avsluttes selv om batteriet ikke er helt ladet opp, f.eks. for lagring (se kapittelet “Lagring / Lagre batteriet”).

4.4.8 Ladetider

For tomme batterier tar en fullstendig ladeprosess som regel mellom 3 og 6 timer. Varigheten for ladeprosessen avhenger av følgende faktorer:

– Batteriets ladetilstand
– Batteriets og omgivelsens temperatur
– Batterikapasitet
– Batterimodell
– Lader

5 Rengjøring og vedlikehold

ADVARSEL

Personskade grunnet elektrisk strøm ved rengjørings-, vedlikeholds og reparasjonsarbeid.

Fare for støt og kortslutning!

- Trekk støpselet til laderen ut av stikkontakten.
- Trekk i støpselet og ikke i kabelen, når du trekker laderen fra strømnettet.
- Fjern batteriet før rengjøring og vedlikehold av Pedelec/S-Pedelec.
- Ikke rengjør komponentene med rennende vann eller annen væske.
- Ikke bruk høytrykksspyler for rengjøring.

ADVARSEL

Berøring av oppvarmede komponenter.

Fare for forbrenning!

- La drivverket og batteriet kjøle seg ned før du berører komponentene.

- Informasjoner angående rengjøring og vedlikehold finner du i “Bruksanvisning Sykkel”.
- Kontroller de sikkerhetsrelevante komponentene før hver sykkeltur (se kapittelet “Grunninnstillinger / Før hver sykkeltur”).
- Kontroller Pedelec/S-Pedelec etter hver velt.
- La en fagforhandler foreta vedlikeholdsarbeidet.

Bikes for Life WINORA GROUP

5.1 Kontrollere det elektriske driftssystemet

- Ta hensyn til de vedlagte systemanvisningene.
- Kontroller alle de elektriske ledningene for eventuelle skader.
- Kontroller om det er sprekker eller andre skader på displayet og at det er godt festet.
- Kontroller om det er sprekker eller andre skader på betjeningsenheten og at den er godt festet.
- Kontroller om batteriet er skadet.
- Kontroller alle pluggkontaktene for å se om de sitter ordentlig og fest dem igjen ved behov.
- Kontroller om kabeltreet er skadet. Kontroller om strømpen er skadet.
- Foreta en visuell kontroll av hjelpemotoren.

5.2 Feilsøk

ADVARSEL

Arbeid på Pedelec/S-Pedelec når batteriet er satt i eller laderen er tilkoblet.

Fare for støt!

- Ta batteriet ut av holderen.
- Koble laderen fra spenningsforsyningen.

FORSIKTIG

Klemming av fingre i roterende deler.

Fare for personskade!

- Ta batteriet ut av holderen før du utfører vedlikeholdsarbeid.

FORSIKTIG

Drivverket og batteriet kan bli varme ved feilfunksjoner.

Fare for forbrenning!

➔ La drivverket og batteriet kjøle seg ned før du berører dem.

Komponentene til Pedelec/S-Pedelec kontrolleres fortløpende automatisk. Hvis det registreres en feil, vises den tilhørende feilmeldingen i displayet.

➔ Ta hensyn til de vedlagte systemanvisningene.

➔ Hvis disse tiltakene ikke hjelper, må du kontakte en fagforhandler.

Avhengig av hvilken type feil det er snakk om, slås drivverket ev. av automatisk. Du kan sykle videre uten hjelp fra drivverket.

➔ Ta kontakt med en fagforhandler for kontroll av drivverket før neste sykkeltur.

6 Oppbevaring

6.1 Lagre batteriet

ADVARSEL

Irritasjon av luftveiene, øynene eller huden grunnet gass som siver ut eller væske som renner ut ved skader eller feilaktig bruk av batteriet.

Fare for personskade!

- Hvis du føler ubehag, må du straks kontakte lege.
- Hvis det oppstår feil i batteriet, må du sørge for tilstrekkelig tilførsel av frisk luft.
- Ta straks av klesplagg som kontaminert.
- Unngå kontakt med batterivæske.
- Hvis det sprutes batterivæske i øynene, skyller du øynene med mye vann. Ta straks kontakt med lege.
- Vask huden grundig med såpe og vann.

Hvis batteriet skal stå ubrukt over en lengre periode, må man ta hensyn til følgende punkter for lagringen:

- Lade batteriet på ca. 60 % av kapasiteten.
- Ta batteriet ut av holderen for lagring.
- Lagre batteriet slik at det ikke faller ned og ikke er tilgjengelig for barn og dyr.
- Lagre batteriene ved ca. +10 °C til +15 °C på et godt ventilert og tørt sted, f.eks. i et kjellerrom.
- Beskytt batteriet mot fuktighet.
- Påse at de øvre og nedre temperaturgrensene ved lagring ikke over- eller underskrides.
- Ved lagring i en periode på over tre måneder må du alt etter lagringsbetingelser lade batteriet hvert kvartal eller hvert halvår. Lade batteriet til ca. 60 % av kapasiteten.
  - Etter ladeprosessen må du alltid ta batteriet ut av laderen og koble laderen fra spenningsforsyningen.
- Mens batteriet lades, må du påse at polene ikke kortsluttes. Ha tape rundt polene ved behov.

6.2 Lagre Pedelec/S-Pedelec

Hvis Pedelec/S-Pedelec skal stå ubrukt over en lengre periode, må du ta hensyn til følgende punkter for lagringen:

- Rengjør Pedelec/S-Pedelec (se kapittelet “Rengjøring og vedlikehold”).
- Lagre Pedelec/S-Pedelecen slik at den beskyttes mot fuktighet, støv og smuss.
- Lagre Pedelec/S-Pedelecen frostfritt i et tørt rom slik at den beskyttes mot store temperatursvingninger.
- For å forhindre at dekkene deformeres, må Pedelec/S-Pedelecen lagres opphengt i rammen.

7 Avfallsbehandling

7.1 Sykkel

Ikke kast sykkelen din i husholdningsavfallet. Den må kastes på et avfallsdeponi.

Alternativt kan du gi sykkelen til innsamlinger organisert av kommunen eller private firmaer. Ta kontakt med kommunen din eller se om det kommer informasjoner ang. innsamlinger i postkassen.

7.2 Elektriske elementer og batterier

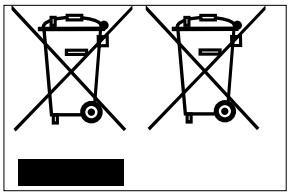

For Pedelecs, S-Pedelecs, sykler med elektriske gir eller dempesystemer må man ta ut batteriene eller demontebare betjeningsdeler som inneholder batterier. Dvs. batteriene i driftssystemet, display med innebygget batteri, batterier for gir- og dempesystemer osv. som er montert i eller på rammen. For demonterbare displayer med innebygget batteri, displayer som har en aktiv visning etter at man har tatt det ut av holderen og ikke har noe synlig batterirom på baksiden, må kastes som helhet. Det er kun lov å åpne et batterirom som har tilgang utenfra (som regel en knappcelle). Displayhuset må ikke åpnes for å fjerne et batteri som er innebygget.

Innebyggede displaybatterier er som regel litium-ionbatterier og regnes dermed som spesialavfall. De må ikke kastes i husholdningsavfallet. De må kastes på et avfallsdeponi.

Dette gjelder også for batterier som er byttet ut fordi de er slitte eller ikke lenger kan tas i bruk fordi de er defekte. I kapittelet “Sikkerhetsanvisninger / Sikkerhetsanvisninger angående batteriet” i den supplerende bruksanvisningen Pedelec, S-Pedelec finner du mer informasjoner angående dette.

Vanlige batterier kan både leveres hos et deponi, men også hos andre innsamlingssteder for batterier. Ofte finner man også innsamlingsbokser for batterier i butikkene.

Når batteriet (batteriene) er tatt ut betegnes den resterende sykkelen som gammelt elektrisk apparat og må tilføres gjenvinningssystemet separat.

Her kan din fagforhandler, kommunens deponi eller gjenbruksstasjon gi ytterligere informasjon.

7.3 Elektroniske komponenter og tilbehør

Hvis defekte LED-frontlykter, LED-baklykter eller navdynamoer, tilbehørsdeler som f.eks. sykkelcomputer eller navigasjonsenheter skiftes ut, må disse også kastes separat.

Overlat slike deler og enheter til et kommunalt deponi eller en gjenvinningsstasjon.

7.4 Emballasje

Emballasjen som beskyttet sykkelen din under transporten, transportemballasjen, kan som regel leveres hos fagforhandleren. All annen emballasje må kastes iht. til hvilken type emballasje det er snakk om. Papp og kartong må kastes i papiravfallet. I tvilstilfeller kan du spørre fagforhandleren.

7.5 Dekk og slanger

Dekk og slanger må ikke alltid kastes i husholdningsavfallet.

Informer deg hos fagforhandleren om han/hun kan kaste de, eller lever de på et avfallsdeponi.

7.6 Smøre- og pleiemidler

Ikke kast smøre- og pleiemidler i husholdningsavfallet, i avløpsvannet eller i naturen. Dette må kastes på en spesialavfallsplass.

Følg instruksene på emballasjen til smøre- og pleiemiddelet.

Bikes for Life.

WINORA GROUP

Winora Group Supplerende bruksanvisning

Barnesykkel

HAIBIKE WINORA

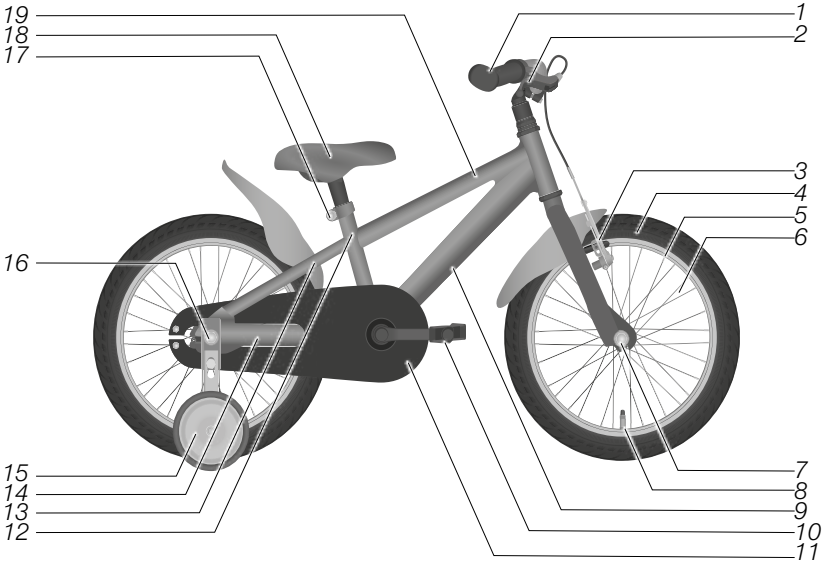

1	Styrehåndtak og Styre	11	Kjedekasse
2	Bremsehendel	12	Seterør
3	Forhjulsbrems	13	Kjedefører bakgaffel
4	Dekk	14	Setestag bakgaffel
5	Felg	15	Støttehjul
6	Eike	16	Bakhjulsnav
7	Forhjulsnav	17	Setepinneklemme
8	Ventil	18	Sete
9	Underrør	19	Overrør
10	Pedal		

Bildeeksempler

Innhold - Del Barnesykkel

1 Generelle informasjoner 1
2 Sikkerhetsanvisninger 3
3 Resterende farer 5
4 Riktig bruk 6
5 Generelt 7
5.1 Informasjoner angående trafikken. 7
5.2 Informasjoner angående bremsene 8
5.3 Før hver sykkeltur 8
5.4 Kontrollanvisning. 8
5.5 Før den første sykkelturen 9
6 Støttehjul 11
6.1 Montere støttehjulene 11
6.2 Demontere støttehjulene. 12

1 Generelle informasjoner

Denne bruksanvisningen er et supplement og er ment for de foresatte. Den forutsetter at man kjenner innholdet i “Bruksanvisning Sykkel”. Før barnet kan få bruke barnesykkelen, må du lese nøye gjennom “Bruksanvisning Sykkel”, spesielt sikkerhetsanvisningene og anvisningene angående innstilling og betjening.

ADVARSEL

Manglende kunnskaper i trafikken.

Fare for ulykker!

- Du må forklare barnet ditt hvilke regler som gjelder i trafikken.
- Du må forklare barnet ditt hvordan man forholder seg forsiktig og defensivt i trafikken.
- Barnet må ikke sykle i trafikken med en barnesykkel før det har forstått trafikkreglene og hvordan man forholder seg i trafikken.
- La barnet ditt kun få sykle i trafikken under oppsikt av en foresatt.

ADVARSEL

Manglende kunnskaper angående betjening av barnesykkelen.

Fare for ulykker!

- Forklar barnet ditt hvordan barnesykkelen skal betjenes.
- Ikke la barnet ditt sykle på barnesykkelen i trafikken før det vet hvordan sykkelen skal betjenes.

ADVARSEL

Brudd på komponenter grunnet overbelastning.

Fare for ulykke og skade!

- Fortell barnet ditt at barnesykkelen kun skal brukes av én person og at andre personer ikke kan sitte på bagasjebrettet, på stangen eller på styret.
- Påse at den maksimalt tillatte totalvekten til barnesykkelen ikke overskrides.

ADVARSEL

Utilstrekkelige kunnskaper og evner.

Fare for ulykke og skade!

- Barn med reduserte fysiske, sensoriske eller mentale evner eller manglende erfaring og sakkunnskap må ikke få bruke barnesykkelen.
- Ikke la barna utføre pleie og vedlikehold.
- Ikke la småbarn leke med emballasjen, spesielt ikke med emballasjefolien. Under lek kan barn fanges i folien og kveles eller påføres snittskader.

- Les hele bruksanvisningen og forklare barnet ditt hva som står i den.
- Øv på sykling i trafikken sammen med barnet ditt og ikke la barnet sykle alene før du selv synes det er forsvarlig.
- Kontroller sitteposisjonen til barnet ditt regelmessig og la innstillingene tilpasses av en fagforhandler ved behov.
  - Følg informasjonene om setets og styrets minste installeringsdybde (se Bruksanvisningen Sykkel, kapittelet “Grunninnstillinger / Sete / Minimal innstikksdybde” hhv. “Grunninnstillinger / Styre og styrestem / Minimal innstikksdybde”).

Bikes for Life WINORA GROUP

2 Sikkerhetsanvisninger

ADVARSEL

Økt bremsestrekning og redusert bakkekontakt grunnet glatt og tilsmusset kjørebane.

Fare for ulykke og skade!

- Påse at barnet ditt tilpasser farten etter vær- og kjøreforholdene.

ADVARSEL

Høy ulykkesrisiko ved feilaktig bruk av barnesykkelen.

Fare for ulykker!

- Ikke la barnet sykle i trafikken med barnesykkelen før sykkelen er utstyrt i henhold til de nasjonale forskriftene.
- Når barnet bruker barnesykkelen i trafikken, må det følge den nasjonale og lokale trafikklovgivningen.
- Forklar barnet ditt den lokale og nasjonale trafikklovgivningen angående bruk av fortau, sykkelstier og gater/veier.

ADVARSEL

Dårlig synlighet grunnet feil bekledning.

Fare for ulykke og skade!

- Barnet ditt må ha på seg lyse og godt synlige klær i trafikken, f.eks. klær med reflekterende elementer.

ADVARSEL

Ingen hjelm.

Fare for personskade!

- Barnet ditt må kun få bruke barnesykkelen når det har en egnet og tilpasset hjelm på hodet.
- La fagforhandleren forklare hvilken hjelm som er egnet for barnet ditt.
- La fagforhandleren vise deg hvordan hjelmen brukes.

ADVARSEL

Uaktsomhet i trafikken.

Fare for ulykke og skade!

- Forklar barnet ditt at det ikke må la seg forstyrre av andre ting mens det sykler, f.eks. ved å slå på en ettermontert lykt.
- Du må forby barnet ditt å bruke mobiltelefon, smarttelefon eller MP3-spillere mens det sykler.

ADVARSEL

Feilfunksjoner for barnesykkelen grunnet tilbygg eller endringer med feilaktig tilbehør.

Fare for ulykke og skade!

- La det kun være fagforhandleren som foretar endringer på barnesykkelen.
- La det kun monteres tilbehør som overholder den nasjonale trafikklovgivningen.
- Informer deg hos din fagforhandler angående egnet utstyr.

Bikes for Life WINORA GROUP

ADVARSEL

Ramme- og gaffelbrudd grunnet feilaktig bruk av barnesykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Fortell barnet ditt at man ikke skal sykle med barnesykkelen over ramper eller hpoppe med den over jordhauger o.l.
- Fortell barnet ditt at man ikke skal sykle med barnesykkelen i bratte heng.
- Fortell barnet ditt at man ikke skal sykle med barnesykkelen gjennom dype vanndammer eller i nærheten av vann.
- Fortell barnet ditt at man ikke skal sykle i terreng hvor barnesykkelen blir svært tilsmusset.
- Fortell barnet ditt at man ikke skal sykle med barnesykkelen i trapper, på fortauskanter eller perronger.

3 Resterende farer

Bruk av barnesykler er forbundet med uforutsigbar fare selv om man overholder sikkerhets- og varselinstruksene:

– Distraksjon i trafikken grunnet barnets nysgjerrighet
– Feilaktige avgjørelser for eksempel grunnet feste i underlaget, hastighet, egne sykkelferdigheter
– Feilaktig oppførsel fra andre trafikanter
– Uforutsette egenskaper i kjørebanen, f.eks. grunnet plutselig isdannelse
– Uforutsette materialfeil eller materialtrøtthet kan medføre brudd eller funksjonssvikt i komponentene.

4 Riktig bruk

Hverken produsenten eller forhandleren er ansvarlig for skader som oppstår grunnet feil bruk.

Garantien slettes ved feilaktig bruk av barnesykkelen (se Bruksanvisningen Sykkel, kapittelet “Garanti”).

Barnesykkelen er ment brukt av personer som har den kroppsstørrelsen som sitteposisjonen er innstilt til (se Bruksanvisning Sykkel, kapittelet “Generelt / Sitteposisjon”). Det er ikke lov til å ha personer sittende på bagasjebrettet.

Den maksimalt tillatte totalvekten er markert på rammen til barnesykkelen og i databladet som du fikk av fagforhandleren. Denne totalvekten må ikke overskrides.

Barnesykler som ikke er ment brukt ute i trafikken, skal kun benyttes til privat bruk. Før barnesykkelen brukes i trafikken, må du forsikre deg om at den er utstyrt slik at den overholder de nasjonale og regionale forskriftene. Ved behov må man montere mer utstyr.

Barnesykkelen er ikke ment brukt for belastning over gjennomsnittet, f.eks. gjelder bruk i konkurranser som feil bruk (se Bruksanvisning Sykkel, kapittelet “Garanti”).

Barnesykkelen er ikke ment brukt med barnesete.

For riktig bruk av barnesykkelen må den personen som bruker den kjenne, forstå og benytte de nasjonale og lokale forskriftene.

For riktig bruk av barnesykkelen må barnesykkelen stemme overens med de nasjonale og lokale forskriftene (se Bruksanvisningen Sykkel, kapittel “Sikkerhet / Informasjoner angående trafikken”).

Barnesykkelen skal kun benyttes som beskrevet i bruksanvisningen. Enhver annen bruk regnes som feilaktig bruk og kan medføre ulykker, person- eller materialskader.

5 Generelt

Dette kapittelet inneholder informasjoner angående trafikken og informasjoner man trenger for å ta i bruk barnesykkelen.

5.1 Informasjoner angående trafikken

Dersom en barnesykkel er kjøpt med utstyr som ikke er godkjent for bruk i trafikken, gjelder følgende: Hvis barnesykkelen skal benyttes i trafikken, må den opprustes med de komponentene som er relevante for godkjennelsen.

- Før den første sykkelturen må du informere deg om de nasjonale og lokale forskriftene angående hvordan barnesykler må utstyres. For eksempel angående:
  - Hjelmplikt
  - Vestplikt
  - Bremser
  - Lykter og reflekser
  - Bjelle
  - Barnet ditt må ikke få benytte sykkelen i trafikken før utstyret tilsvarer kravene som stilles i de nasjonale og lokale trafikkforskriftene.
  - Før barnesykkelen benyttes i trafikken, må det nødvendige utstyret monteres.
  - Forklar barnet ditt den lokale og nasjonale trafikklovgivningen angående utstyret som befinner seg på barnesykkelen.
  - Innhent råd fra en fagforhandler hvis du er i tvil.
- Informér deg angående de lokale og nasjonale trafikkforskriftene. For barn og ungdom gjelder som regel andre forskrifter enn for voksne.
  - Forklar barnet ditt trafikkreglene og hvordan det må oppføre seg i trafikken.
  - Forklar barnet ditt den lokale og nasjonale trafikklovgivningen når det gjelder bruk av:
    - Fortau
    - Sykkelstier
    - Veier
- Barnet ditt får kun delta alene i trafikken hvis:
  - de nasjonale og regionale forskriftene tillater det.
  - du er overbevist om at barnet ditt kan delta i trafikken.
- Du må forklare barnet ditt hvordan man forholder seg forsiktig og defensivt i trafikken.
- Lær barnet sitt å sykle på en slik måte at ingen skades, utsettes for fare, hindres eller plages.

- Barnet ditt må kun få bruke barnesykkelen når det har en egnet og tilpasset hjelm på hodet. La en fagforhandler gi deg råd angående valg av egnet hjelm.

– I mange regioner holdes det sykkelkurs for barn. Her kan barnet ditt lære å sykle i trafikken.
– Lover og forskrifter kan endre seg til enhver tid. Informér deg derfor regelmessig angående de nasjonale og regionale forskriftene og forklar det til barnet ditt.

5.2 Informasjoner angående bremsene

Barnesykkelen er utstyrt med minst to bremser som er uavhengige av hverandre. Den ene virker på forhjulet og den andre på bakhjulet. En av bremsene eller en ekstra brems kan være en pedalbrems.

ADVARSEL

Fuktighet gjør at bremseatferden til felgbremsen endres.

Fare for ulykke og skade!

- La barnet øve på bremsing under våte kjøreforhold på et sted utenfor trafikken.
- Forklar barnet ditt at det må kjøre saktere ved våte kjøreforhold.

5.3 Før hver sykkeltur

Før hver sykkeltur må man ta hensyn til følgende punkter:

- Kontroller barnesykkelen nøye for å finne eventuelle skader og stor slitasje før barnet ditt benytter barnesykkelen (se kapittelet “Generelt / Kontrollanvisning”).
- Forklar barnet ditt at det ikke skal bruke barnesykkelen når den er skadet.

5.4 Kontrollanvisning

Før hver sykkeltur må man ta hensyn til følgende punkter:

- Kontroller tilstanden til rammen og komponentene.
  - Kontroller alle komponentene for å finner eventuelle deformeringer, sprekker og fargeendringer.

Bikes for Life WINORA GROUP

- Kontroller om styret, pedalene og setet er godt festet og riktig innstilt (se Bruksanvisningen Sykkel, kapittelet “Grunninnstillinger”).
- Hvis barnesykkelen har et bagasjebrett, må du kontrollere at bagasjebrettet er festet på riktig måte.
- Hvis barnesykkelen er egnet for et bagasjebrett, og har et bagasjebrett, må du kontrollere at bagasjebrettet er festet på riktig måte.

- Kontroller at bremsen fungerer.
  - Aktiver bremsehendelen og pedalbremsen og vær oppmerksom på uvanlige lyder.
  - Forsikre deg om at barnesykkelen ikke kan skyves når bremsen er aktivert ellerat det er tungt å skyve den, slik at man vet at barnesykkelen stanser på en sikker måte når man bremser.
  - Kontroller om bremsebelegget gnisser når du slipper bremsehendelen.
- Kontroller at lyktene og bjellen fungerer.
  - Slå på lyktene. Kontroller om frontlykten og baklykten lyser. Sving på hjulet med dynamoen eller kontroller batterienes ladetilstand, hvis batteribelysningen er ettermontert.
  - Kontroller om du hører et tydelig signal når du betjener bjellen.

5.5 Før den første sykkelturen

ADVARSEL

Barnet viser uventet atferd og blir forstyrret grunnet f.eks. bremsing.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke la barnet ditt sykle i trafikken med barnesykkelen før det vet hvordan sykkelen forholder seg og vet hvordan den betjenes.

Fagforhandleren foretar all montering av barnesykkelen og tilpasser innstillingen av styret, setet og bremsehendelen individuelt for barnet ditt.

- Når du mottar barnesykkelen, må du kontrollere om barnet ditt kan sykle på en sikker måte og om alle innstillingene er tilpasset barnet ditt.

- La kun fagforhandleren foreta innstillingene.
  - Hvis du selv foretar innstillingene, må du informere deg hos en fagforhandler angående dreiemomentene. Bruk en dreiemomentnøkkel.
  - Hvis du selv foretar innstillingene, må du kontrollere innstillingene nøye og faglig riktig, før barnet ditt får bruke barnesykkelen.
- Før den første sykkelturen må du selv gjøre deg kjent med hvordan barnesykkelen fungerer, og du må forklare barnet ditt hvordan den betjenes.
- Øv sammen med barnet ditt utenfor trafikken, slik at barnet blir kjent med barnesykkelens kjøreegenskaper.
- Øv også på hvordan man kan gå på og av sykkelen og hvordan man stanser på en sikker måte.
- La barnet ditt øve på bremsing ved lav fart. Øv spesielt på bruken av pedalbremsen (hvis sykkelen er utstyrt med pedalbrems).
- La barnet ditt øve på nødbremsing.
- La barnet ditt øve på å gi retningssignal og at man må se til siden og bakover før man svinger.
- Ikke la barnet ditt bruke barnesykkelen før du selv kan ta ansvar for det.

Bikes for Life WINORA GROUP

6 Støttehjul

Støttehjul er hjelpehjul som skal hjelpe barnet mens det lærer å sykle. De forhindrer at barnesykkelen velter.

- Bedøm selv om barnet ditt trenger støttehjul når det skal lære å sykle.
- Hvis barnet ditt trenger støttehjul når det skal lære å sykle, bruker du de støttehjulene som er med i leveransen.
- Hvis det ikke er noen støttehjul med i leveransen, ber vi deg kontakte fagforhandleren for valg og montering av egnede støttehjul.

6.1 Montere støttehjulene

ADVARSEL

Feilaktig eller ufullstendig montering av støttehjul kan medføre feilfunksjon, f.eks. at bakhjulet kan falle av.

Fare for ulykke og skade!

- Hvis du ikke har gode nok fagkunnskaper eller det nødvendige verktøyet for montering av støttehjulene, ber vi deg kontakte fagforhandleren din.

Avhengig av hvilken modell det er snakk om, er det vedlagt passende støttehjul til barnesykkelen. Hvis man trenger støttehjul, bør man benytte de støttehjulene som er vedlagt i leveransen.

Ved montering av støttehjul må man være nøyaktig slik at man utfører oppgaven på riktig og sikker måte.

- Hvis støttehjulene ikke er vedlagt i leveransen, må du påse at støttehjulene som kjøpes, passer til barnesykkelen. Boltene på bakhjulet på barnesykkelen må være lange nok til at man kan feste støttehjulene på begge sider på en sikker måte.
  - La en fagforhandler gi deg råd angående valg av egnede støttehjul.
- Ta hensyn til informasjonene fra produsenten angående montering av støttehjul.

1. Vri kapselmutteren på begge akselsidene mot klokken helt fra aksen.
2. Fjern underlagsskivene fra aksen.

Støttehjulene består ofte av flere deler.

3. Sett de sammen som beskrevet i anvisningen fra produsenten.
4. Stikk det første sammensatte støttehjulet på en av barnesykkelens aksler, skyv underlagsskiven på akselen, og skru kapselmutteren fast igjen, mens man tar hensyn til dreiemomentet (se “Fig.: Montere støttehjulene”).
5. Stikk det andre sammensatte støttehjulet på en av barnesykkelens aksler, skyv underlagsskiven på akselen og vri kapselmutteren fast igjen, mens man tar hensyn til dreiemomentet (se “Fig.: Montere støttehjulene”).
   - ➔ Når du skrur fast kapselmutteren, må du påse at bakhjulet og forhjulet ligger i flukt med hverandre.
   - ➔ Når du skrur fast kapselmutteren, må du påse at kjedet fremdeles er spent.

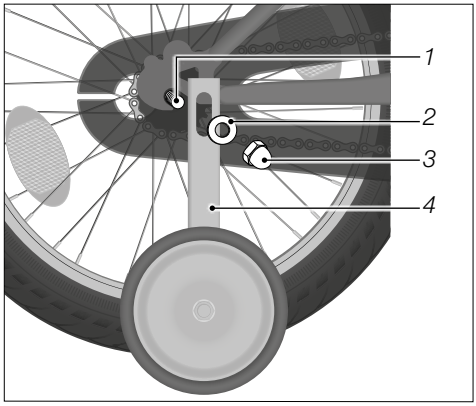

Fig.: Montere støttehjul (eksempel)

1 Bakhjulsaksel
2 Underlagsskive
3 Kapselmutter
4 Støttehjul

Høyden til støttehjulene kan justeres.

- ➔ Kontroller hvor de langsgående hullene til dette formålet er på støttehjulene du har montert. Følg informasjonene fra produsenten angående montering.

Begge støttehjulene må ha den samme avstanden fra bakken. Når barnesykkelen holdes rett, skal ikke støttehjulene berøre bakken.

6.2 Demontere støttehjulene

1. Skru begge kapselmutrene til du kan fjerne dem fra akselen.
2. Ta først av underlagsskivene og deretter støttehjulene fra akselen.
3. Skyv underlagsskivene på akselen, og skru fast kapselmutrene mens du tar hensyn til dreiemomentene.
4. Når du skrur fast kapselmutteren, må du påse at bakhjulet og forhjulet ligger i flukt med hverandre.
5. Når du skrur fast kapselmutteren, må du påse at kjedet fremdeles er spent.

Bikes for Life.

WINORA GROUP

Winora Group

Bruksanvisning

Løpesykkel

HAIBIKE WINORA

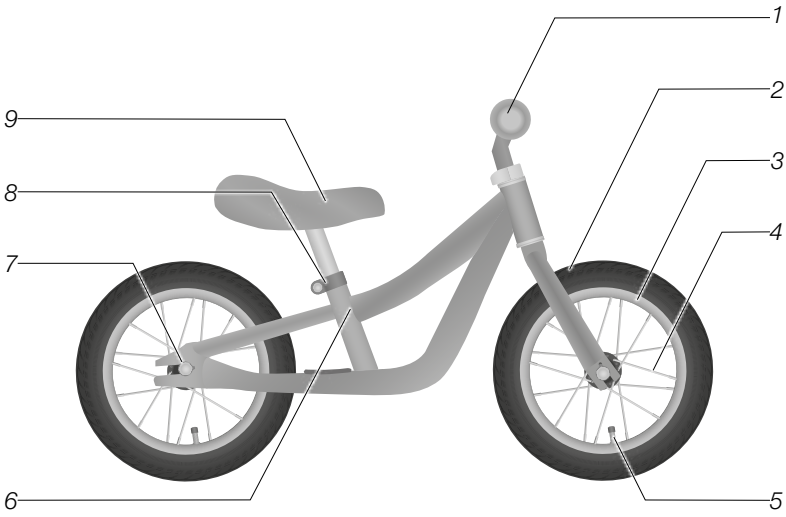

1	Styrehåndtak og Styre	6	Seterør
2	Dekk	7	Hjulnav med kapselmutter
3	Felg	8	Setepinneklemme
4	Eike	9	Sete
5	Ventil		

Bildeeksempler

Innhold

1 Generelt 1
1.1 Gyldighet 1
1.2 Les og ta vare på bruksanvisningen. 1
1.3 Informasjon angående skruenes dreieretning 1
1.4 Informasjoner angående dreiemomentene 2
2 Sikkerhetsanvisninger 3
3 Resterende farer 6
4 Riktig bruk 7
5 Aldersklassifisering 7
6 Bruk 7
6.1 Informasjoner angående bremsene 7
6.2 Hjelm 7
6.3 Før hver sykkeltur 8
6.4 Kontrollanvisning. 9
6.5 Før den første sykkelturen. 9
6.6 Etter et fall 10
7 Grunninnstillinger 11
7.1 Innstille setet 12
7.2 Kontrollere og innstille dekktrykket 13
7.3 Redusere dekktrykket 14
8 Rengjøring 15
8.1 Nødvendige rengjøringsmidler 15
8.2 Rengjøre løpesykkelen. 15
9 Vedlikehold 17*
9.1 Serviceintervaller. 18
9.2 Kontrollere skrueforbindelsene 19
9.3 Kontrollere rammer og gaffel 19
9.4 Kontrollere setet 19

9.5 Kontrollere styret 19
9.6 Kontrollere forhjulet og bakhjulet 20
9.7 Kontrollere felger og eiker 20
9.8 Kontrollere dekkene 21
9.9 Kontrollere verneutstyret 21

10 Oppbevaring 22

11 Garanti 22

12 Avfallsbehandling 24
12.1 Løpesykkel 24
12.2 Emballasje 24
12.3 Dekk og slanger. 24
12.4 Smøre- og pleiemidler 24

13 Samsvarserklæring 24

*Kapitler med ytterligere informasjon, som du finner i den elektroniske bruksanvisningen, gjenkjenner du på den blå skriftfargen med understreking, som for eksempel her: 9 Vedlikehold.

1 Generelt

1.1 Gyldighet

Denne bruksanvisningen gjelder for løpesykler som ikke er godkjent i trafikken. Løpesykkelen er merket med følgende symbol for sykkelkategorien.

Symbol	Sykkelkategori	Bruk
	Løpesykkel 12"	Skal kun benyttes under oppsikt av en voksen. Ikke egnet for bruk i trafikken. Maksimalt tillatt totalvekt: 30 kg.

1.2 Les og ta vare på bruksanvisningen

Denne bruksanvisningen inneholder viktige informasjoner angående bruk av løpesykkelen og er rettet mot de foresatte. Les alle advarslene og informasjonene i denne bruksanvisningen nøye gjennom før barnet ditt får bruke løpesykkelen, og forklar barnet ditt innholdet i anvisningen.

Ikke la barnet ditt benytte løpesykkelen før du har lest og forstått bruksanvisningen.

Oppbevar bruksanvisningen slik at den alltid er lett tilgjengelig. Hvis løpesykkelen gis videre til en annen person, må bruksanvisningen følge sykkelen.

1.3 Informasjon angående skruenes dreieretning

LES DETTE

Materialskader grunnet feilaktig behandling av skrueforbindelser.

Fare for skade!

➔ Ta hensyn til dreieretningen for skruer, stikkaksler og mutre.

➔ Drei skruene, stikkakslene og mutrene fast med klokken.

➔ Drei skruene, stikkakslene og mutrene løs mot klokken.

Hvis det forekommer avvik fra denne regelen, henvises det til en endret dreieretning i det tilhørende kapittelet. Ta hensyn til tilsvarende informasjoner.

1.4 Informasjoner angående dreiemomentene

OBS

Materialtrøtthet grunnet feil tiltrekking av skrueforbindelsene.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke la barnet ditt benytte løpesykkelen hvis du finner løse skrueforbindelser.
- Skrueforbindelsene må trekkes til faglig korrekt med en dreiemomentnøkkel.
- Skrueforbindelsene må trekkes til med riktige dreiemomenter.

Ta hensyn til dreiemomentene for riktig tiltrekking av skrueforbindelsene. Til dette trenger du en dreiemomentnøkkel med et tilsvarende innstillingsområde.

- Hvis du ikke har erfaring med håndtering av dreiemomentnøkler eller ikke har en passende dreiemomentnøkkel, må du la fagforhandleren kontrollere skrueforbindelsene.

Det riktige dreiemomentet til en skrueforbindelse er avhengig av materialet og diameteren til skruen og av materialet og komponentenes konstruksjon.

- Når du skrur fast skrueforbindelsene, må du kontrollere om løpesykkelen er utstyrt med komponenterav aluminium (se databladet med de tekniske dataene, som du fikk av fagforhandleren).
  - Ta hensyn til de spesielle dreiemomentene for komponenter av aluminium.

Enkelte av løpesykkelens komponenter er merket med informasjoner angående dreiemomenter eller markeringer angående innstikksdybden.

- Følg informasjonene og markeringene.

Bikes for Life WINORA GROUP

2 Sikkerhetsanvisninger

OBS

Barnet kan fanges, kveles eller skades ved lek med emballasjen.

Fare for kvelning og personskade!

- Ikke la småbarn leke med emballasjen, spesielt ikke med emballasjefolien. Under lek kan barn fanges i folien og kveles eller påføres snittskader.

OBS

Svelging av smådeler.

Fare for kvelning!

- Ikke la barnet ditt leke med smådeler som kan svelges.

OBS

Fare for barnet grunnet bruk av løpesykkelen uten oppsikt.

Fare for ulykke og skade!

- Hold barnet under oppsikt mens det leker med løpesykkelen.
- Barnet ditt må ha på seg lyse og godt synlige klær, f.eks. klær med reflekterende elementer.
- Ikke la barnet ditt kjøre nær trapper, fortauskanter, bakker eller vann.
- Ikke la barnet ditt sykle på områder med trafikk (f.eks. parkeringsplasser).

OBS

Fare for barnet grunnet feilaktig betjening av løpesykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Forklar barnet ditt hvordan løpesykkelen skal betjenes.
- Informer barnet ditt om de farene som kan oppstå når man bruker løpesykkelen, f.eks. gjennom fall eller kollisjoner.
- La barnet ditt øve seg på å bruke løpesykkelen, slik at det unngår fall eller kollisjoner.

OBS

Økt bremsestrekning og redusert bakkekontakt grunnet glatt og tilsmusset kjørebane.

Fare for ulykke og skade!

- Forklar barnet ditt at det må tilpasse kjøremåten og hastigheten til vær- og veiforholdene.
- Påse at barnet ditt tilpasser kjøremåten og hastigheten til vær- og veiforholdene.

OBS

Skader grunnet manglende eller feilaktige sko.

Fare for ulykke og skade!

- Barnet ditt må kun få benytte løpesykkelen når det har lukkede, sklisikre sko med en hard såle.

Bikes for Life WINORA GROUP

OBS

Fare for skade ved fall uten hjelm eller verneutsyr.

Fare for personskade!

- Barnet ditt må kun få bruke løpesykkelen når det har en egnet og tilpasset hjelm på hodet.
- Ikke la barnet ditt bruke løpesykkelen hvis det ikke bruker beskyttelse, som f.eks. albue- og knebeskyttere.
- Barnet ditt må kun få bruke løpesykkelen når det har heldekkende og ev. polstrede klær.

OBS

Fare for barnet grunnet bruk av løpesykkelen på uegnet underlag.

Fare for ulykke og skade!

- La barnet ditt kun sykle på rent, tørt og jevnt underlag.
- Ikke la barnet ditt sykle i ulendt terreng eller i nedoverbakker.

OBS

Steder hvor man kan henge seg fast på løpesykkelen.

Fare for ulykke og skade!

- Barnet ditt må kun få bruke løpesykkelen når det har tettsittende benklær på.
- Påse at klær, f.eks. skolisser eller bånd, ikke kan henge seg fast i bevegelige deler.

OBS

Manglende verneutstyr.

Fare for personskade!

➔ Før hver sykkeltur må du kontrollere om alt verneutstyret, som f.eks. vernehetter på mutrene, støtdemper på styrestemmet og på styrehåndtakene er montert riktig og at de ikke er skadet.

OBS

Feilfunksjoner på løpesykkelen grunnet feilaktig opprusting, endringer på sykkelen eller feilaktig tilbehør.

Fare for ulykke og skade!

➔ La fagforhandleren foreta endringer på løpesykkelen.

➔ Det må kun monteres originaltilbehør.

➔ Ikke monter tilbehør med skarpe kanter.

3 Resterende farer

Selv om man overholder alle sikkerhets- og varselinstruksene, er bruk av løpesykler forbundet med uforutsigbare farer, som for eksempel:

– Barnet distraheres grunnet nysgjerrighet og interesse for det som skjer rundt han/henne
– Ikke overdriv når det gjelder hvor flink barnet ditt er til å sykle
– Feilaktig oppførsel fra andre trafikanter
– Uforutsette egenskaper i kjørebanen, f.eks. grunnet plutselig isdannelse
– Uforutsette materialfeil eller materialtrøtthet kan medføre brudd eller funksjonssvikt i komponentene.

➔ Før hver sykkeltur må du kontrollere om det har oppstått materialfeil eller materialtrøtthet på løpesykkelen.

➔ Hvis løpesykkelen har vært innblandet i et velt eller en ulykke, må du la en fagforhandler kontrollere sykkelen for å finne eventuelle skader eller brudd.

4 Riktig bruk

Hverken produsenten eller forhandleren er ansvarlig for skader som oppstår grunnet feil bruk.

Garantien slettes dersom løpesykkelen brukes feil (se kapittelet “Garanti”).

Løpesykkelen er ment til privat bruk på et sted som er egnet for lek.

Løpesykkelen er ment brukt på privat grunn av barn over 3 år. Den maksimalt tillatte totalvekten er markert på rammen til løpesykkelen og i databladet som du fikk av fagforhandleren. Denne totalvekten må ikke overskrides. Løpesykkelen er ikke et kjøretøy iht. trafikkreglene.

Løpesykkelen er ment brukt av kun ett enkelt barn på fast underlag.

Følgende tilbehør skal ikke monteres på løpesykkelen:

– Bagasjebrett
– Barnesete
– Barnetilhenger

Barnet skal kun få benytte løpesykkelen som beskrevet i denne bruksanvisningen. Enhver annen bruk regnes som feilaktig bruk og kan medføre alvorlige person- eller materialskader.

5 Aldersklassifisering

	OBS! Løpesykkelen er ikke beregnet for barn under 3 år.

6 Bruk

Dette kapittelet inneholder informasjoner angående løpesykkelens grunnleggende innstillinger slik at man kan ta den i bruk.

6.1 Informasjoner angående bremsene

Løpesykkelen er ikke utstyrt med bremser.

➔ Fortell barnet ditt hvordan det kan bremse og stanse med bena på en sikker måte.

6.2 Hjelm

Hjelmen beskytter hodet ved et fall eller en ulykke.

- Barnet ditt må kun få bruke løpesykkelen når det har en egnet og tilpasset hjelm på hodet.
  - Rådfør deg med fagforhandleren din angående valg av egnet hjelm.
  - La fagforhandleren forklare deg hvordan hjelmen innstilles på riktig måte.

6.3 Før hver sykkeltur

OBS

Stor slitasje eller løsnede skrueforbindelser grunnet bevegelse og vibrasjon.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren vise deg hvordan stor slitasje eller løsnede skrueforbindelser skal kontrolleres.
- Før hver sykkeltur må du kontrollere løpesykkelen iht. kontrollanvisningen.
- Ikke la barnet ditt benytte løpesykkelen hvis du finner skader på den.
- Barnet ditt må kun få benytte løpesykkelen hvis det ikke foreligger stor slitasje og alle skrueforbindelsene er godt festet.

- Før hver sykkeltur må du kontrollere løpesykkelen for å finne eventuelle skader eller stor slitasje (se kapittelet “Bruk / Kontrollanvisning”).
- Kontroller sitteposisjonen til barnet ditt regelmessig og la innstillingene tilpasses av en fagforhandler ved behov.

6.4 Kontrollanvisning

Kontrollanvisningen forutsetter at man har lest og forstått hele bruksanvisningen og den ble fulgt.

- Kontroller tilstanden til rammen og alle komponentene.
  - Kontroller alle komponentene for å finner eventuelle deformeringer, sprekker og fargeendringer.
  - Kontroller om alle komponentene er festet og justert riktig.
  - Kontroller om verneutstyret, f.eks. vernehettene, er skadet.
- Barnet ditt må ikke få benytte løpesykkelen før du har forsikret deg om at alle komponentene fungerer.
- Hvis du oppdager at en komponent ikke fungerer, må du la en fagforhandler reparere denne komponenten.

6.5 Før den første sykkelturen

OBS

Svikt i komponentene eller løpesykkelen grunnet endringer på eikene eller skrueforbindelsene etter de første kilometerne.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren vedlikeholde løpesykkelen regelmessig. Overhold de serviceintervallene som er oppgitt.

Løpesykkelen ble fullstendig montert og innstilt av fagforhandleren. Den er kjøreklar. I kapittelet “Vedlikehold” finner du informasjon angående serviceintervallene.

Innstilling utført av fagforhandleren er del av garantien (se kapittelet “Garanti”).

- Gjør deg kjent med løpesykkelen før barnet ditt benytter den.
- Forklar barnet ditt hvordan løpesykkelen skal brukes.
- Øv sammen med barnet på hvordan han/hun skal stige på og av sykkelen.
- La barnet ditt øve på å bremse ved lav fart (se kapittelet “Bruk / Informasjon angående bremsene”).

6.6 Etter et fall

OBS

Skader på komponentene grunnet et fall.

Fare for ulykke og skade!

- Ikke bøy komponenter som har endret form.
- La straks en fagforhandler skifte ut komponenter som har endret form eller som er skadet.
- Hvis du finner eller antar at det har oppstått skader på løpesykkelen, må sykkelen ikke brukes.

- Ved lett fall må du kontrollere alle komponentene, f.eks. hvis løpesykkelen har veltet (se kapittelet “Vedlikehold” i elektroniske bruksanvisningen).
- La en fagforhandler utbedre skadene.

Bikes for Life WINORA GROUP

7 Grunninnstillinger

OBS

Materialsvikt eller skader på komponentene grunnet manglende kunnskaper om innstillingene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren innstille komponentene på løpesykkelen.
- Ikke utfør innstillinger på løpesykkelens komponenter hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

OBS

Materialtrøtthet og materialbrudd grunnet feil tiltrekking av skrueforbindelsene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren skru fast løse skrueforbindelser.
- Løse skrueforbindelser må trekkes til på riktig måte med en dreiemomentnøkkel og de riktige dreiemomentene.

Fagforhandleren overtar all monteringen av løpesykkelen og tilpasser setets innstillinger til barnets størrelse.

- Når du mottar løpesykkelen, må du kontrollere om barnet ditt kan sykle på en sikker måte og om alle innstillingene er tilpasset til barnet ditt.
- La en fagforhandler foreta innstillingene hvis du ikke selv har nok fagkunnskaper og det nødvendige verktøyet for å kunne utføre arbeidet.
  - Hvis du selv foretar innstillingene, må du informere deg hos en fagforhandler angående dreiemomentene. Bruk en dreiemomentnøkkel.
  - Hvis du selv foretar innstillingene, må du kontrollere innstillingene nøye og faglig riktig, før barnet ditt får bruke løpesykkelen.

7.1 Innstille setet

OBS

Materialsvikt eller skader på setepinnen grunnet manglende kunnskaper om innstillingene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren innstille setepinnen.
- Ikke gjennomfør innstillinger av setepinnen selv, hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.
- Hvis du selv innstiller setepinnen, må du påse at markeringen på setepinnen ikke er synlig.

For å tilpasse løpesykkelen til barnets størrelse må setehøyden innstilles.

1. Løsne skruen til setepinneklemmingen så langt at du kan forskyve setepinnen.
2. Still inn setehøyden slik at barnet ditt kan berøre bakken helt med begge bena når det sitter på setet.
3. Forsikre deg om at markeringen på setepinnen ikke er synlig (se “Fig.: Markering setepinne”).
4. Vri setet slik at rammen og setet er i flukt.
5. Vri skruen fast og ta hensyn til dreiemomentet (se kapittelet “Generelt / Informasjoner angående dreiemomentene”).

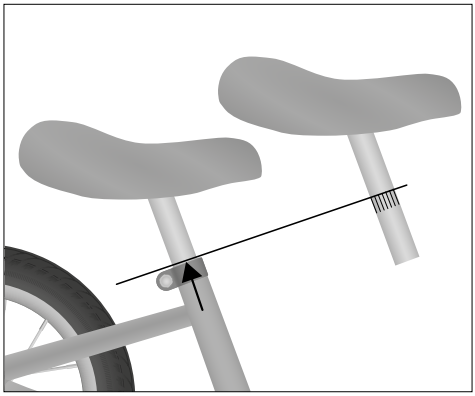

Fig.: Markering setepinne (eksempel)

7.2 Kontrollere og innstille dekktrykket

OBS

Sprekk eller skade på dekket grunnet feil dekktrykk.

Fare for skade!

- Pump opp dekkene med en pumpe med trykkvisning.
- Ikke pump opp dekkene med mer enn det tillatte dekktrykket.
- Ikke la barnet ditt sykle med dekk som er skadet, har stor slitasje eller sprekker.
- Ved behov må du la fagforhandleren forklare deg hvordan du kan kontrollere og innstille dekktrykket.

Dekktrykket er viktig for løpesykkelens rullemotstand og demping.

Verdiene til dekktrykket oppgis alt etter hvilken produsent det er snakk om i psi (pound per square inch), kPa (Kilopascal) eller Bar.

1. På dekksiden finner du løpesykkelens maksimalt tillatte dekktrykk (se “Fig.: Dekk med informasjoner angående dekkdimensjon”).

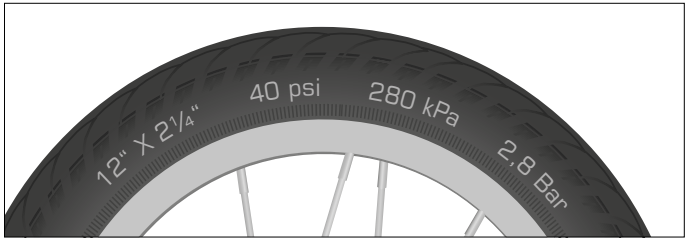

Fig.: Dekk med informasjoner angående dekkdimensjon (eksempel)

2. For å innstille dekktrykket eller for å fylle dekkene med luft vrir du vernehetten av ventilen.
3. Sett en lufttrykktester eller en pumpe med trykkvisning på ventilen, og les av dekktrykket.
   - Hvis dekktrykket er for lavt, pumper du opp dekkene med en pumpe.
   - Hvis dekktrykket er for høyt, slipper du luft ut av dekket (se kapittelet “Grunninnstillinger / Redusere dekktrykket”).

4. Velg et dekktrykk på inntil det som er oppgitt som øvre grense på dekket i forhold til kroppsvekten til barnet ditt.
5. Skru vernehetten godt på ventilen igjen for hånd når du har stilt inn dekktrykket.
6. Når du har stilt inn dekktrykket, må du kontrollere at den nedre rillemutteren sitter godt fast og ev. skru den fast med hendene.

7.3 Redusere dekktrykket

For å redusere dekktrykket kan man slippe luft ut av slangen ved hjelp av ventilen.

- ➔ Ta av vernehetten og åpne ventilen til luften siver ut for å redusere dekktrykket.
- ➔ Når du har stilt inn et lavere dekktrykk, stenger du ventilen og skrur vernehetten fast igjen med hånden.

8 Rengjøring

8.1 Nødvendige rengjøringsmidler

For rengjøring av løpesykkelen kan man benytte følgende:

- rene kluter
- mildt, lunkent såpevann
- en myk svamp eller en pusseklut
- en myk børste
- pleie- og konserveringsmiddel

➔ Rådfør deg med en fagforhandler angående valg av egnede pleie- og konserveringsmidler.

8.2 Rengjøre løpesykkelen

OBS

Utilstrekkelige kunnskaper og evner.

Fare for ulykke og skade!

➔ Barn med reduserte fysiske, sensoriske eller mentale evner eller manglende erfaring og sakkunnskap må ikke få bruke barnesykkelen.

➔ Ikke la barna utføre pleie, rengjøring og vedlikehold alene.

OBS

Klemming av kroppsdeler grunnet manglende kunnskaper eller feilaktig atferd ved rengjøring.

Fare for personskade!

➔ Pass på at ikke fingre eller hender kommer inn i bevegelige deler.

➔ Pass på at ikke fingrer eller hender kommer i klem.

LES DETTE

Feilaktig rengjøring av løpesykkelen.

Fare for skade!

- Ikke bruk aggressive rengjøringsmidler.
- Ikke bruk rennende vann.
- Ikke bruk skarpe gjenstander eller gjenstander som er laget av metall.
- Ikke bruk høytrykksspyler eller elektriske rengjøringsapparater.

Ta hensyn til følgende punkter ved rengjøring av løpesykkelen:

- Rengjør løpesykkelen regelmessig selv om den ikke er veldig skitten.
- Tørk av alle overflatene og komponentene med en lett fuktet klut.
- Bruk en klut som er fuktet med et mildt såpevann.
- Etter rengjøringen må alle overflatene og komponentene tørkes.
- Konserver lakkflater og metallbelagte overflater på rammene minst hver 6. måned.
  - Ta kontakt med fagforhandleren hvis du har spørsmål angående egnede rengjøringsmidler.

9 Vedlikehold

OBS

Feilfunksjon på komponentene grunnet feilaktig eller utilstrekkelig vedlikehold.

Fare for personskade!

- Ikke gjennomfør vedlikeholdet selv hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.
- La fagforhandleren vedlikeholde løpesykkelen minst en gang i året.

OBS

Materialtrøtthet og materialbrudd grunnet feil tiltrekking av skrueforbindelsene.

Fare for ulykke og skade!

- La fagforhandleren skru fast løse skrueforbindelser.
- Løse skrueforbindelser må trekkes til på riktig måte med en dreiemomentnøkkel og de riktige dreiemomentene.

OBS

Klemming av kroppsdeler grunnet manglende kunnskaper eller feilaktig atferd under vedlikeholdet.

Fare for personskade!

- Pass på at fingrene dine ikke kommer inn i bevegelige deler.
- Pass på at fingrene dine ikke kommer i klem.
- Bruk vernehansker.

Løpesykkelen må vedlikeholdes jevnlig.

- Gjennomfør følgende vedlikehold en gang i måneden eller etter et velt.
- Hvis du oppdager skader under vedlikeholdet, må du ikke la barnet ditt benytte løpesykkelen. Du må la en fagforhandler kontrollere og eventuelt reparere sykkelen.
- Fagforhandleren må dokumentere alt vedlikeholdet og alle reparasjonene han/hun har utført.
- Hvis du selv foretar vedlikeholdet, må du informere deg hos en fagforhandler angående dreiemomentene. Bruk en dreiemomentnøkkel.
- Hvis du selv foretar vedlikeholdet, må du kontrollere sykkelen nøye etter vedlikeholdet, før barnet ditt får bruke løpesykkelen.

9.1 Serviceintervaller

- La fagforhandleren gjennomføre en service på løpesykkelen i følgende intervaller:

Serviceintervaller		
Service	**Driftstimer**	**Bruksvarighet**
1. Service	etter 15 driftstimer* eller	etter 3 måneder*
2. Service	etter 100 driftstimer* eller	etter et år*
all ytterligere service	etter 100 driftstimer* eller	etter nok et år*
* alt etter hva som inntreffer først		

Winora-Staiger GmbH gjør oppmerksom på forbeholdet om at man ved garantitilfeller må kontrollere om den feilen som har oppstått kunne vært unngått hvis man hadde vedlikeholdt sykkelen på riktig måte. Alt etter resultat forbeholder vi oss retten til å avvise garantiytelsen.

På løpesykkelen din befinner det seg diverse deler som nettopp med hensyn til smuss-, støv- eller fuktighetsbelastning eller også kun grunnet deres sikkerhetsrelevans trenger spesiell oppmerksomhet. Det er derfor i din egen interesse at du overholder serviceintervallene.

9.2 Kontrollere skrueforbindelsene

- Løft løpesykkelen ca. 5 cm og la den falle forsiktig ned på bakken. Legg merke til om det kommer uvanlige lyder.
  - Hvis du hører uvanlige lyder, skrur du fast de respektive skrueforbindelsene (se kapittelet “Generelt / Informasjoner angående dreiemomentene”).
  - La fagforhandleren skru fast de løse skrueforbindelsene hvis du ikke har tilstrekkelig gode kunnskaper og det nødvendige verktøyet for å utføre arbeidet.

9.3 Kontrollere rammer og gaffel

- Kontroller om rammen og gaffelen har endret form, har sprekker eller om det har oppstått fargeendringer (visuell kontroll).
  - Hvis du konstaterer deformeringer, sprekker eller fartgeendringer på rammen eller gaffelen, må du straks la fagforhandleren kontrollere løpesykkelen. Ikke la barnet ditt bruke sykkelen.

9.4 Kontrollere setet

- Kontroller om du kan vri på setet.
  - Hvis du kan vri på setet, stiller du inn setepinneklemmingen (se kapittelet “Grunninnstillinger / Innstille setet”).

9.5 Kontrollere styret

- Kontroller om styret er justert rettvinklet i forhold til forhjulet (se “Fig.: Korrekt styrejustering”).
  - La fagforhandleren innstille styret hvis ikke styret står rettvinklet i forhold til forhjulet.

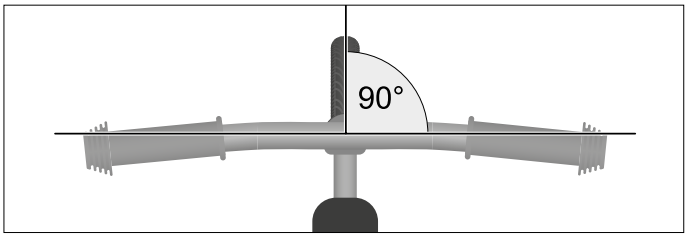

Fig.: Korrekt styrejustering (eksempel)

- Fiksér forhjulet mot vridning til siden, f.eks. i et sykkelstativ, og kontroller om styret kan vris mot forhjulet.
  - Hvis du kan vri styret, må du få styret eller styrestemmet innstilt av en fagforhandler.
- Kontroller om styret kan beveges oppover og nedover.
  - Hvis du oppdager en klaring på styrehoderøret eller styret når styret beveges oppover eller nedover, må styrehoderøret eller styret innstilles av fagforhandleren.
- Kontroller om styret og styrestemmet har sprekker, har deformeringer eller fargeendringer (visuell kontroll).
  - Hvis styret eller styrestemmet oppviser deformeringer, sprekker eller fargeendringer, må du straks la fagforhandleren kontrollere styret hhv. styrestemmet. Ikke la barnet ditt bruker løpesykkelen.

9.6 Kontrollere forhjulet og bakhjulet

1. Hold løpesykkelen fast i gaffelen eller i rammen.
2. Forsøk å bevege for- hhv. bakhjulet til siden. Kontroller om hjulmutrene beveger seg når du gjør dette.
   - Hvis hjulmutrene beveger seg, må du skru fast hjulmutrene (se kapittelet “Generelt / Informasjoner angående dreiemomentene”).
3. Løft opp løpesykkelen og drei for- hhv. bakhjulet. Kontroller om for- eller bakhjulet går til siden eller utover.
   - Hvis for- eller bakhjulet går ut til siden eller utover, må løpesykkelen ikke benyttes.Få en fagforhandler til å kontrollere for- eller bakhjulet.

9.7 Kontrollere felger og eiker

1. Kontroller om felgene foran og bak har sprekker, deformeringer eller fargeendringer (visuell kontroll).
   - Hvis felgene har sprekker, har deformeringer eller fargeendringer, må ikke barnet ditt få benytte løpesykkelen.
2. Trykk eikene lett sammen med tommelen og en finger for å kontrollere om spenningen er den samme på alle eikene.
   - Ved ulik spenning eller løse eiker må fagforhandleren stramme eikene.

Du kan slå på eikene med en tre- eller plaststav og på den måten legge merke til forskjellene i klangen.

9.8 Kontrollere dekkene

1. Kontroller om det riktige dekktrykket er innstilt (se kapittelet “Grunninnstillinger / Kontrollere og innstille dekktrykket”).
2. Kontroller dekkene for å finne eventuelle sprekker og skader som har oppstått grunnet fremmedlegemer.
3. Kontroller om du kan føle dekkprofilen.
   - ➔ Hvis et dekk har sprekker, er skadet eller har for lite profil, må dekkene skiftes ut av en fagforhandler. Ikke la barnet ditt sykle på løpesykkelen.
4. Kontroller om ventilene sitter godt fast og skru ved behov den nedre rillemutteren fast med klokken.
5. Kontroller om ventilene er utstyrt med en vernehette.
   - ➔ Hvis vernehetten mangler, må du erstatte den.

9.9 Kontrollere verneutstyret

- ➔ Kontroller om verneutstyret, som vernehetter, er tilstede på mutrene eller på styre-håndtakene og om de er uskadet.
  - ➔ Hvis verneutstyret mangler eller er skadet, må du la en fagforhandler skifte/ erstatte dem.

10 Oppbevaring

Hvis løpesykkelen skal stå ubrukt over en lengre periode, må du ta hensyn til følgende punkter for oppbevaringen:

- ➔ Rengjør løpesykkelen (se kapittelet “Rengjøring”).
- ➔ Lagre løpesykkelen frostfritt og i et tørt rom slik at den beskyttes mot store temperatursvingninger.
- ➔ For å forhindre at dekkene endrer form må løpesykkelen oppbevares opphengt i rammen.

11 Garanti

Winora-Staiger GmbH gir i tillegg til den rettslige garantien også en garanti for sykkelrammen. Fra og med modellåret 2017 gjelder garantien fra kjøpsdatoen til første kjøper

- for aluminiumsrammer: 5 år
- for karbonrammer: 5 år
- for fullstendig dempete rammer (unntak lager og støtdempere): 5 år

Garantien gjelder kun for første kjøper. For å få rett til garantiytelser må man legge ved kvitteringen, fullstendig utfylt servicehefte og overtakelsesprotokollen.

Garantien dekker kun skader på rammen angående kvalitet, holdbarhet og at den er fri for defekter. Transportkostnadene for den defekte rammen og returtransporten, arbeidskostnadene for et eventuelt innbytte av den defekte rammen mot en ny ramme og følgekostnader som oppstår grunnet en defekt ramme dekkes ikke av garantien.

I tillegg utelukkes alle skader som oppstår grunnet manglende pleie og vedlikehold, stor slitasje, ulykker, overbelastning av sykkelen, feilaktig montering og endringer på sykkelen ved til- eller ombygging av ytterligere komponenter. Garantikrav gjelder heller ikke i tilfeller hvor sykkelen benyttes til feilaktig sportslig aktivitet, som for eksempel gjennomføring av hopp som ikke bør gjennomføres med sykler i denne kategorien, samtlige overbelastninger av enhver art og alle tilfeller hvor det handles i strid med anbefalingene vi gir i originalversjonen av driftsveiledningen og anbefalingene som gis av fagforhandleren. Alle detaljer angående riktig håndtering av sykkelen finner du i originalversjonen av driftsveiledningen.

Hvis du har ytterligere krav når det gjelder garantiytelser, som for eksempel redusering, returrett eller skadeerstatning overfor fagforhandleren, påvirkes disse ikke av denne garantien. Kravene eksisterer parallelt. Hvis det foretas et innbytte av rammen grunnet denne garantien, slettes garantien og den begynner ikke å gjelde igjen.

Ved kjøp av sykkelen har du inngått en kontrakt med din fagforhandler. Ved krav i henhold til denne garantien og ved andre problemer må du kontakte fagforhandleren hvor du har kjøpt sykkelen. For problemfri avvikling må du alltid fremlegge kvitteringen og

sykkelpapirene. Fagforhandleren vil ved behov ta kontakt med oss for videre avvikling av saken.

Hvis du går til en annen fagforhandler for å få avviklet saken, kan det eventuelt oppstå ytterligere kostnader. Vi dekker ikke disse kostnadene. De må du dekke selv.

Winora-Staiger GmbH forbeholder seg retten til å kreve et engangsbeløp for behandling av reklamasjoner som ikke er rettferdiget.

Informér deg om de nasjonale og regionale forskriftene angående garanti i ditt land.

Hvis du vil fremsette et garantikrav, må du legge ved underskrevet overtakelsesprotokoll og kvitteringer. Ta vare på disse dokumentene.

Garantien gjelder ikke skader som oppstår grunnet feilaktig bruk, naturkrefter, funksjonsbetinget slitasje (for eksempel dekk, løpehjul, eller lakkeringer eller lykter) eller ulykker.

12 Avfallsbehandling

12.1 Løpesykkel

Ikke kast løpesykkelen din i husholdningsavfallet. Den må kastes på et avfallsdeponi.

Alternativt kan du gi sykkelen til innsamlinger organisert av kommunen eller private firmaer. Ta kontakt med kommunen din eller se om det kommer informasjoner ang. innsamlinger i postkassen.

12.2 Emballasje

Emballasjen som beskyttet sykkelen din under transporten, transportemballasjen, kan som regel leveres hos fagforhandleren. All annen emballasje må kastes iht. til hvilken type emballasje det er snakk om. Papp og kartong må kastes i papiravfallet. I tvilstilfeller kan du spørre fagforhandleren.

12.3 Dekk og slanger

Dekk og slanger må ikke alltid kastes i husholdningsavfallet.

Informer deg hos fagforhandleren om han/hun kan kaste de, eller lever de på et avfallsdeponi.

12.4 Smøre- og pleiemidler

Ikke kast smøre- og pleiemidler i husholdningsavfallet, i avløpsvannet eller i naturen. Dette må kastes på en spesialavfallsplass.
Følg instruksene på emballasjen til dette middelet.

13 Samsvarserklæring

Konformitetserklæringen er vedlagt sammen med løpesykkelen. Med samsvarserklæringen erklærer produsenten av løpesykkelen at produktet overholder aller kravene og alle andre relevante bestemmelser i standarden EN 71 og direktivet 2009/48/EF.

Ordliste

Begrep i denne original-versjonen av driftsveiled-ningen	erstatter følgende begrep	forklarende/alternativ be-tegnelse
Aerostyre	Aerodynamisk ekstrasett (NS-EN ISO 4210-1)	Triathlonstyre, styre til kon-kurransesykkel
Gaffelender	Gaffelender (NS-EN 15532)	
Autoventil (AV)	Autoventil (NS-EN 15532)	Skraderventil
Bremsebelegg	Bremsekloss (NS-EN 15532)	
Bremsehendel	Hendel (NS-EN 15532)	
Bremsekraftmodulator	Bremsekraftmodulator (NS-EN ISO 4210-2)	Kraftmodulator
Bremsetrekk	Bremsewire (NS-EN 15532 og NS-EN ISO 4210-2)	
Bysykkel	By-sykkel (NS-EN 15532)	
Sykkel		Oversikt over sykler, kon-kurransesykler, Pedelecs, S-Pedelecs og barnesykler og løpesykler under det overordnete begrepet sykler.
Servicehefte	(se Sykkel)	Servicehefte
Festested		Situasjon hvor kroppsdeler eller klesplagg kan henge seg fast
Demperelement	Dempeelement (NS-EN 15532)	
Motholder	Bremsehendel (NS-EN 15532)	
Garanti		Materialgaranti
Hjelm	Sykkelhjelm (NS-EN ISO 4210-2), egnet hjelm (S-Pedelec)	Sykkelhjelmer og hjelmer som er egnet for Pedelec/S-Pedelec.

Begrep i denne original-versjonen av driftsveiled-ningen	erstatter følgende begrep	forklarende/alternativ be-tegnelse
Kjedefører bakgaffel	Underrør bakgaffel (NS-EN 15532)	
Setestag bakgaffel	Overstag bakgaffel (NS-EN 15532)	
Klinge	Kjedehjul (NS-EN 15532)	
Løpesykkel	Løpesykkel (EN 71)	
MTB		MTB (Mountainbike)
Pedelec	EPAC (NS-EN 15194)	EPAC, E-Bike, Pedelec 25, el-sykkel, elektrosykkel
Dekkløfter		Monteringsspak
Rem	Drivrem (NS-EN ISO 4210-1)	
Tannhjul	Tannkrans (NS-EN 15532)	
Setepinne		Seterør
Skive	Remskive (NS-EN ISO 4210-1)	
Baklykt		Baklys
Sclaverandventil (SV)	Fransk ventil (NS-EN 15532)	
S-Pedelec	L1e direktiv 2002/24/EF eller L1e-B-forordning 168/2013	S-EPAC, rask E-Bike, Pedelec 45
Standard sykkelventil (Dunlop, DV)	Sykkelventil (NS-EN 15532)	Hurtigventil
Systembagasjebrett	Bagasjebrett (NS-EN 15532)	

Individuelle sykkelkarakteristikker

Merke, modell*: _____

Modellår: Winora Art. nr*.: _____

Rammeform*: Hjul- og rammestørrelse*: , _____

Rammenummer: eventuel nøkkelnummer: _____

ev. FIN (sykkel-identifikasjonsnummer S-Pedelec): WWS _____

*som beskrevet på sykkelens datablad

(X)	Aluminiumskomponenter	Karbonkomponenter
Rammen		
Gaffel		
Styre		
Stem		
Setepinne		
Krank		
Andre komponenter av aluminium/karbon (felger, sete, o.s.v.)		

Annet

Montering av barneseter: ( ) tillatt ( ) ikke tillatt

Montering av sykkeltilhengere: ( ) tillatt ( ) ikke tillatt

Sykkelen overholder de nasjonale trafikkforskriftene: ( ) Ja ( ) Nei

Ytterligere bemerkninger (avvik fra serieutstyr, tilbehør, mangler osv.):

_____

_____

Sykkeltilstand

( ) ny

( ) brukt, kilometerstand: _____

Overtakelseprotokoll

Sykkelen ble levert ut med følgende: *(kryss av for det som passer, skriv ev. antall)*

( ) Nøkkel til batteri (Pedelec/S-Pedelec)

( ) Sykkelnøkkel (dersom de er ulike)

( ) Winora Group-grunnleggende veiledning med henvisning til veiledningen på nett

( ) databladet med tekniske data angående sykkelen ble overrakt

( ) eventuelle andre bruksanvisninger for komponenten

for Pedelecs:

( ) ev. Pedelec-hurtigstartveiledning for driftssystemet med henvisning til den komplette veiledningen på nett

for S-Pedelecs:

( ) EUs samsvarsbekreftelse for S-Pedelecs

( ) ev. S-Pedelec-veiledning for driftssystemet

( ) alle sykkelfunksjonene ble forklart

( ) sykkelen ble levert ut i kjørbar stand

( ) sykkelen ble levert ut i forhåndsmontert stand. Det ble gitt opplæring i hva som må gjøres før den er i kjøreklar stand

Kjøps- hhv. leveringsdato: Kjøpspris: _____

Kjøper

For- og etternavn: _____

Adresse: _____

E-post: Tlf: _____

Stempel

For forhandlere:
Sted, Dato, Selger, Underskrift

_____

Kunde:
Sted, Dato, Underskrift

1. Kontroll 300 km/15 driftstimer/3 måneder

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

2. Kontroll 2 000 km/100 driftstimer/1 år

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

3. Inspektion 4 000 km/200 Driftstimer/2 år

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

4. Kontroll 6 000 km/300 driftstimer/3 år

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

5. Kontroll 8 000 km/400 driftstimer/4 år

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

6. Inspektion 10 000 km/500 Driftstimer/5 år

Kontrollarbeid: _____

_____

_____

_____

_____

Dato, stempel og underskrift fra fagforhandleren

Winora Group | Winora-Staiger GmbH
Max-Planck-Straße 6 | 97526 Sennfeld (Tyskland)
Tlf. +49 (0) 9721 6501-0 | Faks +49 (0) 9721 6501-45
info@winora-group.com | www.winora-group.com

© Copyright
Tekster, bilder og informasjoner i denne dokumentasjonen er beskyttet i henhold til åndsverksloven og det er Winora-Staiger GmbH som har copyright.
Oversettelse, trykking, kopiering og annen videreføring av materialet til økonomisk bruk, f.eks. på elektroniske medier, også når det gjelder deler av materialet, er ikke tillatt uten at man har innhentet skriftlig samtykke til dette fra Winora-Staiger GmbH.

Winora Group originalversjonen av driftsveiledningen (elektronisk)
LANGUAGE: NORWEGIAN
EDITION: 2 | 08/2017